

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Deset let dela in stremljenja

*Krepé se korenine drevesu dionemu.
Raduj se, bratski Belgrad, slovesne skupnosti!
A Tebi, kralj, čestitke za moč desetih let!
Le to je Tvoja sreča, velika sreča kralj:
Jeklena Tvoja volja: pravičen biti vsem.
Usmiljena ljubezen ožarja prestol Tvoj.*

*Apostoli ljubezni kraljeva dela so:
Ljubeč si kralj povsod ljubeč ustvarja rod.
Edinost domovine sloni na stebrih treh:
Krepost, pravica, vera na blagoslovnih tleh.
Sladkó je, Zagreb priča, umreti za svoj dom,
A zanj živeti, bratje, je naša čast in last.
Ne vnema, hipna vnema ne varje doma nam.
Dejanje bratoljubno je domu varen štít.
Raduj se, zali Zagreb, slovesne skupnosti.
Usmiljena ljubezen kraljevi čuva dom.*

*Ponosna je Ljubljana, ponosna nate kralj.
Radujmo se, Slovenci, slovesne skupnosti.
Velike smo celote samo najmanjši del:
En del, ki gre celoti, kot gre celota nam.
Mi vsi smo Tebi vdani, Ti, kralj, nam bodi vdan.
Usmiljena ljubezen ohrani prestol Tvoj!*

Vladarska hiša Karagjorgjevičev je v zgodovini označena po svoji tesni zvezanosti z ljudstvom. Sami iz srede ljudstva so ostali z njim vedno eno, bodisi kot četaši v borbi s Turki, bodisi kot beženci v tujini ali kot knezi in kralji svojemu narodu. Karagjorgjeviči so narodni vladarji v pravem pomenu besede, kralj Peter, ki je zatisnil svoje oči 16. avgusta pred desetimi leti, pa je kot najboljši sin svojega ljudstva, kateremu je tudi kot vladar vestno služil, vzor svojemu domu za vse čase. Mirno je sivolasi kralj mogel izročiti prestol svojemu sinu, ki je podedoval vse odlike duha in čednosti srca od svojega velikega očeta. Zato je jutrišnji dan, ko bo minulo deset let vladanja ljubljene kralja Aleksandra I., v katerem je genij Karagjorgjevičev posebno živ po svoji nezlomljivi vztrajnosti in po idealni ljubezni do rodu in do njegove moči, nadvse slovesen dan. Svečani občutek tega trenutka prevzema sleherno srce v Jugoslaviji in se predaja od najsilnejše palače do najbolj borne kočice v naši lepi državi.

Naš kralj nam je po svoji vzvišenosti nad vsemi notranjimi spori in sporčki, ki so nekaj vsakdanjega med brati, trden porok, da bodo vse sile v državi vedno služile občemu blagru, h kateremu jih s trdno roko usmerja naš modri vladar. Nihče ne more biti takó neodvisen od strankarskih mnenj, borb in ciljev kakor kralj, nihče ne more tako enako kakor on deliti pravde Srbu, Hrvat in Slovenu, nihče ne more tako kakor kralj spraviti v soglasje naše s krvjo in tradicijo dane najraznovrstnejše težnje, ki pomenijo plodovite ustvarjajoče sile, ako jih kdo zna ravnati, po potrebi brzdati in drugo drugí podrejevati, ki pa rusijo, če jim damo ali preveč samovoljnega razmaha, da druga drugo pobijajo, ali pa če jih skušamo preveč tlačiti in zadušiti. Po božji previdnosti imamo vladarja, ki ga ljubezen do nas vseh usposablja, da varuje in neguje, kar je vsakemu izmed nas drago in sveto, modra in previdna odločenost pa ga vodi, ko naše zmožnosti in posebnosti urejuje in v splošni prid naše državne skupnosti in bratske vzajemnosti obrača.

Te srečne lastnosti našega vladarja koreninijo v onem karagjorgjevskem tradicionalnem čuvstvu obveznosti in dolžnosti do naroda, do ljudstva, ki je to rod bino navdihovalo in navduševalo, da je prva dvignila zastavo v borbi južnih Slovanov za krst častni in svobodo zlato in da je to nalogo do konca dovršila. Majhen rod, majhna država, neznanj knezi, če jih merimo z evropskim merilom, so s svojim junastvom, rodoljubjem in velikimi moralnimi odlikami svojega narodnega bitja doprinesli največ k ogromnemu zgodovins-

skemu in kulturnemu delu končnega zlo-
ma osmanske, potem pa habsburške tuje-
vlade na jugovzhodu Evrope. Ta borba se
je po 114. letih končala z zedinjenjem pre-
težnega dela vseh južnih Slovanov v eno
državo pod enim narodnim vladarjem. Le
tak rod, kakor so Karagjorgjeviči, ki so
ostali vedno zvesti svojemu ljudstvu, ki so
skrbno prisluškovali njegovim željam in
potrebam pa vedno razumevali njegovo
dušo, je mogel v primeroma tako kratki
dobi kljub najhujšim oviram in ogromni
premoči narodovih sovragov izvršiti tako
veliko delo.

Osvobojeni tujega jarma, imajo danes
južni Slovani nasprotnika, ki more zadrže-
vati in ovirati njihovo notranjo okrepitev
in rast, edinole sami v sebi. Te ovire so
pa nekaj naravnega, z našo zgodovino in
z našim temperamentom danega, in se ne
dajo odstraniti s poti s čudežem. Tudi te
ovire bo premagal najlažje in najsigurneje
tisti, kdor posluša nezmotljivi glas iz
krščanske duše ljudstva in brez stra-
hu zaupa njegovemu zdravemu instinktu.
In taki so Karagjorgjeviči, tak je tudi naš
plemeniti kralj Aleksander I. Velika, res
od Boga dana sreča je za našega vladarja,
da v tako težkih časih kakor so danes, ko
se ves svet zvija v bolečinah nezaslišane
duhovne desorientiranosti, gospodarskega
peloma in socijalnih borb, ima za vzor in
vodilo v sebi največjo odliko svojega rodu:
ljubezen do ljudstva, od katerega Kara-
gjorgjeviči niso bili nikoli ločeni po ljud-
stvu tujih in slabih vplivih, kateremu so
vladali, zvesto služili njegovemu blagru,
in kojega voljo so v najboljšem pomenu
te besede vedno zvesto izpolnjevali.

Prav pravi srednjeveški izrek: Deo
servire regnare est — Bogu služiti pomeni
vladati. Kdor po svoji vesti v svitu veko-
trajnih krščanskih moralnih načel služi od
Boga zaupanemu mu ljudstvu, ta je pravi
vladar. Populo servire regnare est — Vla-
dati pomeni ljudstvu služiti. To geslo je
zapisano v življenje Karagjorgjevičev s
trpljenjem, z izgubami in žrtvami do skraj-
ne meje, doprinešenimi za narod. Niso
iskali slave sebi, niso hlepeli za oblastjo
zaradi oblasti, ampak so jo vedno upra-
vljali kot strogo dolžnost v službi ljudstva s
čuvstvom največje moralne odgovornosti.
Kakor njegovi predniki, kakor njegov ve-
liki oče, tako ima tudi kralj Aleksander
po svoji izredni vestnosti, tenkočutnosti in
plemenitem stremljenju pa vztrajnem za-
sledovanju svojih nesebičnih ciljev pred
oči samo ljudstvo, s katerim hoče biti in
ostati eno.

Niso danes časi za to niti imamo sploh
navado pisati ob takih prilikah, kakor je
današnja, priljubljenih fraz. Kot Slovenci in
katoliki iskreno ljubimo svojega vladarja
in mu hočemo dobro kakor on nam hoče
dobro in nas ljubi. Kakor je njegovo ve-
selje tudi naše, tako so tudi njegove skrbi
naše skrbi. In te skrbi niso majhne. Gre
za to, da bo naša skupnost vedno tesnejša,
vedno popolnejša in vedno bolj notranja;
da ne bomo delali drug proti drugemu,
da ne bomo skušali drug drugega nad-
vladovati in da bomo spoštovali pravice
in vrednote drugega; da bo med onimi, ki
so nadrejeni, in onimi, ki so podrejeni,
vladal čim večji sporazum; da bosta vla-
dali v največjem soglasju med seboj pra-
vica in svoboda, ki edini v resnici združu-
jeta brate in sodržavljane v eno. To go-
vori duša ljudska, tega želi, za tem stremi.
To je vedno govorila Karagjorgjevičem, to
jim govori i danes, to so oni vedno raz-
umeli. To z vso silo svoje globoke duše
razume in želi tudi naš ljubljani vladar:

Populo servire regnare est.

Voditi, skrbeti, družiti

(K socialnim dnem v Grobljah.)

S socialnim dnem začenja prosvetno društvo v Grobljah pri Domžalah delo v novem Društvu nem domu. Takoj naslednji dan, ko bo nova hiša katoliške prosvete izročena svojemu namenu in bo zanj in vse, ki bodo v njej delali in prebivali, duhovnik izprosil posebnega varstva in blagoslova Božjega, bo nova dvorana zbrala delavske in kmetijske poslušalce k razmišljanju o socialni bedi in potrebi in o možnostih rešitve in reševanja v okviru slovenske katoliške skupnosti.

Izredno posrečeno so zamislili marljivi ustanovitelji in graditelji novega ognjišča naše tvornosti. Tam v malih Grobljah, blizu večjega industrijskega kraja naj bo novi Društveni dom luč, ki bo v večini zmedah in pretrih gospodarskega in socialnega življenja svetila tako tistim, ki okoli in okoli prelepo kamnito polje obdelujejo, kakor tudi in še bolj s skrbjo in ljubeznijo tistim, ki morajo od hiše z več ali manj praznimi rokami golo življenje reševati.

Da bi društveno delo prav razumelo spremljati ponavljajočo se zgodovino naših družin in rodov: Le eden izmed otrok more ostati na skromnem koščku zemlje, ki je last družine. Komaj zanj in njegovo družino je pri hiši kruha. Vsi drugi, naj jih bo kolikor hoče, morajo od hiše. Kakor je prevažno, da so tisti, ki zemljo našo obdelujejo in našo vas ohranjajo, zdravi po duši in telesu, kakor je katoliška prosveta dolžna njim in zanje prenašati in obnavljati svetinje dedov naših, da jih ohranja za vero in narodnost, za ljubezen in dobroto, za lepoto in pravičnost, tako in še mnogo bolj je dolžna skrbeti za delavce, ki od doma v tovarno in tujino gredo.

Prav sedanjí čas tirja, da tem slednjim v slovenski katoliški prosveti posvečamo večino moči in dela. Razbite gospodarske in politične razmere tirajo naše narodno ubošost v dobesedno pomanjkanje. Zemlja kljub intenzivnosti gospodarstva, ne preredi več ljudi kot poprej ampak manj. Kajti vse uspehe pridonosi in naprednosti kmetske ubije mamon-spekulanti, ki je našo malo kmetijo ponižal in uvrstil med najnedonosnejše zaposlitve. Prav zato mora večina fantov in deklet z vasi in trgov v tovarne in v tujino. Že, ker jih je večina tam, moramo tja obrniti obe oči. Čim se oni odpravljajo od doma, kot so prešli v nov svet, nove razmere, nove boje, nove nevarnosti. Voditi jih, da bodo od doma, kolikor toliko varno hodili ko iščejo dela in zaslužka, skrbeti zanje, da v tovarni in zanje novih industrijskih razmerah, ostanejo zvezani po duhu in srcu z vero, domovino, in svojim narodom, to je drugo veliko polje današnje slovenske katoliške prosvete. Katoliška prosveta mora končno družiti vse sinove in hčere v svojem okolišču; pa naj bodo že doma ali v tujini. Družiti jih s posredovanjem in pomočjo, z vgojbo in nasvetom. Biti mora iznajdljiva, da poišče vedno nova, najučinkovitejša sredstva, da bo vse obsegla in bo vsem koristna in potrebna.

Socialni dan v Grobljah nima namena sklepati resolucij, niti razglabljanj težkih vprašanj socialnega nauka. Ni njegova naloga, da bi zavzemal stališče k tej ali oni sporni programatični točki. Vse to in vsaka manifestacija mu je čisto tuje. Prav nič več ne bo bita ta socialni dan, kot skromen poučen tečaj o nekaterih najvažnejših in najvidnejših nalogah slovenske katoliške prosvetne organizacije, zlasti za take kraje kot so Groblje, kjer je mešano kmetijsko-delavsko prebivalstvo. To nam je potrebno.

Prosvetno društvo v Grobljah je simbolično lepo in stvarno najpravičnejše razumelo svojo nalogo. Skrbi za delavstvo, skrbi za nove socialne razmere, v katere prehaja vsa Slovenija, bo morala vsa katoliška prosvetna organizacija žrtvovati svoje delovne ure, da ne bodo nove razmere, in v njih novi ljudje rasli — mimo nje.

Groblje je dalo lep zgled in opomin.

Dolar — Europe vladar

Nemčija nikdar več ne bo plačevala reparacij — Tajne nakane Amerike Vsebinske škotskih sestankov

New York, 14. avg. fr. »New York Times« je bil prvi med ameriškim listi, ki se ni bal povedati, kaj je dalo povod k Hooverjevemu predlogu, naj se plačevanje nemških reparacij za dobo enega leta prekine. Business, je rekel, trgovski interesi. Leti list je začel sedaj objavljati celo vrsto dobro proučenih člankov, v katerih skuša povedati, zakaj je tista Amerika, ki se je zavzela za Nemčijo ozroma za milijarde, katere je v Nemčiji naložila, zakaj je tista Amerika odklonila nuditi Nemčiji novega posojila. Dr. Luther je rekel, da rabi 500 milijonov dolarjev — pol milijarde — to je 26 milijard Din, če hoče Nemčijo rešiti pred polomom. Amerika je odgovorila, da ne more, da nima, da je težko, da ji zabranjuje ustava. »New York Times« vprašuje zakaj. Zakaj je nameraval zmanjšati denarja, ko ga je bilo preje v obilici? »V preteklo posodo se ne eliva tekočina,« piše ta list, ki predstavlja denarne kroge Zedinjenih držav, »kajti, kaj pomaga, če letos damo Nemčiji zaprosenih 500 milijonov dolarjev, ko bo na prihodnje leto zopet morala znova začeti plačevati reparacije? Položaj bo prihodnje leto isti, da še slabši in zopet bomo morali hitei na pomoč, da Nemčijo rešimo! Tako dolgo, dokler bo Nemčija še plačevala reparacije, se bomo branili elivati denar v posodo, ko na drugi strani zopet vse propušta.«

List se vprašuje nadalje, kako je moglo priti do tega, da nima najboljši in najpridejše narod na svetu nobenega kredita več. Zato, pravi, ker mora pridelek svojih rok vedno oddajati tujcu!

Iz tega sledi zelo enostavno, da niti Hooverjeve namere niti stremjenja nemške vlade niso bila čista. Ko je Hoover predlagal svoj enoletni moratorij, j emisil na popolno ukinitve reparacijskih plačil, ko je nemška vlada prosila za pomoč, je bila v srcu uverjena, da reparacij nikdar več ne bo plačala. Ko je lani potoval dr. Schacht po Zedinjenih državah, je vedno in povsod ponavljal, da bi on kot diktator Nemčije najprej prekinil z reparacijami. Očividno se mu je posrečilo pridobiti Hooverja, da je on mesto njega izvršil to diktatorsko gesto in ustavil plačevanja.

Zgoraj imenovani »New York Times« odkritostno priznava resničnost teh namenov, ko piše sledeče: »Nemčija si naj te zastila, da ni dobila zahtevanega posojila pol milijarda dolarjev! To je zanjo le blagoslov. Če bi bila dobila ta denar, bi bil vsakdo od plačevalcev, da bo po preteku enega leta nadaljevala z odplačevanjem reparacij. Tako pa denarja ni dobila! Kako lahko bo sedaj Nemčiji reši prihodnje leto, da se je ubranila katastrofe z velikanskimi žrtvami, sama brez tuje pomoči, toda da ji ni moglo plačati več nobenega beliča v svrhu reparacij, kajti sicer bo padla v isto nevarnost.«

»Z lahkoto se torej sme proročevati, da bo Nemčija prihodnje leto zopet zahtevala, da se plačevanje reparacij odloži ali pa da se vse vprašanje revizira. Morda pride še drugače, toda zgoditi se morajo žudeži, če ne bo tako, kot povedano.«

Z lahkoto se torej sme pričakovati konec reparacij. Ofenziva, katero je sprožil ameriški predsednik proti reparacijam, bo torej trajala še dalje. Postala bo močnejša ali slabjša, to je res, kakršen bo pač izid razoročitvene konference. Ta ugovoritev naj služi za temelj vsem onim, ki bi radi znali, kaj sta iskala angleška ministri v Berlinu, o čem so se razgovarjali ameriški in angleški ministri v škotskih gorah in zakaj se je enkrat slišalo, zelo tiho in pritajeno, da Amerika in Anglija lahko rešita Nemčijo sami — brez Francije. Ta »brez Francije« je ključ do vsega diplomatskega delovanja v Evropi tekom bodočih 12 mesecev.

Zeneva, 14. avg. fr. Gospodarski oddelek Zveze narodov je objavil zanimivo in iz neoporečenih virov črpano študijo mednarodnih dolgov. Iz tega dokumenta sledi, da so Združene države Amerike naložile samo v povojnem času do januarja 1931 v evropskih državah nezasišeno vsoto 5 in pol milijarde dolarjev ali nad 300 milijard dinarjev. Z drugimi besedami povedano pomeni ta ugotovitev, da so Združene države poslale v Evropo eno tretjino vsega premoženja, ki je v inozemstvu naloženo. Iz objave Društva narodov pa sledi še nadalje, da je veliko večino tega denarja prevzela Nemčija, bodisi naravnost od Amerike, bodisi posredno potem kakšno kosodno državo, ki je najela posojilo v Ameriki, samo, da je mogla sama naprej posoditi Nemčiji. Društvo narodov trdi, da se od navedenih 300 milijard Din nahaja v Nemčiji najmanj 180 milijard. Tako je znano, da je Amerika posodila srednjeevropskim državam 1. 1927. 24 milijard dinarjev, od katerih je Nemčija pogoltnila dve tretjini, leta 1928. je posodila Amerika 28 milijard Din, Nemčija je zopet obdržala zase dve tretjini, leta 1929. pa je Nemčija od celotne ameriške naložbe v znesku 6 milijard Din porabila za svoje lastne svrhe domala polovico.

Poleg tega denarja je Nemčija potegnila še od drugih držav velikanske vsote, tako v razdobju od 1925 do 1929 v Angliji 9 milijard Din, v Švici 4 milijarde, na Nizozemskem 9 milijard, na Švedskem poldrugo milijardo, torej skupno na 23 milijard dinarjev.

Gospodarski odsek je približno izračunal za dolženost Nemčije in je našel, da dolguje v dolgoročnih dolgovih okrog 210 milijard Din in v kratkoročnih dolgovih 168 milijard Din, tako da znaša celokupni nemški dolg koncem 1930 okroglo 380 milijard Din ali tridesetkratni proračun naše države. Nemčija ima sicer za dobiti od inozemskega nekaj nad 100 milijard Din, vendar pa je zadolženost Nemčije, četudi odračunamo njene investicije v inozemstvu, še naravnost nepojmljiva. V gospodarskih krogih pri Zvezi narodov se vprašujejo, kakšno je vendar moglo biti gospodarstvo države, da je v tako kratkem razdobju mogla zapraviti tako ogromna premoženja in kakšna je morala biti neopredelnost in neumnost ameriških denarnih krogov, da so bili pripravljeni še vedno metati svoj denar v to nenasično žrelo.

Te številke so potrebne za onega, ki hoče razumeti, zakaj je Amerika pri reševanju Nemčije pokazala toliko umrljivost in ji prav nič ni bilo ležeče na tem, da odškoduje manjše države — kot je Jugoslavija — samo da reši ne Nemčije ampak svoje milijarde, katere je po svoji nesposobnosti v Nemčiji naložila.

Pa brez Francije ne pojde

„Niti Nemčija, niti Italija ne moreta živeti brez Francije“

Berlin, 14. avg. Vprašanje zblizanja Nemčije s Francijo je danes v Berlinu še vedno aktualno. V političnih krogih z napetostjo pričakujejo iz Pariza končno veljavni odgovor na vabilo nemških ministrov Brininga in Curtiusa Lavalu in Briand. Naj bi prišla v Berlin. V javnosti se namreč čedalje bolj utrjuje mnenje, da je izključeno mednarodno pomirjenje, ki je pač v interesu nemškega gospodarstva in ki bi prineslo Nemčiji tako pričakovane dolgoročne kredite, brez predhodnega sporazuma med Francijo in Nemčijo. Nemška diplomacija nikakor ne polaga na prijateljstvo z Italijo zadnje karte iz enostavnega razloga, ker je Italija politično in gospodarsko prešibka, da bi jo mogli Nemci zamenjati s Francijo. Po vsem tem postane razumljivo nemavodno rezervirano zadržanje nemškega tiska ob priliki obiska nemških ministrov v Rimu. Šele zdaj prihajajo na dan v listih komentarji. Značilno je mnenje demokratskega glasila »Berliner Tageblatt«. List ugotavlja, da je odveč francoski strah, da so se v Rimu položili temelji politični in gospodarski pogodbi med Nemčijo in Italijo, kateri naj bi sledila prava politična zveza med tema državama. »Mussolini sam,« piše list, »in vsi tisti, ki so v Italiji javno govorili, so polagali veliko važnost na to, da ne bi nič napravili in nič rekli, kar bi lahko razburilo Francijo in kar bi druge države smatrale, da je proti njim naperjeno. In da niso imeli nemški ministri niti zdaleč tega namena, je samo po sebi umevno.« List omenja, da so bili razgovori v Rimu splošnega značaja in da so stremeli za tem, da bi se ustvarilo v Evropi ozračje medsebojnega zaupanja in pomirjenja duhov; to naj bi bili predpogoji za končno veljavno razorožitev, po kateri tako kličo sedanja gospodarska kriza. V tem pogledu je bil med Mussolinijem in nem-

škimi ministri dosežen popoln sporazum. O carinski zvezi in Anschlussu ni bilo govora, ugotavlja »Berliner Tageblatt«, ker je Mussolini že definitivno zavzel stališče v tem pogledu. Pač pa so se vršili razgovori o obnovitvi trgovinske pogodbe med Nemčijo in Italijo. S tem pač nikakor ni rečeno, da bi bili v Rimu govorili o kakih političnih zvezah, o katerih sanjajo samo nemški nacionalisti, ne pa Italijani. »Vsako takšno naziranje bi bilo otročje in v prav groteskno. Najbrž ni še nikdar tako postalo jasno, kakor med rimskimi razgovori, da ne moreta niti Nemčija niti Italija živeti brez Francije: to je brez dobrega in če le mogoče prijateljskega razmerja do Francije.«

V Berlin ne gredo

Pariz, 14. avg. AA. Radi zdravstvenega stanja Brianda je odloženo potovanje francoskih ministrov v Berlin.

Pariz, 14. avg. Z. Glavni urednik »Matina« Stephen Lausanne se poča v daljšem ostrem članku z vprašanjem vojnih dolgov in revizije reparacijskih plačil. V tem članku se bavi posebno s tremi vprašanji, ki so merodajna za Francijo, in sicer: 1. Francija ne bo nikdar dovolila, da se o problemu reparacij govori za njenim hrbtom. Francija ne bo odobrila nobenih sklepov brez oziroma kakšne posledice bo to imelo za eno ali drugo državo. 2. Francija pod nobenim pogojem ne bo dovolila brisanja reparacijskih plačil, ker je to vprašanje morale, pravičnosti in čuta. 3. Pod nobenim pogojem ne bo dovolila, da se problem reparacij in vojnih dolgov izenači. Vojni dolgi se lahko izbrisajo, ali ne morejo se izbrisati reparacije. Vojni dolgi se lahko zmanjšajo, ne pa tudi istočasno in v isti višini reparacije.

„Kakor vesoljni potop“

Nova strašna poročila o izumiranju cele kitajske provincije, ki se nahaja pod vodo

London, 14. avg. fr. Vedno strašnejše podrobnosti prihajajo iz poplavljenega ozemlja na Kitajskem. Brzojavna poročila so bila kratka in nepregledna, sedaj pa prihajajo že poročila očividcev in časnikarskih poročevalcev, ki so od vseh strani sveta pohiteli na lice mesta katastrofe, kateri menda ni para v zgodovini človeštva. Vsak dan odkriva strašnejše podrobnosti, vsak dan nudi nove slike grozote in nepopisnega trpljenja. Inozemci, ki so bili v tisočih naseljeni po obrežnih mestih, bežijo v paniki nazaj v Evropo. Hankov, ki je milijonsko mesto, je popolnoma izumrlo. Vse hiše so pod vodo in voda še vedno bolj narašča ter razliva svoje rumene valove v vedno večjih krogih po vsej velikanski provinciji. Zdi se, kakor da se je odprlo nebo, tako neprenehoma pada dež, sledijo nevihte hudojurm, oblaki se trgajo in grozote kar noče biti konce. Jangee, rumena reka, ki je tekla mirno skozi kitajske planjave, se je spremenila v peneče se morje, na katerem plava na tisoče človeških mrtličev, poginolihi živali, pohištva in izruvanega drevja.

Po nekod je voda drla tudi v pokopališča in izkopala rakve ter jih pogrnala na sredo reke, kjer so jih potapljalci se nesrečnejši lovili in jih porabljali za reslne čolne, ko so iz njih istresli ostanke rajnih.

Lakota vedno hujše pritiska. Doma ni mogoče dobiti živeža, od drugod ga ni mogoče pripeljati, ker vode vedno naraščajo in vsled svoje divjosti ne pripuščajo nobenih ladij. Mnogo tisočev vasi in trgov je popolnoma odrezanih od ostalega sveta in s strahom pričakujejo, kdaj jih bodo zalile besne vode ali kdaj bodo morali umreti od glada. Vlada zaenkrat ne more ničesar, krogižga ukreniti, kakor da razpošilja letalce, ki drugo nad poplavljenimi kraji, podobni smrtnim angelom. Letalci pripovedujejo, kako grozne slike pustošenja so videli in kako strašno jim je bilo pri srcu, ko so videli prebivalstvo ogroženih krajev stegati roke proti nebu, da bi jih letalo rešilo pogina. Prvočni poskusi,

oskrbovati ogrožene kraje z živežem, katerega bi trosili aeroplani, so se ponesrečili, tako da se ne ponavljajo več. Besna reka jih je namreč takoj odnesla s seboj.

Hankov je en sam veliki strašni grob. Scene,

Rivalitete ob Baltiku

Cudna proslava v Libavi — Brodovna manifestacija proti Rusiji

Varšava, avgusta 1931.

Sovjetsko časopisje se ni pozabilo slavnosti, ki so bile združene z obletnico ustanovitve vojnega brodogradni Letonije. Ta mala državica, ki se pritiska k bregu baltičkega zaliva in s strahom gleda na svojega orjaškega soseda na vzhodu, je ob tej priloiki porabila docela vsa evropska brodogradnja, da se udeležijo jubilejnih svečanosti. Anglija je poslala kar celo brodogradje, prišli sta dve njeni najmodernejši križarki »Norfolk« in »Dorsetshire« in cela eskadra torpedovk. Francija je bila zastopana po dveh najboljših bojnih enotah »Leaon« in »Guizot«, Poljska je poslala vse svoje razpoložljivo brodogradje, Nemčija križarko »Königsberg« in 4 torpedovke, Švedska 2 oklopnici, Estonija 1 križarko in 2 podmornika, Finska edino bojno ladjo, s katero razpolaga. Tako se je zbralo pred vratmi Leningrada velikansko brodogradje, sestavljeno iz najrazličnejših enot. Sovjetska vlada ni bila povabljen. Zato ni čuda, če je iz tega sklepal, da je ta mobilizacija bolj namenjena Rusiji, kakor pa proslavi obletnice ustanovitve letonskega brodogradja, ki sestoji samo iz dveh podmornikov in enega polagatelja min. Evropske veleliste so z veseljem pozdravile to priliko, da manifestirajo proti Rusiji, tako pišejo moskovski listi, ker smatrajo, da je Baltički zaliv najidealnejše izhodišče za uspešen boj proti sovjetski republiki in ker so vedno pripravljene z vsimi silami braniti niz malih držav, ki sedijo na obrežju Baltičkega morja in katere ogroža in bo vedno ogrožala velika Rusija.

»Saj se je bivši predsednik zavezniške vojaške boje sile, admiral Burt, izjavil, da morajo zavezniške iz izdatno mornariško podporo in s posiljanjem vojnega materiala kakor tudi z gospodar-

ski ukrepi podpirati baltičske države in čuvati nad njihovim območjem, kakor nad zenico svojega očesa,« pišejo »Izvestija«. Zato je neumno misliti, nadaljuje list, da bo letonsko brodogradje ostalo nevtravno v slučaju, da bi velesile napadle Rusijo. Kako naj Letonika ostane nevtralna, saj jo lahko Anglija še prej z blokado izgladuje, kakor Rusijo. Sovjetska vlada da je že opetovano izpovedala čisto jasno, da nima nikakih zlih namer napram baltičkim državam, da jih bo pustila pri miru, izrekla se je celo za popolno razorožitev svojega lastnega baltičkega brodogradja pod pogojem,

ki se odigravajo v tem mestu, so nepopisne. Voda pa vali s seboj skozi ulice na tisoče mrtličev in drugih, ki se še borijo za življenje. Nad Kitajem vlada vesoljni potop v najstrašnejšem pomenu besede.

Anglija brede skozi krizo

Vse tri stranke edine v borbi

London, 14. avg. Z. Predsednik vlade MacDonald je odpotoval v Škotsko, kjer se bo najbrže sestal z ameriškim tajnikom za zunanje posle Stimsonom. V ponedeljek se bo nadaljevala seja finančnega odbora, pri katerem sodelujejo razni ministri, da proučijo predloge varčevalnega odbora. Snowden je baje izrazil svoje mnenje, da bo konverzija vojnih posojil glavni pogoj za doseg varčevanja, ki je potrebno za ravnotežje državnega proračuna. Razen tega se bodo povišale nekatere takse, posebno na uvoz na blago. Laburistična vlada je prisiljena, da izvrši velike in krepke ukrepe, ki bodo težko kompromitirale njen položaj v državi. Vseled tega je iskala podpore v opoziciji. Gre namreč za redukcijo plač državnemu uradstvu in

Da Vam bo

POTOVANJE

s parobrodom, autom, vlakom i. t. d.

PRIJETNO

vzemite seboj na pot 1 steklenico

ALGA

»ALGA« Vas obvaruje vsake slabosti!

»ALGA« dobiva se povsod 1 steklenica Din 16.—

da bo vsaki tuji vojni ladji dostop v Baltik onemogočen. Vsi tozadevni predlogi pa so padli vsled odpornosti Anglije in Francije in tako se je zgodilo, da je Baltik postala napadalna baza proti Sovjetom. Tako Rusija!

znižanje podpore brezposelnim delavcem. Brez dvoma je, da bo izzvalo znižanje podpor brezposelnim veliko nezadovoljstvo ravno v vrstah laburistične stranke, ki se temu odkrito protivi. Če bo morala vlada poseči po teh ukrepih, je MacDonald sklenil, da konultira vodje opozicije in jih naprosi, da v tem kritičnem trenutku vzamejo vsaj majhen del odgovornosti na sebe. Misli se, da konservativna in liberalna stranka trenutno pozabljata na strankarske in politične razloge ter da sta pripravljene sodelovati z laburisti, da bi bilo čim manj žrtv pri izhodu iz sedanje težke situacije, ki resno ogroža ugled Velike Britanije. Trdijo, da bo v ponedeljek odbor ministrov redigiral definitivni načrt, po katerem se bo uresničilo varčevanje

Spomenik kralju Petru v Ljubljani

Udeležba društev pri odkritju

Odkritje spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani je končno veljavno določeno na 6. septembra.

Nedvomna potreba je, da bo na tej važni in veliki slovesnosti udeležba iz Slovenije kar najčistnejša. To bo pa mogoče le z organiziranim in discipliniranim nastopom vseh slojev naroda.

Zato vabimo vsa društva, organizacije, udruženja in njih zveze, vse korporacije in druge, da pozovejo svoje članstvo na čim številnejšo udeležbo pri teh slavnostih, kakor tudi, da sami sodelujejo pri izvedbi slavnostnega sporeda.

Da se bo moglo to izvesti, je potrebno predvsem ugotoviti, da je zamišljen po slovesnem odkritju mimohod vseh organizacij, društev itd. pred spomenikom po določenem načrtu. Slovesnosti odkritja sami pa morejo iz tehničnih razlogov prisostvovati le predstavitelji posameznih društev, organizacij itd. in sicer največ po 3 osebe. Vse ostalo članstvo se pa zbira med tem časom na določenem prostoru in se uvrsti v sprevod za mimohod. Podružnična in podrejena društva naj bi si sporazumno s svojim matičnim — osrednjim društvom uredila skupen nastop in skupno zastopstvo.

Da bi pa mogel odbor čimprej pričeti z izdelavo podrobnega sporeda in organizacijo sprevoda, mu je potrebno zvedeti, katera društva, organizacije, udruženja, njih zveze, korporacije, klubi itd. so pripravljena sodelovati s podpisanim odborom in prevzeti organizacijo svojega članstva v omenjene svrhe. Pripomnimo pa že ob tej priliki, da bo imel dostop na slavnostni prostor in v sprevod le oni udeleženec, ki bo ali osebno vabljen ali pa, ki bo v sestavu društva, organizacije itd., kateri po svojem članstvu pripada.

Prednji poziv velja vsem društvom in organizacijam itd. brez izjeme.

V prijavi naj izvoli vsako društvo navesti, ali bo nastopilo v krojih ali s praporom odnosno z zastavo, če namerava počastiti spomin kralja Petra s poklonitvijo venca, katere predstavitelje nominira na slavnostni prostor in na kateri naslov naj se dostavi izkaznica za te predstavitelje.

Pevska in glasbena društva, ki bodo sodelovala na slavnostnem prostoru, naj pošljejo imenik sodelujočih, da se jim bodo izstavile in potom društva dostavile posebne izkaznice.

Prijave morajo dospeti odboru najkasneje do 27. avgusta, sicer jih ne bo mogoče upoštevati pri zasedbi razpoložljivega prostora pred magistratom in jih bo mogoče upoštevati le pri sestavu sprevoda.

Glede olajšav za udeležence pri vožnji z železnico sporočamo, da bo izšla tozadevna objava v časopisih kakor hitro bo olajšava dovoljena in bodo legitimacije na razpolago pri vseh občinah, če se bodo udeleženci pravočasno v roku, ki bo določen v omenjeni objavi, prijavi svoji občini.

Odbor ponovno poziva vse, ki se zanimajo, da se ravnajo v smislu teh pojasnil in da s svojo udeležbo in discipliniranim nastopom pripomorejo do čim svečanjšega poteka slovesnosti in do čim lepše manifestacije.

Poslovne ure odborove pisarne so vsak delavnik ob 18. do pol 20. ure.

Odbor za postavitev spomenika
Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju
v Ljubljani, Kongresni trg 1-II.

Nj. Vel. kralj na Bledu

Ljubljana, 14. avgusta. AA. Nj. Vel. kralj Aleksander je danes ob pol 10 z Nj. Via. kraljevičem Tomislavom in Andrejem prispel na Bled.

Kralj Aleksander — Bronasta soha delo profesorja Franceta Kralja za prosvetno ministrstvo.

Nove fresko slike Mežana in Pirnata v župni cerkvi v Trzinu

Trzin 14. avgusta.

Naši župniški in cerkveni upravitelji večkrat želijo, da ne morejo dobiti doma dobrega fresko-slikarja za cerkve in kapele. Tudi zahajajo v naše cerkve. Tudi trziški župnik dolgo ni vedel, kam bi se obrnil, ko je videl, kako prazne so stene v tako zvani moški kapeli farne cerkve. Pa se je slučajno sešel z akademskim slikarjem g. prof. Janezom Mežanom, pogovor je nanesel na cerkveno slikarstvo in dogovor je bil kmalu narejen. Dogovoru so

sledile skice, g. prof. je stopil v stik še z g. akademskim slikarjem Miklavžem Pirnatom in pričela sta z delom, ko je ordinarijat potrdil skice. S strahom in skrbjo sta začela delo in ga danes srečno končala. Tudi g. župnik je večkrat s strahom, kaj bo, sledil čopiču, ki je drsel po mokri steni, a danes je zadovoljen. Poslikanje kapele se je v glavnem posrečilo, zadovoljen tem bolj, ker sta delo izvršila dva mlada slovenska umetnika.

Strokovne ocene ne moremo podati; v to so pač poklicani drugi, ki si bodo slikarji tudi ogledali, in to oceno, kakor pričakujemo, gotovo podali. Mislimo pa, da bo ocena, če že ne pohvalna, pa vsaj dobra oziroma zelo dobra.

Kaj sta naslikala? Če stopamo po cerkvi proti glavnemu oltarju in se ustavimo ob obhajilni mizi, obstane naš pogled na desno na veliki sliki med oknom kapele. Ta slika te takoj popolnoma osvoji. Stojiš in gledaš. Mogočen, v nadnaravni velikosti treh metrov Kristus-Kralj stopa po zemeljski obli in zdi se ti, kot da hoče stopiti k tebi in te opozoriti na svetost kraja in resnost življenja. Človek ima utis kralja, ki je med nami in obenem nad nami. Krasna je celotna poza, le v obrazu bi človek želel nekoliko več milobe, saj je Kristus tudi Kralj ljubezni, in tega pri sliki manjka. Pa kdaj je že kateri umetnik naslikal Kristusa, kot si ga človek zamisli?

Ko si hočemo sliko ogledati bliže in stopimo v kapelo, obvisi pogled na ogromni sliki na steni nad zakristijskimi vrati, ki bo zlasti ljudem najbolj ugajala radi svoje ljubečnosti in domačnosti. Sredino zavzema slika Marije — vedne pomoči, ki je zopet v nadnaravni velikosti in zelo lepo izvršena. Morda malo motijo velike oči, pa te tako ljubeznivo gledajo, da te osvoje. Pod sliko je pa motiv iz Trziča — tovarniški del našega mesta — predilnica in »Pekoc. Ob straneh pa v naravni velikosti dva delavca, ena delavka in mati z otrokom v delavni obleki, ki se zatekajo od dela k Mariji-vedne pomoči. Lepa zamisel je dobila tudi večšo izvedbo.

Na desni strani je nad vhodnimi vrati enako velika slika, ki predstavlja v spodnjem delu sredine drug motiv iz Trziča — mesto samo in naše gore v ozadju. To sliko, ki je nekako centralna, obkrožajo ob straneh in zgoraj patroni trziških obrti: sv. Lavrencij, sv. Lucija, sv. Rok, sv. Krispin in sv. Florijan. Vso to zamisel spravi na steno v lepo celoto, je težko, a je morda ta kompozicija najbolj posrečena in so svetniki originalno izvedeni.

Trziška cerkev je s tem delom na lepoto veliko pridobila. Ljudska sodba še ni izrekla svoje kritike, pa že radi domačnosti bodo slike vsakomur privlačne. Mladima umetnikoma ob končanem delu pač iz srca čestitamo in jima želimo, da s svojim čopičem olepšata še marsikatero slovensko cerkev.

Ob 60letnici mariborskega gas. društva

Požrtvovalno in vzorno moštvo mariborskegasilnega društva, ki obhaja v kratkem 60letnico svojega plodonosnega in blagoslovljenega delovanja. V sredini: 84letni veleindustrialec Jožef Techelligi, edini še živeči soustanovitelj društva; 91letni šef-zdravnik in ustanovitelj reševalnega oddelka dr. Josip Urbacek; mestni župan dr. Ju-van, društveni čestni član; nesebično delujoči povaljnik Ivan Vollner, ki že devet let odlično vodimariiborsko gasilno društvo ter vodja reševalne postaje dr. Karel Ipavice.

Fantovski tabor pri Sv. Jurju ob Ščavnici

Ljutomer, 12. avgusta.

Dne 23. avgusta t. l. priredi Prosvetna zveza velik fantovski tabor pri sv. Jurju ob Ščavnici. Ob pol 10. uri slovesna av. maša s fantoveko pridigo, po maši tabor na prostem pred cerkvijo. Govori en govornik iz Ljubljane; iz Maribora pride g. dr. Vatovec. Posamezni fantje, kot zastopniki oddelkov, nastopijo s pozdravnimi govori. Celotna mi-

sel tabora je družinska.

S taborom bo združena popoldanska lahko-atletika in športna prireditve-tekmovalje. Vstop k tej prireditvi bo prost. Posamezniki tekmujejo v kolesarjenju, štafetnem teku, skoku v višino in daljavo in v metanju kroglice. Za zmagovalce nabavi okrožni odbor lepa darila. Večbajte, da odnesete zmago.

Fantje, dne 23. avgusta vsi na tabor k Sv. Jurju, iz celega Lutomerskega okrožja, sosednjih župnij in Prekmurja, da javno pokažemo, da v naših srcih še gori katoliški idealizem.

Izza časov naših prababab ...

pozna in čisla sleherna gospodinja milo „Jelen“! Štirje rodovi perejo že zdaj s tem čistim, izdatnim milom — kar priča, kako je dobro!

SCHICHT ^{ovo}
MILO „JELEN“

že več ko 80 let vedno enako dobro

Idriji se godi vnebovpijoča krivica

Idrija, avgusta.

Naša Idrija, ki je bila nekdanj znana kot napredno mesto v kulturnem in gospodarskem pogledu naglo propada z dneva v dan. Gospodujočim oblastnikom ni dovolj, da so temu izobraženemu ljudstvu zamorili vsako možnost kulturne udejstvovanja, ni jim dovolj, da so njegovo materinsko izgnali iz vseh državnih in občinskih uradov, ni jim dovolj, da so nam uničili vsa prosvetna društva in duševno življenje tega mirnega in dobrega ljudstva popolnoma zatrli, temveč hočejo sedaj našo Idrijo tudi gospodarsko upropasti.

Italijanski vladodržci so vrgli na cesto 200 naših rudarjev, ki se sedaj potepajo po svetu in iščejo kruha. Krivica, ki so jo s tem prizadeli rudarjem, vpije v nebo. Kot razlog tega nečloveškega ukrepa so oblastva navedla gospodarsko krizo. Na cesti so danes tudi rudarji, ki so imeli 30 do 38 let službe! Za vsako leto službe so prejeli 8 dni in s s tem denarjem pojdi kamor hočeš. Neposredni povzročitelji tega gorja so g. Mutto, inženjer Caldana in nekaj domačih ničvednežev in pa lahkoživih »fajrliek, ki so v službi gospodujočih. Vseh teh ljudi niso ganile solze otrok, ki trepečejo za ljubljenim očetom in še danes trpijo lakoto. Da, tem ljudem je celo v nasladi pogled na nesrečneže, ki so jih radi njihove značajnosti tuji vzeli kruh in to na zemlji, ki je bila in ostane naša!

Dočim so bili odpuščeni očenci z veliko družino, ki jim je bilo delo v rudniku edini vir dohodkov, so ostali v službi vsi tuji in nekateri domači rudarji, ki so za odpust celo prosili in posedujejo premoženje ali se pečajo tudi z drugo obrtjo. Da ni bil vzrok odpusta gospodarskega značaja, priča tudi dejstvo, da delajo v nekaterih oddelkih rudarji dvojne dneine in da je rudniško ravnateljstvo izdalo razglas, v katerem se rudarji pozivajo, da krepko primejo za delo in da privlečejo iz jame čim več srebra. Ravnateljstvo v tem razglasu grozi nadalje, da bo vsak prestopnik kaznovalo z odpustom iz službe. Vsa zunanja dela daje ravnateljstvo v zakup tujcem, ki dajo delo zopet edino tujcu, medtem ko ostane domačin brez služke. Na cesto so morali predvsem rudarji, ki niso hoteli podpisati prošnje za poitaljančenje rod-binskega imena. To so pač dokazi, da je odpust slovenskih rudarjev narekovala politika.

Če pomislimo še, da je čipkanje, ki je poleg rudnika glavni vir dohodkov, v hudi krizi, nam

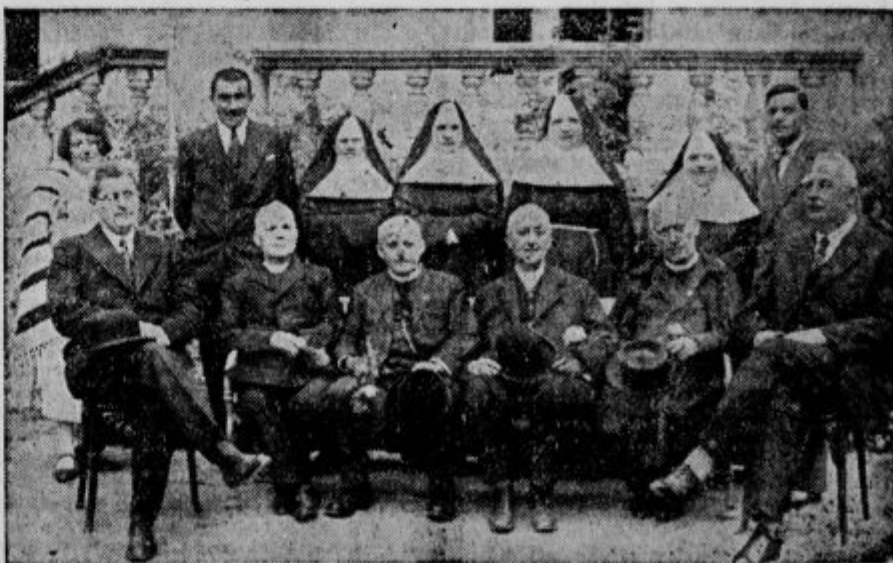
vstane pred očmi strahotna slika gospodarske upropaščene Idrije. Idrija naglo propada. Kako tudi ne! Glavna skrb italijanskih uradnikov je, kako bi uvedli kaj novega, kar bi moglo pritisniti k tlom »trmastega knapas. Tem gospodom je dovolj, ako zlobnajo skupaj nekaj otrok in jih vpišejo v Balillo ali Dopolarovo. Strokovno delo pri rudniku je ostalo tam, kjer ga je pustil inženjer Kropač. Da bi prejeli od svojih predstojnikov pohvalo, ali pa da bi se njihovo ime natisnilo vsaj v kakem fašističnem listu, pritiskajo na ljudstvo in zahtevajo od njega, da samo podpiše prošnjo za poitaljančenje svojega imena. — Toda pri vseh grožnjah Idrijčani kljubujejo.

Tabor Kat. akcije za može in lante iz dekanij Videm in Leskovec

se bo vršil v nedeljo, 23. t. m. na Trški gori nad Krškimi. — Ob 10. uri sv. maša s pridigo nato pa zunaj cerkve zborovanje, na katerem poleg nekaterih domačih govori predsednik K. A. v Mariboru g. Jerebič ter g. dr. Basaj iz Ljubljane. — Vabimo vse lante in može, da se v čim večjem številu udeležijo tega tabora. Med sv. mašo vidijskega g. dekana bo prepeval moški zbor iz Sv. Križa pod vodstvom g. Torkarja, dočim bo cerkveni govor imel g. stolni vikar Košiček. — Za sklep pa bodo vsi navzoči zapeli skupno: »Povsod Bog«.

Št. Vid pri Stični

Vročina vedno hujše pritiska. Vodnjaki so večinoma usahnil. Velika stiska je za vodo. Kako potrebni bi bili vodovoda. Toda sredstev ni. Najbolj premožni imajo svoje vodne naprave. Bolj revni pa ne spravijo skupaj 600.000 Din, kolikor bi vodovod stal. Od oblasti pa ni podpore dobiti. — Posestniku Ilovjaru Janezu v Temenici je dne 3. avgusta kašča zgorela. Gasilec iz Št. Vida in sosedom se je posrečilo ogenj omejiti, ker teče potok mimo hiše. Kaj bi bilo, ako bi v Št. Vidu ogenj izbruhnil? Vode bi prav hitro zmanjkalo. — Na Muljavi so pri podružnični cerkvi začeli zidati cerkveno hišo, ker upajo, da dobe kakega duhovnika vpokojenja, ki bi jim oskrboval nedeljsko službo božjo.

Dne 10. avgusta t. l. so v državnem zdravilišču To polščica zbrani štirje duhovniki obhajali 40 letnico nove maše. Spodaj od leve na desno: šef zavoda dr. Savič, župnik Skorjanc, župnik Cilensek, stolni kanonik Časl, župnik Šoba; upravitelj Mylaček Zgoraj: gospodarica Poljanec, dr. Makimovič, šolske sestre Ksaverija; Roka Krizostoma, Tekla, dr. Mitič

Davčne olajšave za zadruge

Važen sklep finančnega ministra, ki bo razbremenil zadružništvo

Belgrad, 14. avg. AA. Na podlagi čl. 15 in 98 zakona o kmetijskih in obrtniških združenjih z dne 3. decembra 1898, in čl. 1 zakona o izpremembah in izpopolnitvah zakona o taksah, je finančni minister izdal sklep, ki se glasi:

Vsem kmetijskim združenjem in njihovim okrajnim, okrožnim, deželnim in glavnim zvezam, ustanovljenim po zakonu o kmetijskih in obrtniških združenjih z dne 3. decembra 1898, in one zveze, ki imajo najmanj 20 zadrug, in njihove zadruge, se, če bi dotične zveze in njihove zadruge po svojih statutih ne delile članom na zadružne dele dvišend, in tudi ne bi dale članom svojih upravnih odborov in nadzornih odborov tantijem, in če se njihovi rezervni fond v nobenem primeru ne more razdeliti med člane, oproste plačila taksa, in sicer:

- za vse svoje prijave za vpis v zadružni register;
- za vse overovljene popise članov upravnega odbora;
- za overovljenja prepisov pravil;
- za objavljane v Službenih novinah, da je zadruga vpisana v register;
- za overovljenje podpisov na objavi vstopa v zadrugo;
- za vpis zadrugnika v skupni seznam in potrdilo o tem;
- za potrdilo po pravilih in njega vpis v zadružni register kakor tudi za objavo o tem v Službenih novinah;
- za overovljenje sodišča, da so osebe, naznačene kot člani upravnega odbora, vpisane v zadružni register;
- za prijavo izprememb v sestavi upravnega odbora zaradi vpisa v zadružni register;
- za vpis sodnih sklepov o razveljavitvi skupinskih sklepov v zadružni register in objavo o tem;
- za prijavo sodišču in zabeležbo v zadružni register izstopa člana, ali kadar je umrl, ali bil izključen;
- za objavo zadrugnika o izstopu in vpisu o tem v zadružni register;

- za izplačilo zadrugnika, ki je to prenehal biti; za prenos plačila enega zadrugnika na drugega, za prijavo o tem sodišču in vpis zadrugnika v zadružni register;
- za prijavo sodišču prenehanja zadruge, za objavo prenehanja v Službenih novinah;
- za poziv upnikov;
- za terjatve neprijavljenih upnikov in izročitev teh terjatev sodišču;
- za pritožbe zadrugnikov zoper sodni sklep o tem;
- za prijavo upravnega odbora o otvoritvi stečaja;
- za prijavo likvidatorjev sodišču od strani nadzornega odbora, zabeležbo tega v zadružni register, overovljenje podpisov likvidatorjev in objavo imen likvidatorjev;
- za predajo knjig in pisem sodišču o koncu likvidacije;
- za overovljenje podpisov po državnih oblastih;
- za vse prijave drugih državnih oblasti o izvršitvi revizije zadruge in zveze;
- za izdajanje faktur, potrdil, prilog zadrug in zvez državnim in samoupravnim oblastvom;
- za potrditev obligacij zadrugnikov, kadar vzamejo denar na posodo od svojih zadrug;
- za predajo letne bilance in računov državnim oblastvom in njihovo objavo v Službenih novinah;
- za otvoritev tekočih računov zadrugnih zvez in zadrug, ki jih imajo pri Poštni hranilnici in Drž. hipotekarni banki;
- za prošnje državnim oblastvom v svrhu intervencije pri reviziji;
- za prošnje zadrug in zadrugnih zvez na državo ali samoupravne oblasti, da bi se jim izdali prepisi računov iz drugih knjig za prilogo, ki jo zadruga in zadrugne zveze pošljejo s prošnjo in vlogo državnim in samoupravnim oblastvom;
- za objavo letnih računov in bilance v zadrugnih lokalih;
- za oglase zadruge in zadrugnih zvez v zadrugnih listih o njihovih poslih, toda če se oglas nanaša na katerega člana v njegovem privatnem po-

slu, se plača na račun zadruge o vplačanih deležih zadrugnika;

za vse vloge, prošnje in dopise zadrug in zadrugnih zvez z državnimi oblastmi, v kolikor to pride glede plačila taksa pod odredbe T. št. 1 taksonih tarif;

za račune, note in ostalo, kar zadruge ali zadrugne zveze izdajo svojim zadrugnikom o prodaji blaga;

za knjžice, v katere zadruge in zadrugne zveze vpisujejo kupljeno blago svojim zadrugnikom;

za potrdila zadrugnikom o povračilu dolga;

za potrdila, ki jih zadrugniki dajo zadrugam in zadrugnim zvezam o prejemu vrnjenih zadrugnih deležev;

za potrdila zadrug in zadrugnih zvez o delnem povračilu dolga, kar se zadrugniku vpiše v zadrugno knjigo.

Razen tega se oprostitev po čl. 95 zakona o zadrugah z dne 3. decembra 1898 nanašajo tudi na potrdila in na knjige vinogradniških zadrug, ki na debelo prodajajo vino lastnega izdelka in se ne smatrajo za gostilne (mehane) ali kavarne. Te oprostitve se nanašajo na vse kmetijske in obrtne zadruge v Srbiji in Crni gori in na njihove okrajne in okrožne zveze, kakor tudi na njihove pokrajinske glavne zveze, ki so ustanovljene po zakonu z dne 3. decembra 1898. Osrednjo zvezo hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu in njene zadruge, na Zvezo srbekih kmetijskih zadrug v Sarajevu in njene zadruge, na Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo (kot osrednjo zadrugo) v Zagrebu in njene zadruge, na Hrvatsko-slavonsko društvo (kot osrednjo zadrugo) v Osijeku in njene zadruge, na Zvezo hrvatskih kmetijskih zadrug za Bosno in Hercegovino v Sarajevu in njene zadruge, za Osrednjo zvezo jugoslovanskih kmetijskih zadrug v Sarajevu in njene zadruge, za Zadrugno zvezo v Splitu in njene zadruge, na Zadrugno zvezo v Celju in njene zadruge, na Zadrugno zvezo v Ljubljani in njene zadruge, na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in njene zadruge, na Zadrugno zvezo zadrug v Zagrebu in njene zadruge.

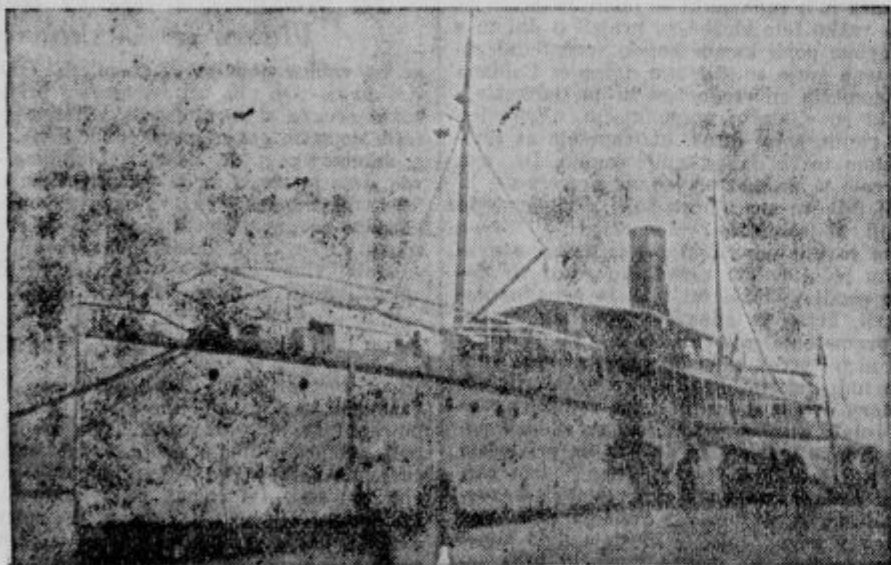
S. S. Ljubljana

Ko je bila po nekoliko trenutkih v kavarni privezana duša, smo jo mahali na glavni pristan. Takoj ob prihodu nas je pozdravila bela ladja, koje zlat napis »Ljubljana« se je blestel v solncu. Vsa bela, le ob spodnjem trupu zelena, se je razlikovala od drugih črnih in zarjavelih brodov. Široke ladijske stopnice so nas peljale na krov. Komaj sem se legitimiral s karto, že so bili kovčki v kabini. Zadosti velika in čista kabina je bila tako vabljiva, da sem takoj poskusil, kako se bo spalo. Čisto perilo, označene preproge, očistoeno okno je kazalo, da je ladja v prvovrstni oskrbi. S posebnim lovilec zrak je ostala kabina celo v poletni vročini hladna in prav kmalu sem se počutil kot doma.

Odrinili smo in moja radovednost me je gnala, da z vsem vse, kar ni samo po sebi vidljivo in razumljivo. Kmalu sem se seznanil s kapitanom in drugimi funkcionarji na krovu. Ljubeznjiv strojar II. me je povabil med stroje, da se pričam, koliko je novega in kako varni smo na tem brodu. Daleč dol v trup ladje pod kabine me je peljal in razkazoval stroje. Štirje cilindri proizvajajo 1500 konjskih sil, ki premikajo ta kolos s hitrostjo 14 morskih milj na uro. Posebni stroj goni dinam, ki osvetljuje ves brod z žarnicami po 100 Voltov. Vsa dan je v obratu, zato lahko uporabljajo potniki

očesom prvega stewarda švigajo ko ptice in predno si zaželiš, si že postrežen. Samo po žepu malo potrepljaš, kot bi iskal vžgalice, in že je prižgana cigareta. Kot bi jih streljal, tako se vseujejo v dvorano s polnimi srebrnimi tasami najfinjših jedil. Vedno obriti, počesani, v belih bluzah s srebrnimi gumbi menjajo za vsak obed sveže bele rokavice. Točno ob pol dvanajstih in ob pol osmih naznani zvonce pričete obedi. Komaj zasede potniki svoje prostore, že imajo pred seboj jed in pijačo. Posebni jedilni listi pa ti naznajo potek in vrsto pedi. Po osemkrat menjajo krožnike, vzameš lahko vsako jed še dvakrat ali celo trikrat, vsega je dovolj, da se še v večer in čim bolj pokažeš apetit, tem bolj si ustregeš kuhinji.

Kakšna pa je kuhinja, bo marsikdo vprašal? Prvi kuhar Drago Vukoča je virtuos. S svojim personalom v kuhinji napravi obede, ki so pravcate svadbe. Jedi, ki so redke, ali celo ne časovne, ribe najfinjših vrst prirejata mu je malenkost. Marsikatera naša prva kuharica ali gospodinja bi si zakrila obraz, ko bi videla, na kako omejenem prostoru, pod kakšnimi okoliščinami je skuhal gospod Drago vse to, kar servirajo pri obedih. Jedilni list pa naznaja vedno drugače n. pr.: opoldne: Predjed, Asperges a la Milanoile, Jed: Consomme a la Montglas, Poulard roti-salade verte, Langouste

med vožnjo radio tudi po dnevi. Še dalje me je vodil strojar pod kotle v kurilnico. Človek bi mislil, da bo tu nezgodna vročina, ali na čudo sem opazil, da je hladno ko pri nas v jeseni. Posebne nove naprave vodijo ohlajen zrak v strojne in kurilne oddelke, tako, da kurjači ne trpe nikake vročine, pa tudi prehlada se jim ni bati, ker prihaja hladni zrak v te globoko ležeče prostore, brez prepiha. Dva kotla s tremi pečmi vzdržita tlak 14 atmosfer. Po prehodu dolgih hodnikov in stopnic, sem bil zopet na krovu. Vse, prav vse na tej ladji dokazuje, da to ni več ona stara Salona, s katero je vozila pred vojno družba U. C. Zolezje je ostalo, ki se ne skvira pod barvo niti steletja, vse ostalo pa je novo. V veliki jedilni dvorani pričajo le še intarzijske in opažne ter reliefi na lesenih delih fotelejev, da je U. C. razumela luksus in udobje. V jedilnici prvega razreda je prostora za 50 oseb. Prvem razredu so odkazani široki promenadni krovi in tuš, 29 kabin z dvema, ena s tremi in tri z eno posteljo in elegantni salon za kadilce. Pa tudi v drugem razredu je lepa jedilnica in udobne kabine, ki prav odgovarjajo zahtevam potnikov, le luksuzna oprema jim manjka. Po hodnikih so položene debele preproge in v salonih pa vzbujajo pozornost perzijanci. Tako ima potnik utis, da se je nastanil v najmodernejšem hotelu. Tudi tekoča voda pri umivalnikih in vsak dan dvakrat sveža mrzla pitna voda v kabinah spominja na luksus modernega hotela.

Osem izvezbanih natakarev streže pri kosilih in večerjeh. Jadranska plovdba si pač zna poskati nameščence. Sami mladi in inteligentni natakari. Menda nima nihče izmed njih manj, nego meščansko šolo. Eden pa je bil celo jurist. Prav posebna šola je izvezbala te ljudi in pod strogim

bouillie aux maionaise, Creme Bavaroise, Fromage, Fruits, Creme glace, Cafe. Taki in podobni listi so na potovanju najsimpatičnejši časopisi, ki prinašajo vedno druge vesele in pričakovane novosti. Gospod Drago pa se široko smeje, ko vidi izza linice, kako tekne in s kako slastjo gošče jede.

Pramac Ljubljane pa reže valove, jih razbija in škropi, da padajo kot rosa male kapljice celo na visoko palubo. Iz kraja v kraj te vodi parnik. V Crikvenico, Senj, na Rab, v Preko mimo Zadra, v Biograd, v Šibenik, Zlarin, Trogir, Split, Makarsko, na Korčulo, v Trpanj, Orebič mimo Gospe od mora v Trstenik, Omiš, Dubrovnik, Hercegnovi, Tivat in Kotor ter zopet nazaj. Sedem dni na morju. Pa kaj bi opisoval kraje, ko so že stokrat opisani in opevani v vseh listih, le eno naj omenim, kar mi bo ostalo vedno v spominu. Biograd na moru je brez vode. Že pet mesecev ni padla kaplja dežja. Vse cisterne so izsušene in žive vode ni. Ljudje trpe grozno pomanjkanje vode, da si ob morju. Tu pa tam pride kaka večja ladja, ki ima rezervarje vode in se jih umili. Na tako čakanje so obsojeni. Parnik Ljubljana ima ogromen hladilnik z vedno čisto in mrzlo pitno vodo. Vse narod Biograjski se je zbral na pomolu. Moški, žene, otroci, mladeniči in mladenke vse je prineslo seboj skafje, posode, najrazličnejših tipov, tako kovanste škatle od olja in čakalo na človečansko gesto kapitana »S. S. Ljubljane«. Preko sto posod je stalo na pomolu, ko smo pripluli v luko. Kapitan je dal povelje in iz široke cevi je tekla čista sveža in mrzla voda v posode. Kot za zlato so se borili ubožci za vodo. Stara ženica se je vrgla na tla in pila iz skafja po živinsko, da si ugasi žejo, mladenič je svojo posodo nagnil in izpil liter v dušku, ostali pa so se gnetli okrog cevi posebno na kraji, kjer je uhajala voda.

da ugaše žejo. Velikemu prerivanju in gnetenju je napravil kapitan Ljubljane najprvo konec. Postavil je vse ubožce v dolgo vrsto, sicer bi se zgodilo, da bi kdo dobil dvakrat ali trikrat, eni pa nič. Končno so bili napojeni žejni in napolnjeni vse posode. Parnik je zatrobil s svojo sireno in odšli smo od žalostnega kraja. Ostali pa so obsojeni čakati, da se jih usmili zopet kak parnik, ki ima dovolj vode.

Na povratku mi je kazal kapitan zastavo, ki jo je poklonila mestna občina ljubljanska parniku Ljubljana. Krasna zastava je to in želel sem jo videti, posebno še, ker nas je »Jutro« potegnilo ob izročitvi zastave s klisjem nekega drugega prapora, ki ni bil niti malo podoben zastavi za ladje. Žal ima zastava aplikacijo ljubljanskega grba le na eni strani, tako, da je ne morejo stalno uporabljati. Predpisi namreč zahtevajo, da mora biti prapor na obeh straneh enak. To pa je malenkost in enkrat se bo spravil na delo stric Božo Račič, ter občinski možje, pa bo dobila zastava še na drugi strani aplikacijo, tako sem potolažil kapitana. Pa še to so mi zaupali na brodu, da dobi »S. S. Ljubljana« v glavni salon sliko mesta Ljubljane, kot ima »S. S. Karadjorgije« slike kraljevskega para, »S. S. Zagreb« mesto Zagreb in podobno. Prepričan sem, da se bo to tudi zgodilo, samo, dovolil bi si kot nepoklican omeniti, da sta strop in pod glavnega jedilnega salona zidana v loku, kakor tudi vse opažbe. Okvir slike bo moral imeti na zgornjem in spodnjem delu lahek lok, da bo odgovarjal miljeju. Pa saj so o tem že gotovo premislili občinski možje.

Na parniku sem bil edini ljubljanečan v prvem razredu. V drugem razredu je potoval Slovenec, akademski slikar. To je bilo vse. Vsi ostali potniki pa so bili Nemci, Avstrijci, Čehi, Amerikanci, Holanci, in pogrešal sem celo Hrvate in Srbe. Če pomislimo, kako udobno nudi Jadranska plovdba na svoji »Ljubljani« za Din 1700.—, se resnično čudim, da se islega tako malo poslužujemo. Sedem dni za mal denar v razkošju in udobju je najboljša kura zoper utrujenost, živčno prenapetost ter sploh najprimernejše potovanje za oddih. Kdor hoče preživeti nekaj dni v popolni brezskrbnosti, izbirati najboljšo hrano, ogledati si najvažnejše točke naše Dalmacije, naj ne išče prilike v dragih krajih, ki malo nudijo temveč kupi naj si »listek za »Ljubljano« in naj potuje z njo do konca ter nazaj. Tako preživeti dopust bo gotovo najboljši, poln lepih spominov in navdušenja za naše morje in našo mornarico.

Ali je to zdrav gospodarski red

Blagoslov božji, katerega človek spreminja v prekletstvo
Zitne zaloge uničujejo, ljudje pa stradajo kruha

London, 14. avg. fr. »Sunday Express« poroča iz Amerike, da ležijo tam neizmerno količine žita lanskega pridelka še popolnoma neizrabljene. Zedinjene države da so že Nemčiji ponujale svojo pšenico, toda Nemčija jo je odklonila »magari da bi jo dobila zastonj«. Zedinjene države so sedaj stavile isto ponudbo kitajski republik, ki se nahaja pred lakoto, toda dozdeva se, da niti ona ne bo mogla sprejeti ameriškega žita. Od nikoder ni kupeca, ki bi hotel pokupiti nakopičeno žito. Po računih omenjenega lista bi se dalo sklepati, da se nahaja trenutno toliko neuporabljene žita na svetu, da bi se lahko živilo človeštvo pod živel dve leti, če bi letošnja in prihodnja letina popolnoma odpovedali. Že prihajajo novice iz Amerike in Kanade, da se bodo žitne zaloge kratkoma uničile, požgale ali pa pometale v vodo. Zakaj pa je drugod kruh tako drag, vprašuje liberalni list, zakaj pa je toliko ljudi, ki umirajo gladi, medtem ko drugod požigajo zakladnice polne žitnega blagoslova.

Isto se baje dogaja s sladkorjem. Na svetu je danes neizrabljenega sladkorja več kot pa 6 milijonov ton. Glede kave poročajo iz južnoameriških tržišč, da bo letina sijajna in da se bo pridelalo 26 milijonov vreč, torej ravno polovica več, kakor je za človeške potrebe potrebno. Anglija ima danes 112 milijonov kilogramov čajnih zalog, med tem ko je njena zaloga pred 4 leti znašala komaj 73 milijonov. Ravno tako je z drugimi živilskimi pridelki.

Nedavno so prišle iz Zedinjenih držav vesti, katere je raznesil celo Reuter, da je ameriško

Izvoz na Poljsko oproščen vize

Belgrad, 14. avg. AA. V sporazumu s pristojnimi oblastmi poljske republike in s posredovanjem ministrstva poljske republike in s posredovanjem ministrstva za zunanje zadeve je določeno, da se pri izvozu poljskega blaga v Jugoslavijo in izvozu jugoslovanskega blaga v Poljsko ne zahtevajo konzularna viza, temveč potrdila o izvozu blaga, ki jih bodo izdajale carinske oblasti izvoznike države. Na podlagi tega sklepa in na osnovi čl. 23 predloga zakona o delu carinskih organov je minister za finance odredil, da vse carinarne preko katerih se bo izvažalo blago na Poljsko, izdajajo po lastni inicijativi brez kakšne zahteve poleg duplikata izvozne deklaracije vedno tudi potrdilo o izvoru blaga. Potrdilo mora biti opremljeno z žigom carinarne in podpisom uradnika, ki je blago carinil. Potrdilo je treba izstaviti v dveh enakih izvodi, od katerih eden ostane v arhivu carinarne, drugi pa se izroči sprejemniku duplikata deklaracije. Za izdajanje takih potrdil ne bodo carinarne pobirale nobenih taks.

Italijanski diplomati niso več varni

Rim, 14. avg. AA. Agencija Stefani poroča: Ko se je sredi vračal italijanski vicekonzul Zuretti v Bruslju domov, sta ga napadla dva neznanca ter ga ranila. Neznanca sta pobegnila preden so dospeli policijski agenti. Bruseljska policija je uvedla strogo preiskavo, da dožene identiteto napadalcev. Rane niso nevarne.

Italijanski manevri

Rim, 14. avg. AA. V severni Italiji so se začeli manevri italijanskega letalstva. Manevrov se udeležuje 600 letal.

Napadi na lašiste

Reggio Calabria, 14. avg. V občini San Procopio so 12. t. m. ponoči neznanec streljal na tri fašistične miličnike. Vsi trije so ranjeni. Za storilci ni še nobene sledi.

Madžari našli posojilo

Budimpešta, 14. avg. AA. Francoski, italijanski, holandski in švicarski finančniki so dali Madžarski 5 milijonov funtov šterlingov kredita.

Eksplodizije

Pariz, 14. avg. AA. Po vesteh, ki jih je dobila agencija Havas iz Makauva, se je dogodila včeraj eksplozija municije v Flopi pri Makau. Ob tej priliki je bilo 26 ljudi ubitih, 62 pa težje ali lažje ranjenih. Škoda je velika.

Lyon, 14. avg. AA. Zaradi eksplozije v neki delavski hiši v lyonskem predmestju se je hiša porušila in pokopala pod ruševinami 30 oseb, med njimi 12 otrok. Do 4 jutraj so odkopali 4 mrtve in 12 oseb z lažjimi poškodbami. Davi ob 4 so odkopali izpod ruševin hiše, v kateri se je zgodila eksplozija, še 4 mrtve. Mislijo, da je pod ruševinami še 12 žrtev.

Atentati na vlake

Erfurt, 14. avg. tg. Davi je bil zopet izvršen atentat na ekspresni vlak Basel-Berlin neposredno, predno je dospel v postajo Erfurt. Na vlak je bilo oddanih več streliv. Na oknu nekega vagona je bilo opaziti udarec dveh krogel. Oseba ni bila nobena ranjena.

„Nautilus“

Bergen, 14. avg. Po popravili motorjev je »Nautilus« iz Skjervoya 12. t. m. zjutraj ob 7 odplul dalje v smeri na Svalbardsko otočje. Zvečer je bil že v Barentsovem morju 63 milj daleč od severne obali Norveške. Kapitan Wilkins upa, da bodo motorji sedaj brezhibno poslovali. Morje je mirno, nebo pa vedro in jasno ko v Italiji. Ledu še ni videti in je morje popolnoma prosto.

Krah za kraham v Romuniji

Bukarešt, 14. avg. V Romuniji je zopet ena banka skrahirala in sicer Vzhodna banka v Cernovicah. Banka ponuja poravnavo. Pasiva znašajo okoli 256 milijonov lejev. Da se obitstvo pomiri, je Romunska narodna banka sklenila, da se takoj ustanovi sindikat bank, ki bodo Vzhodno banko podprle.

Drobne vesti

Praga, 14. avg. AA. Na mednarodnem kongresu zveze bojevnikov (FIDACA), ki bo v Prahi od 31. avgusta do 6. septembra, bodo zastopani bivši bojevniki Francije, Anglije, Italije, Jugoslavije, Poljske, Romunije, Belgije, Českoslovaške in Zedinjenih držav Sev. Amerike.

Belgrad, 14. avg. AA. V oddelku za gozdarstvo ministrstva za gozdove in rudnike intenzivno delajo na pravilniku za uveljavitev zakona o podeljevanju olajšav lesni industriji radi krize.

Zagrebska vremenska napoved: Vreme se bo poslabšalo.

Ali je to zdrav gospodarski red

Blagoslov božji, katerega človek spreminja v prekletstvo
Zitne zaloge uničujejo, ljudje pa stradajo kruha

kmetijsko ministrstvo naročilo štirim državam, ki pridelujejo bombaž, da morajo od kmetov pridelovalcev bombaža doseči, da bodo vsaj eno tretjino pridelkov kmetikom uničili.

Zakaj mora toliko ljudi gladovati, ko se zemlja duši v izobilici blaga?

Zadni revolucionarni nemiri na Kubi so tudi v zvezi s istim vprašanjem. Kuba je največji pridelovalec sladkorja. Pred 30 leti je pridelala še komaj 600.000 ton sladkorja, danes ga pridelata šest milijonov ton. Kubanska vlada je hotela po na otitih, ki jih je dobila od Zedinjenih držav, kratkoma uničiti eno tretjino pridelanega sladkorja kakor tudi eno tretjino sladkornih nasadov, kar je povzročilo velikansko razburjenje med ljudstvom in dovedlo do revolucionarnih poskusov, katere so morali zadušiti v krvi.

La Havana, 14. avg. AA. Guverner province Santa Clara je imel sestanek s polkovnikom Milanom Amielom. O tem sestanku je guverner obvestil predsednika republike Machada, ki je ponudil upornikom amnestijo, če se udajo v teku 48 ur. Predsednik Machado je sam odpotoval na fronto, kar je dalo povoda govorici o sklepu miru med vlado in uporniki. Kongres je bil razpuščen in vsi upokojeni in rezervni častniki so bili poklicani pod orožje.

Dunajska vremenska napoved. Topleje. Večnoma zelo oblačno. V soboto in nedeljo je pričakovati dežja ali nevihti. Na vzhodnem robu Alp se bo morda od časa do časa zjasnilo.

Ljubljana

30 milijonov socialnih podpor v 7 letih

Ljubljana, 14. avgusta.

Naš moderni čas, ki je prinesel mnogo slabega in mnogo dobrega, je znatno poglobil tudi socialno razliko med posameznimi sloji. V povojnem času so padle ogromne množice človeštva v najgloblje siromaštvo in pojavili so se svet pretrpeteljivi problemi, ki jih Evropa poprej skoraj da ni poznala; na pr.: brezposelnost množic. Kadar pa so množice v stiski, tedaj ne smejo ostati brezbržni oni, katerih dolžnost je skrbeti za blaginjo prebivalstva, torej oblasti. Za državo in banovinama so v socialnem oziru najvažnejše obline. Pogledimo danes, koliko je napravila za omiljenje bede prebivalstva največja slovenska občina, to je Ljubljana:

Socialno skrbstvo mestne občine lahko razdelimo v nekaj pododdelkov: v starostno, mladinsko, delavsko, podpore tujim občanom, v ustanove in končno so tu vsi tisti stroški za glavno upravo, ki znašajo povprečno in približno 4 odstotke vseh stroškov za socialno skrbstvo.

V prvih povojnih letih, to je od 1. 1918 pa do sredne leta 1922 je mestna občina izdala skupno za vse svoje socialno skrbstvo vsoto, ki se nam danes zdi malenkostna, namreč 1.799.000 kron, torej niti 100.000 Din na leto.

Od tedaj pa so stroški za socialne namene naglo naraščali, kakor je pač naraščala beda. To naraščanje je stalno in je le malo izgledov, da se bo v bližnji bodočnosti kaj ustavilo. Saj je še celo letos, ko je toliko javnih del v Ljubljani, število brezposelnih, ki jih podpira socialni urad mestne občine, znatno večje kakor lani. Kaj bi še bilo, če teh javnih del ne bi bilo? Posebno letos, ko je gospodarska kriza tako občutna. Bodočnost pa tudi ne bo bogve kaj rožnata. Moralo bo priti že kaj posebnega vmes, da se beda vsaj nekoliko omili ali pa da se naj ustavi njeno naraščanje. Seveda, takih rožnatih časov, ko ne bo več revnih sirot in ne onemoglih starčkov, vrednih in potrebnih podpore, ne bo nikoli. Ko bi le doživeli saj tak čas, da bi mogel dobiti delo vsak, kdor je voljan in zmogel delati.

V prvi polovici leta 1923 po uvedbi dinarske valjave je mestna občina izdala za socialno skrbstvo 766.000 dinarjev. V drugi polovici 1923 pa že 808.000 dinarjev. Leta 1924 je mestna občina v le namene dala že 2.824.000 Din. Od tedaj socialni stroški mestne občine rapidno in progresivno naraščajo. Leta 1925 je izdala že 3.754.000 dinarjev, Edini padec in še ta je malenkosten, beležimo v letu dobre konjunkturo 1926, ko je izdala mestna občina 3.660.000 dinarjev. Kakor je naglo naraščala v kasnejših letih beda, tako naglo so naraščali tudi stroški. Leta 1927 je izdala 3.880.000 dinarjev, leta 1928 4.220.000 dinarjev, leta 1929 4.489.000 in lani največ — če ne upoštevamo letošnjega leta, za katerega še niso zaključeni računi — namreč 4.878.000 dinarjev. Skupno in zaokroženo približno 30 milijonov dinarjev.

Starostno oskrbstvo je lani zahtevalo: 920.000 dinarjev rednih podpor, 270.000 dinarjev izrednih podpor. Oskrba v zavodih pa je veljala 1.870.000 dinarjev.

Mladinsko skrbstvo je zahtevalo 330.000 dinarjev rednih podpor, 130.000 dinarjev izrednih podpor, dnevna zavetišča in igrišča so veljala 165.000 dinarjev, počitniške kolonije 80.000 dinarjev, oskrba mladine v zavodih in v reji je veljala 160.000 dinarjev, poklicno varuštvo in oskrba dojenčkov 70.000 dinarjev.

Delavsko skrbstvo je veljalo: brezposelnih podpor je bilo izdanih za 350.000 dinarjev, za delavsko izobrazbo pa je mestna občina izdala 50 tisoč dinarjev.

Podpore tujim občanom so znašale 80.000 dinarjev in razni stroški v socialne namene 165.000 dinarjev.

Centralna uprava je veljala lani 261.000 dinarjev.

Znamenje našega časa so podpore za brezposelne. Leta 1919 je mestna občina izdala komaj 2000 kron za brezposelne podpore in še leta 1924 150.000 dinarjev. Lani pa že 350.000 dinarjev. Lani in letos pa bi mestna občina izdala vsaj trikrat toliko brezposelnih podpor, če bi bila proračunska možnost.

Med nedoraslimi podpiranci so trenutno: do 5 let stari 46, od 5 do 10 121, od 10 do 15 112, od 15 do 20 60. So to povečini sirote, pa tudi zelo revni otroci, ki imajo še stariše. Večina jih živi v Ljubljani, le nekaj izven mej mestne občine.

Odrasli onemogli podpiranci se dele po starosti: Od 20 do 30 let: 12, od 30 do 40 let 18, od 40 do 50 let 31, med temi vsemi so povečini slaboumni, hromi ali drugače za delo nezmožni. Od 50 do 60 let je 89 podpirancev, od 60 do 70 let 278, od 70 do 80 let 304, od 80 do 90 let 88 in od 90 do 100 let dva. Torej so na večini med podpiranimi onemogli zelo stari ljudje.

Po nekdanjem poklicu se odrasli podpiranci dele: poslji in služničarji 278, delavci, težaki in dinnarji 278, kvalificirani delavci 229, bivši samostojni mojstri 112, bivši trgovci 8, bivši trgovski nastavljenici 43, državni upokolenci, po večini tobačni delavci in železničarji 128, zasebni nemeščenci 34 in zasebniki 39. Te številke zgornjo govore prvič, da je najmanj zagotovljena starost tistim, ki v delazmožni dobi največ garajo, drugi govore, da tudi samostojna obrt v današnjih časih še ne jamči preskrbljeno starost in tretji govore, da celo državna služba dandanes ni več tako zanesljiva za starostno preskrbo, kakor je bila včasih. Nazadnje pa te številke zgornjo govore veliko resnico, namreč, kako nujna in socialno potrebna je za vse delovne stanovne uvedba delavskega zavarovanja!

© Poročila sta se brata g. Dragotin Hribar, krov. pomočnik, z gđno Cilko Zurb, ter g. Ivko Hribar, šolski upravitelj, z gđno Maro Židanik, učiteljico. — Mnogo sreče!

Zobozdravnik

dr. Srečko Puher

Gregorčičeva ulica 32

ne ordinira od 12. septembra t.l.

© Svetovidova četa skavtov se vrne s svojega taborenja v Grižah pri Zalcu jutri popoldne. Ateki, mamic, pričakuje nas okrog šestih v salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem.

© Stanje štirih otrok, o katerih smo poročali, da so se na Vilharjevi cesti zestrupili z medenka-stinimi jabolčki, se je do sedaj znatno obrnilo na boljše in bodo vsi štirje najbrž v kratkem zapustili bolnišnico.

© Fotoamaterski nagradni tečaj. Sicer smo navajeni, da prirejajo velike inozemske firme nagradne natečaje za najlepše amaterske posnetke, vendar je prvič, da prireja kaj takega domače tverke. Ta pohvale vredne korak je storila drogerija Gregorič, Prešernova ulica, v zvezi s trdiko Lumiere. Nagradila bo 30 najlepših negativov, posnetih na Lumierovem materialu. Prva nagrada znaša 1000 Din, najmanjša pa 50 Din. Najprej nam nudi trdika Gregorič aparate po 10 Din na posodo za cel teden, sedaj pa še to! S takimi ukrepi se v resnici podpira fotoamatersko uestjevanje pri nas in upamo, da bo našlo posnemovalcev. Drogerija Gregorič pa čestitamo in upamo, da bodo te lepe ugodnosti prinesle tudi njej zaželenih rezultatov.

© Umrlj so v Ljubljani v času od 8. do 15. avgusta: Zabred Frančiška, roj. Ličer, vdova železnicega uradnika in trafikantka, Rimeka 12; Gabriška Lovrena, 55 let, mizar, Idrijska 13; Vouk Marija, roj. Holdt, 80 let, vdova odvornika, Vidovdanska 9; Datler Jelka, 70 let, sopraga knjigotrača iz Zagreba; Volčanski Kamila, roj. Stamberger, žena restavratorka, 34 let, Brežice; Kolenc Ignac, posestnik in trgovec, 70 let; Kastelic Ivan, posestnik in trgovec, 62 let, Lepi pot 4; Turk Janez, občinski revež, 76 let, Vidovdanska cesta 9; Abulnar Ignac, mestni revež, 78 let, Japljeva 2. — V ljubljanski bolnišnicih so v istem času umrli: Glavič Marija, 1 dan, hči trj. potnika, Cesta v Mostni log; Kožuh Lucija, 4 in pol leta, Zgornja Šiška; Jerman Janko, 1 leto, sin devlj. pomočnika, Tržič; Hribar Ivan, 24 let, Mahovnik pri Kočevju; Bernik Marija, 47 let, Praprotno pri Kranju; Brodar Avgust, 1 dan, Rove 12, sin krojača; Knez Amalija, 21 let, Sava 6; Kromar Marija, 28 let, žena delavca, Dolenja vas 49; Lulinar Jurij, 7 mesecev, sin kleparskega pomočnika, Ižanska 6; Nadasti Nikolaj, 54 let, ključavničar, Litija 12; Matjašič Fr., 71 let, postrežek, Hrenova 16; Pavlin Jesmina, 60 let, zasebnica, Glinice IX-14; Zagar Božko, 9 mesecev, sin delavke, Moste; Mauser Ivan, 28 let, sin posreznika, Moste; Garafol Janko, 2 meseca, sin dinnarice, Vrhnika 102.

© Zopet ujet tat koles. Zadnjič smo poročali, da je policija ujela na trgu drznega tatu koles, nekega Simona Karana iz Karlova. Enak slučaj se je pripetil tudi v četrtek popoldne v Gradišču. Detektiv Merhar je opazil v Gradišču nekega moškega, ki je shtkal po vajah. Detektiv je sumljivcu sledil. Opazil je, da se je na Valva-zorjevem trgu v hiši št. 6 pripel na hlače priponke ter se pogljal na lepo dirkalno kolo. Agent je imel tudi s seboj kolo, vendar pa slabše vrste in ga ne bi mogel dobiti. Zato je hitro stekel za tatom in se zaletel v ukraden kolo ter prevrnil tatu na tla. Tat se je hitro pobral in atekel proti Mirju, vendar pa ga je Merhar dohitel in aretirat. V tatu je policija spoznala znanega delo-

Lahko in štedljivo

vozite na elastičnih Continental obročih, ki so vsled svoje velike trpežnosti tudi najcenejši v porabi — Zanesljiv obroč dvigne ceno vsakega kolesa. Zato vozite tudi Vi na

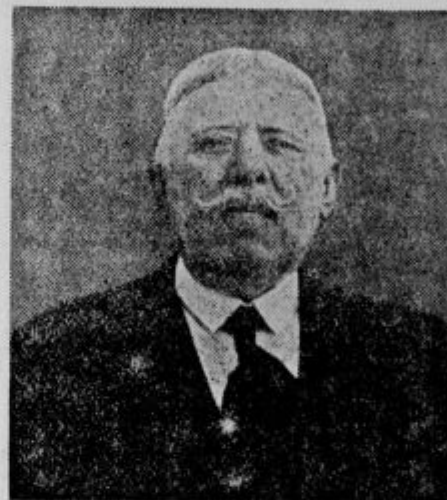
Continental

Viktor Bohinec, Ljubljana

Trdna dolenjska korenina

Novo mesto, 12. avgusta.

V Smihelu pri Novem mestu preživlja večer svojega življenja 83 letni starček g. Franc Knafelec. Ze zunanost njegove hiše, ki si jo je postavil s poštenim delom in pridnostjo, kaže, da živi v njej — posebnosti. Okrog hišice vrt poln cvetja, katerega goji kljub svojim letom sam — pomaga pa mu tudi vpokojeni nadučitelj g. Alojzij Liliija, ki je pred par leti prišel k njemu na stanovanje. Nad vrati ima v lini postavljenega pritlikavca, ki z očmi na nosu gleda po cesti, a vrhu strehe na slemenu sedi črna mačka. Človeku se zdi, da je prišel do hiše kakega čarovnika. Ko pa stopiš v hišo, se ti pri-

smeje nasproti visok debelušast mož sivih las in te pozdravi naglo s kako smešno opazko, da se mu moraš od srca nasmejati. Mož je bil rojen pred 83 leti v Vel. Škerjančih pri Smihelu. Doma je bil do svojega 14. leta, kjer je pasel krave in hodil v šolo. Nato se je šel učiti cerkovništva in obenem tudi krojaštva v Novo mesto h kapiteljskemu cerkovniku Gregoriču, ki je tam služboval za časa prošta Arkola. Tu se je mladi Francelec učil 3 leta in ostal še 4 leta kot pomagač. Pri Gregoriču se je naučil delati vsakovrstne mašniške obleke, prte, bandera in druge cerkvene predmete, tako, da je potem, ko je pod smihelskim župnikom Peterlinom s 35 letom svoje starosti prevzel v Smihelu cerkovniško službo, katero je opravljal do 60. leta, torej polnih 25 let, napravil za farno cerkev smihelsko skoro vsa bandera, veliko mašne obleke in nebo, kar je še skoro vse v rabi.

Mož je potem, ko je zapustil svojega učnega mojstra, veliko hodil po svetu. Hodil je večinoma peš. Bil je v Ljubljani, Celju, Mariboru, na Dunaju, v Gradcu, Trstu in drugod. Starček je bil že od nekdaj velik šaljivec in zato je povsod dobro shajal in vse težave prenašal lažje.

Med drugim je pripovedoval zgodbo, kako je nekoč, ko je peš potoval iz Gradaca proti Dunajskemu Novemu mestu, došel voz nekega kmeta, v katerega je bil zaprežen osel ter vprašal kmeta, če sme njegovemu oslu nekaj povedati v uho. Ko mu je možak to dovolil, je šel, ukresnil gobo, prižgal svojo pipo, nato pa porinil tlečo gobo oslu v uho, seveda tako, da kmet tega ni opazil. Osel se je spustil v dir in predno je pridrlj v mesto, je bil voz že čisto razbit. Kmet ga je izročil policiji, kjer je moral plačati policiji za razbiti voz globo 40 goldinarjev, kar je tudi brez obotavljanja storil. Ko ga je kmet potem vprašal, kaj je oslu povedal, je dejal: »To sem mu povedal, da je danes popoldne oheet njegovega brata, zato je je pa tako ucrl, da bi bil prej tam.«

Mož, ki je prava dolenjska korenina, še tudi kaj zašije, kajti oči ima kljub svojim letom še vedno dobre.

Zivahnemu, šaljivemu in trdnemu starčku 83 letniku, ki je bil nad 30 let v službi cerkve, želimo še mnogo let!

Novo mesto

Proslava 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja. Povodom proslave 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se vrši v Novem mestu v ponedeljek, 17. avgusta t. l. ob 8. zvečer slavnosten obhod z godbo in vojaštvom po mestu. K tej proslavi so vabljena vsa društva, korporacije in šolska mladina. Zbirališče vseh društev, korporacij in šolske mladine je na Trgu kraljeviča Petra, nakar se vrši točno ob 8. zvečer obhod po mestu in sicer: najprvo do okrajnega načelstva, nato nazaj proti Kandiji, do gradu Kamen, in končno nazaj na Trg kraljeviča Petra, kjer je razhod. Vsa društva, korporacije in šolska vodstva naproša mestna občina, da oskrbe svojim članom in šolski mladini, po možnosti lampojnic, da se čimlepej proslavi jubilej vladanja Nj. Vel. kralja.

mržneža in skoraj poklicnega tatu koles Emila Omerzo, ki ga je oddala sodišču.

© Nočno službo imajo lekarno: Danes in jutri dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; v ponedeljek: mr. Bahovec, Kongresni trg 12, mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevnar, Šiška.

© Na angleški način pere in svetlo lika ovratnike, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke Šimene. Kolodvorska 8.

© Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

© Vse barve, lake, firneže najceneje pri trvd-ki »Lustrac, Gosposvetska cesta 12.

Pridobivajte novih naročnikov!

Nogometna tekma med SK Reko iz Ljubljane in domačim moštvo SK Elanom bo v nedeljo, 16. t. m. ob pol 6. popoldne ob vsakem vremenu. Ob 4. popoldne pa bo predtekma obeh rezerv.

Huda nesreča pri podiranju bukev. V četrtek popoldne so pripeljali v Kandijsko bolnišnico, posestniškega sina Franca Luška iz Zdinje vasi št. 11., kateri ima razbito in naravnost razmesarjeno vso glavo. Ta dan po kosilu je v očetom in bratom Lojzetom podiral bukev v hmeljniškem gozdu. Z bratom sta podžagala veliko bukev. Naenkrat se je bukev z močnim treskom nagnila in se podrli, pri tem pa treščila nesrečnega Franceta po glavi, ter jo grozno razmesarila. Obraz mu je ves razbit, nos in čeljusti se komaj še držijo glave. V bolnišnici so mu nudili takojšnjo pomoč.

Novomeški most. Minilo je že nekaj časa, odkar so bila izvršena na tem edinem prometnem mostu, ki veže oba dela mesta, zadnja tlakovalna dela. Delavci, ki so tlakovali cesto po sredini mosta, so po končanem delu pobrali svoje orodje in — šli — mi pa smo razočarani gledali za njimi. — In kako ne? Cesta po sredi, krasno tlakovana — hodnika na obeh straneh mostu pa vsa razdrapani. Mislili smo, da bodo stare trhle, lesene deske, ki so podložene po obeh hodnikih, nadomeščene z betonom — da bodo, ko se že tlakuje cesta, tlakovali tudi oba hodnika — pa smo se zaenkrat urezali. Deske, ki so pri popravilu mostu še več trpele, ker so šli vsi vozovi čeznje, so se seveda še bolj zvine in razpokale, tako da se med širokimi špranjami lepo vidi v Krko in da si je nekaj dam v teh špranjah polomilo lesene pete na svojih čevljičkih in da se tudi moški pritožujejo, da se jim zatikajo palice in dežniki v špranje. Pravijo, da palice in dežniki niso zastojni! Pravijo pa tudi, da v olupševalnem in tujko-prometnem oziru ne v gledata hodnika baš preveč okusno. — Na vsak način bi trebalo v vseh ozirih, če že ne hodnikov betonirati, kar bi bilo najtrpežnejše in najceneje, ker bi ne bilo treba vsakih par let menjavati desk, vsaj lesene temeljitjo popraviti, da bosta imela vsaj hodnikom podobno lice.

Grodje. Na našem živilskem trgu se je že pojavilo prvo domače grozdje. Grozdje je večidel iz Trške gore in Ljubna. Kot prvo je tudi primerno drago. Grozdje kaže do sedaj povsod jako lepo in če bo še malo dežja, katerega tako pogrešamo, bo letos zopet dovolj vina, ki bo po kakovosti prekašalo vino zadnjih par let.

Mesto cvetja na krsto blagopokojne gospe Rozina-Skaberne, je darovala rodbina Foersterjeva Vincencijevi konferenci v Novem mestu 200 Din. Bog plačaj!

Nov strelovod je pred kratkim postavil vrhu zvonika kapiteljske cerkve kleparski mojster Andrej Agnitsch v Novem mestu.

Kamnik

10-letnico vladanja Nj. Vel. kralja proslavi Kamnik kar najslavnejše ter se je v ta namen že sestavil odbor, v katerem so zastopniki vseh kulturnih in strokovnih organizacij. Izvršni odbor je imel v torek sejo, na kateri je določil podroben program proslave, ki se bo izvršila v tem redu: V nedeljo zvečer ob pol 8. bakljada in obhod po mestu z godbo ter zatem promenadni koncert na Glavnem trgu. Ob 9. slavnostna akademija v Kamniškem domu s sodelovanjem salonskega orkestra in združenih pevskih zborov. Na programu je poleg slavnostnega govora tudi dvoje deklamacij, živa slika, itd. V ponedeljek popoldne bo slovesna služba božja v nadžupni cerkvi na Suti, ob 11. pa slavnostna seja kamniške občinske uprave. Iz čistega dobička akademije pa pogosti ta dan Kolo jugoslovanskih sester mestne reveže.

Kino Kamnik predvaja danes, jutri in v ponedeljek film Ana Karenina z Greto Garbo in John Gilbertom. Prihodnji film bo »Na daljnem oceanu« v glavni vlogi mali Jackie Coogan in »Busterova 24 karatna nevesta«.

Sportni klub priredi v soboto, 22. t. m. zvečer sportni večer s kabaretnimi točkami; sodeluje kamniški jazz. 23. t. m. pa se vrše na letnem kopališču mestne občine plavalne tekme. Po plavalnih tekmah aranžira sportni klub novost za Kamnik — weekend.

Tujsko-prometno društvo je imelo zadnje dni sejo, na kateri se je ugotovilo, da je društvo z bilanco dela za letošnje tujsko sezono lahko zadovoljno. V drugih krajih je število tujcev občutno padlo, medtem ko je v Kamniku zelo narastlo. Na seji se je pokazalo, da vlada naravnost vzorno soglasje v sklepih med odborniki kot tudi med društvom in občino, kar je velike važnosti za druge cilje, ki je v tem slučaju obema isti. Nepojmljivo pa je, da si upa v takem razpoloženju posegati v debato celo kak donisnik ljubljanskega dnevnika, ko niti ni odbornik niti član društva.

Dr. Ivan Hubad

zobozdravnik v Škofji Loki
ne ordinira od 17. do 22. avgusta

Škofja Loka

Prosvetni dan, združen s proslavo 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in 35-letnice blagoslovitve druzvene zastave. Spored: Sobota 22. avgusta ob 8 zvečer Promenadni koncert pred Društvenim domom na Sp. trgu. Nedelja 23. avgusta ob 5 jutraj budnica; ob pol 9 popoldne zbiranje v Društvenem domu in spreved po mestu; ob 9 sv. maša na prostem. Po sv. maši prosvetni tabor. Govorijo pisatelj F. S. Finžgar, dr. M. Natlačen in drugi. V opoldanskem odmoru ogled zgodovinske razstave mesta Škofje Loke v Uršulinskem samostanu. Ob pol 3 popoldne Slovesne litnije v Spitalski cerkvi; ob 3 proslava jubilejev v Društvenem domu. Nato ljudska veselica istotam. Na sporedu godba, petje, šaljivi prizori itd. Pri celotni slavi sodeluje znana škofijska godba.

Maribor

V proslavo 10letnice vladanja

Nj. Vel. kralja

Nova zgradba za naše otroke

Prejeli smo iz krogov Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru:

Naša deca je naša bodočnost, pri deci je potrebno začeti z reševanjem skoro vseh problemov naše domovine. Predvsem je zdravstveno vprašanje treba zagrabiti tako, da skušamo ustvariti zdrav naraščaj, zdrav rod. V to svrhu je potrebna zdravstvena vzgoja v šoli in družini, da se nauči otrok že v zgodnji mladosti takih navad, ki ga varujejo pred boleznimi tekom vsega življenja.

To pa še ni vse. Imamo namreč cele trope dece, kjer z zdravstveno vzgojo samo več ne dosežemo zadostnih uspehov nego moramo poseči po drugih sredstvih. Ta deca so nebroj onih, blelih, slabotnih, suhih, slabo hranjenih, v slabih stanovanjih, vlažnih prebivališčih stanujočih, slabo oblečenih, rahlih otrok, ki se v prilikah, v katerih živijo, ne morejo razviti v zdravega, krepkega moža, ženo in zdravega in krepkega člana družbe. Ne samo, da zaostajajo ti otroci v svojem razvoju daleko za normalno, nego tvorijo radi svojih slabih telesnih moči za obrambo pred raznimi boleznimi kader, ki tako zelo visoko drži številko naše umrljivosti, obolevanja in socialne bede. Seveda je med bolni, katerim so ti malčki podvrženi, šteti prav posebno našo narodno nesrečo — tuberkulozo.

V zgoraj navedenih slučajih je potrebna poleg vzgoje in poduka, otrokom in starišem tudi hitra pomoč. S tem, da postavimo takega otroka za mesec ali dva v klimatsko ugoden kraj z dobro, izdatno in zdravo hrano, da mu tudi istočasno vcepimo vsaj najpotrebnejših zdravstvenih navad, počvrstimo njegov organizem in toliki meri, da mu pomagamo preko njegove kritične dobe nagibanja k boleznim in zaostalem razvoju. Otrokov odporne sile se povečajo in njegov razvoj gre v pravo smer; impulz, ki ga je dobil organizem tekom te, čeprav kratke dobe, traja tudi še nadalje.

V opisani smeri deluje naše društvo. V kratkem času dveh let svojega delovanja tudi more beležiti res lepe uspehe glede zdravstvene zaščite naše dece.

MEŠCANI!

V ponedeljek, dne 17. avgusta 1931 praznujemo 10letnico vladanja Njegovega Velikanstva kralja. Mestna občina bo okrasila ta dan svoja poslopja z državnimi zastavami. — Pozivam meščane, da isto store tudi na svojih hišah. — Obenem vabim meščane, da se v običnem številu udeležijo manifestacijskega obhoda v ponedeljek zvečer.

Mestni načelnik: Dr. Juvan, s. r.

□ Mnogi ljudstva se bo zgornja v ponedeljek zvečer v manifestacijskem sprevodu z bakljado, ki se bo formirala med 19.30 in 19.45 v Krekovi ulici med Vrazovo in Gosposki ulico. Sprevod se bo pomikal po glavnih mariborskih ulicah in se bo zaključil na razsvetljenem Slomškovem trgu s pozdravnim govorom in promenašnim koncertom. Manifestacije se udeležijo vsa mariborska kulturna in športna društva. Mariborsko slovensko žensko društvo pa priredi znakovni dan; prodajali se bodo znaki po 1 dinar ter odkupnice po 5 dinarjev.

□ Zbor za manifestacijski sprevod v ponedeljek zvečer bo med 19.30 in 19.45 in sicer: vojna muzika in pešadija v Vrazovi ulici; predstavniki oblasti, načelniki uradov, občinski svetniki, oficirski zbor (aktivni in rezervni) pred realno gimnazijo; Sokolstvo v Gregorčičevi ulici; Požarna bramba v Grejski ulici; omladinske organizacije v traktu za mariborskim gradom; pevski, kulturni in druga društva v Krekovi ulici; skavti in planinke v dvorišču pred sedežem Narodne Odbrane; kolesarji v traktu Razlagove ulice, ki meji na Jugoslovanski trg; avtomobilisti in motociklisti na trgu Svobode. Povorka se bo pomikala po Vrazovi, Maistrovi čez Zrinjskega trg in Kolodvorsko ulico na Aleksandrovo cesto, čez Grejski trg, po Vetrinjski, Jurčičevi in Gosposki ulici, preko Glavnega trga in skozi Stolno ulico na Slomškov trg, ki bo za to priliko svečano razsvetljen. Na Slomškovem trgu bo pozdrav in promenašni koncert, pri katerem bodo poleg vojne muzike sodelovali tudi še druge mariborske godbe, kakor tudi združeni pevski zbori. Vodstva organizacij so naprosena, da zberejo svoje člane po možnosti že prej na svojem društvenem sedežu in da jih že formirane v skupino dovedejo pravočasno na zborni mesto. Rediteljske službe bodo opravljali uniformirani člani Kapevega skavtskega stega in naj se vsi udeleženci izvolijo ravnanju po njihovih navodilih. Za morebiti potrebne informacije naj se prizadeži izvolijo obrniti telefonično na št. 29-70 ali pa osebno na pisarno akcijskega odbora Grajska ulica 5-11.

□ Sv. Oče Pij XI. mariborski Prosvetni zvezi. Predsednik mariborske Prosvetne zveze je prejel od apostolata nunejature v Belgradu sporočilo za hvala papeža Pija XI. za brzojavno udastostno izraze, ki jih je poslal predsednik mariborske Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec ob priliki velike letošnje božjepotne skupščine na Brezjah.

□ Bog daj srečo. Danes se poročita v tukajšnji baziliki Matere Milosti bivši urednik Novin ter diplomirani pravnik Franc Bajlec ter gđ. Zorka Koširjeva, upravnica uradnice v tukajšnji splošni bolnišnici, iz ugledne Koširjeve primorske rodbine. Novoporočencema naše prisrčne čestitke!

□ Notarska vest. Svojo notarsko pisarno je otvoril v Marijini ulici 10 kot vršilec dolžnosti javnega notarja Vladimir Jezovšek.

□ Gostilničarski-gospodinski tečaj. Kakor lani tako priredi tudi letos Zveza gostilničarskih združenj v Mariboru na gospodinski šoli »Vesna« 3 mesečni gostilničarski-gospodinski tečaj. Namen tega tečaja je izobraziti hčere naših gostilničarjev v vseh onih predmetih, ki so najbolj potrebni za pravilno vodstvo naših obratov. Sprejemajo se tedaj le najmanj 16 let stare, duševno in telesno popolnoma zdrave gostilničarske hčere, katere morajo stanovati v internatu. Kolike važnosti so ti tečajji posebno za one kraje, kjer se razvija ali je že razvit tujski promet, nam pričajo številna zahtevalna pisma hotelirjev in gostilničarjev, v katerih povdarjajo posebno, da so njih gostilne zadobile v kratkem času radi pravičnega vodstva najboljši sloves. — Prijave se sprejemajo do vključno 5. septembra 1931 in je nujno potrebno, da se zainteresirani prijavi, da se jim zagotovi mesto. Vsa nadaljnja pojasnila daje Zveza gostilničarskih združenj v Mariboru.

□ Hotel Hallwyl v Mariboru v sredini mesta, zbirališče vseh slojev. Ob nedeljah jutranji in večerni koncert. Lepe zračne sobe za tuje.

Poznana je društvena naprava Počitniški dom kraljice Marije, pri sv. Martinu na Pohorju. Tu si krepki svoje zdravje številna deca v treh skupinah po en mesec. Dasi ravno je naprava precej obsirna, je kljub temu potrebne dece preveč, da bi jo lahko dom vzel v svojo zaščito. Od vseh strani stremijo malčki tja gor v zdravo klimo, pod višinsko sonce, v čist, nepokvarjen, neokužen in z aromo pohorskih gozdov prepojen zrak. Tudi splošna smer klimatskega okrepčevanja dece se je obrnila proti planinski klimi, in morju se bolj in bolj prepustajo specifični slučaj, kar je popolnoma pravilno in tudi ceneje in predvsem za Slovenijo kar priročno.

Dom ima krasno urejeno gospodarstvo, ki zamore vzdrževati deco tekom poletja, pa tudi jeseni in pomladi, pri zvišeni intenzivnosti pa celo še pozimi.

Dom je prenapolnjen, prijav in prošnji, potrebnih otrok celi tropi in društvene agilitosti še tudi nekaj.

Tako je bilo treba stopiti ponovno v novo akcijo, kateri cilj bi naj bil zgradba poslopja, ki bi obsegala prostora za 100 otrok in, ki bi bila sposobna poslovanje razširiti v jesenske in spomladanske mesece — v slučaju, da bi gmošna sredstva adozčala — tudi celo v zimski čas. V tem slučaju bi v napravi poslovala tudi prostozračna šola, kar seveda pri podaljšanju poslovanja preko počitniških mesecev ne bi smelo izostati. Do sedaj je javnost razumela in podpirala delovanje društva. Tudi oblasti, predvsem banska uprava in mariborska občina so šle istemu v izdatni meri na roko. Upamo, da bodo tudi za nadalje vsi, ki želijo naši deci čvrsto in krepko zdravje, društvu pomagati. V ta namen bo društvo priredilo tudi še dečji dan po mestu v nedeljo, dne 16. avgusta.

Prosimo in vabimo vse, da ta dan ne štedijo s svojimi darovi v ta prekoristen namen.

Z zanočeto akcijo za novo zgradbo in z dečjim dnevom hoče društvo na svoj način praznovati veselo obletnico vladanja Njegovega velikanstva našega kralja Aleksandra I.

□ Mariborčani v ljubljanskem radiju. Z oziranjem na včerajšjo notico pod tem naslovom nam sporoča gđ. Stelka Fratinčič, da že od aprila meseca t. l. ne sodeluje več pri tukanjem gledališču.

□ Posestne spremembe. Ivan Pengg ter inženjer Thörl sta kupila od inž. Leonbarda in Leona Wolfbauera hišo v Motherjevi 11 za 503.440 Din; Josip in Roza Karner ter Alojzij Soblan so kupili od Evgena in Angele Ritoper hišo na Tržaški 47 za 300.000 Din.

□ Iz tajne seje občinskega sveta. Magistratna uslužbenca Božidar Kolar in Vela Periški napredujeta v višjo plačilno skupino. — Ciril P. in Josip H. se radi svojih disciplinskih zadev odpustita. — Odkloni se prošnje Marije Kolbl za koncesijo starinarstva, Albina Pristernika za prodajo molitvenikov, Angele Skušek za gostilno ter Wernerja Stigerja za koncesijo avtoizvoščkov. Franjo Korajžla dobi koncesijo za dimnikarstvo, Franjo Vrabl pa za mizarstvo. — Nadaljevanje občinske seje bo prihodnji četrtak.

□ Nikdo ne sme na Piramide. Olepševalno društvo razglašalo ob priliki ponedeljkovega umetnega ognja na Piramidi: Iz varnostnih razlogov je promet v ponedeljek od 20. ure naprej po Tomšičevi ulici in Tomšičevem drevoredu kakor tudi prekoračenje južne cestne črte Tomšičeve ulice za časa umetnega ognja oblastveno prepovedano. Dostop na Piramido je istotako strogo zabranjen. Občinstvo naj si ogleda umetni ogenj, ki ga društvo priredi ob 10letnici vladanja Nj. Velikanstva kralja Aleksandra I. iz daljave, da ne bi prišlo do kakšne nesreče.

□ Sobotni trg na petek je bil včeraj radi današnjega praznika. Blaga v izobilju. Na Vodnikovem trgu 13 vozov krompirja, čebule, kumarice in drugih doželnih pridelkov; krompir po 1.50 do 2, čebula 3—6, zelje 1—3, kumarice 50 do 1.50. Razen tega za 79 vrešč pšenice, rži, koruze, ajde in fižola. Fižol v strožju pa 1, luščen grah po 10—12, karfižola 0.50—4; buče 1—2, paradižniki 2—3, glavna solata 0.50—2, gobe 1—2. Hruški, jabolk in sliv za 22 vozov! Sadja niso mogli ubogi kmetje niti prodati — navzile bagatelnim cenam. Precej živihne kupčije so bile včeraj na perutnarskem trgu, kjer je bilo na izbiro in prodaj 1644 komadov!

□ Nemanca utopljenca so našli v Ižakovičih v Muri. Identitete niso mogli doletj ugotoviti; utopljenec je 25—30 let star, kostanjevih las, krepak ter 170 cm visok.

□ Z nepoštenostjo skozi življenje. Včeraj se je pri tukanjem okrožnem sodišču zagovarjal mariborski trgovec Anton J. radi prevare. Naročil je pri Francu Paherniku v Mariboru februarja meseca vagon drv z oblubo, da mu bo takoj drva plačal. Znesek 3360 dinarjev je ostal dolžan. Posestniku Benediktu Senčiču je v neki mariborski gostilni zaupal, da mu preskrbi od agrarne banke posojilo proti 6 odstotnim obrestim in 3 odstotnemu odplačevanju glavnice. Razen tega mu je dejal, da mu lahko pri svojem znanu, ki je ravnatelj te banke preskrbi posojilo v znesku 8000 dinarjev, kateri znesek bi se potem odbil od posojila, ki bi ga dobil od banke. Senčič je menil, da je bil podpiral. Anton J. pa je šel na delo ter zainteresiral za svo sivar sodavičarja Cirila Kamplo, ki je ne da bi vedel, za kaj gre, po ogledu Senčičevega posesta bil pripravljen dati posojilo 8000 dinarjev. Sodavičarja Kamplo je Senčič imel za dotičnega ravnatelja. Znesek 8000 dinarjev pa je izplačal Kamplo obtožencu Antonu J. na menico, ki jo je bil podpisal Senčič. Toda kmalu se je vse razjasnilo. Senčič je izvedel slučajno, da Kamplo ni ravnatelj agr. banke kakor mu je J. pravil, ampak sodavičar; takoj je Senčič poslal Antona J. ter zahteval od njega posojilo; na drugi strani pa je Kamplo pritiskal radi vrnitve posojila, dokler ni vložil menične tožbe. Agrarna banka je Senčiču, ki je bil Antonu J. na račun stroškov že preje izplačal 775 dinarjev, dovolila posojilo v znesku 20.000 dinarjev, toda proti 10 % obrestovanju, ki ga pa Senčič ni realiziral. Obtoženci Anton J. je bil obsojen na devet mesecev strogega zapora in 120 dinarjev globe.

DEKLIŠKI ZAVOD »VESNA« V MARIBORU

Popravni izpit na ženski obrtni šoli bo 12. IX., začetek ob 8. Vpisovanje v gospodinjstvo in žensko obrtno šolo bo isti dan od 8 do 12 in od 15 do 17. V internat »Vesna« se sprejemajo tudi učenke drugih srednjih šol. Prospekti se dobe pri ravnateljskem zavodu.

Od solnca zagorelo zdravo kožo

mladeniške svežosti, zdravega izgleda Vam dasta

NIVEA-CREME

NIVEA-ULJE

(olje za kožo in masazo)

Oboje vsebuje - edino svoje vrste - eucerit ki neguje kožo, oboje oblažuje nevarnost solnčarice, in daje telesu prekrasno barvo tudi ob oblačnem nebu. Nivea creme hladi telo kadar je vroče. Nivea olje ga varuje pred prehladom vsled prehitrega ohlajenja ob gradnem vremenu. Tako se lahko tudi ob hladnih dneh kopljete na zraku in v vodi. Nivea-creme Din 5' - do Din 25' - Nivea olje Din 25' - Din 35' -

Proizvajal: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

Celje

□ Smrtina kosa. V petek je v javni bolnišnici celjski umrl posestnik in zidar Franc Močnik iz Dobja pri Dramljah. Naj počiva v miru!

□ Nesreče. Kožel Anton, 16 letni pekovski vajenec iz Celja, je 11. avgusta prišel po neprevidnosti s kazalcem v stroj za rezanje kruha, ki mu je odrezal prst. — Isti dan je hotel 31 letni delavec Peischl Josip pri lokomobilni zavrti pogonsko kľuko, ki pa mu je izmuznila iz roke in ga težko ranila po komolecu. — V Zgornji Rečici pri Laškem je 12. avgusta 13 letni Ferdinand Očko pri mlatenju zašel v mlatišnico z desno roko in si težko poškodoval prste. — Vsi ponesrečenci se nahajajo v celjski javni bolnišnici.

□ Dobava hrastovih mostne občine celjski. Mestno načelstvo razglašalo, da sprejema mestna občina od ponedeljka 24. avgusta ponudbe, ki morajo biti opremljene s kolekom za 5 Din, za dobavo hrastovih mostnic, ki morajo biti čim boljše kvalitete. Cerov hrast je izključen. Ponudbe naj se glasio za dobavo franko postavljenih Kapucinskemu mostu ali po potrebi na skladišče na Spodnji Lanovž. V ponudbi naj se navede najkrajši, obvezni termin za dobavo.

□ Nočno lekarniško službo ima v prihodnjem tednu od sobote 13. avgusta naprej do vključno petka 21. avgusta lekarna »Pri Orluc« na Glavnem trgu.

□ Nekaj s celjske promenade. Kolesarjem je zelo všeč na asfaltiranih tleh po Krekovem trgu; zato pa se zelo radi vozijo in včasih celo dirkajo tam. Človek jim tega baš ne zameri, ker je gotovo bolj prijetno po asfaltu se voziti kot pa po slabi cesti. Zeleti pa bi bilo, da vsaj ob času promenade ne bi skušali pešcem konkurirati s tem, da hočejo promenirati na kolesih. Najraje se postavljajo in razkazujejo svojo umetnost prav ob času promenade in še tam, kjer je največ ljudi, tako da se jim človek komaj izogiba. Upamo, da bo današnja notica zadoslovala...

Griže

Praznik veselja je preteklo nedeljo slavila naša fara. Po 25 letih je stopil pred oltar domače cerkve novomasnik — g. Poteko. S slovesnostjo nove sv. maše pa je bila združena tudi srebrna sv. maša, ki jo je daroval rojak g. Benetek, sedaj tinjski prost na Koroskem, tisti, ki je pred 25 leti bral v Grižah novo sv. mašo. G. Benetek je imel v nedeljo rovmasniško pridigo. — Grižki farani so praznik nove in srebrne sv. maše počastili in praznovali zelo lepo. Cerkev je bila vsa v cvetju in zelenju, slavoloki in mlaji pa so bili izraz ljubzni in spoštovanja, ki ga slovensko ljudstvo goji do svojih duhovnikov.

Šoštani

Desetletnico vladanja kralja Aleksandra I. praznuje tudi naše mesto. Na predvečer jubileja, to je v nedeljo, 16. avgusta, bo po mestu bakljada z nastopom gasilcev in godbe »Zarje«. — Mestna občina prosi hišne posestnike, da razobesijo zastave in ob priliki bakljade razsvetlijo okna.

»Slovenca« lahko dobite v dnevni in nedeljski prodaji v trafiki g. Valdivoje. Segajte po njem!

Znizanje maza! Voščnaggova tovarna usnja je po številnih redukcijah delavstva, ki jih je v teku letošnjega leta izvršila, naposled še znižala mezde. I. kategoriji za 20%, II. za 10%. Tukajšnja zveza usnarjev je skupno z Delavsko zbornico zaradi znizanja intervenirala pri ravnateljstvu tovarne. Kakor pa vse kaže, bo intervencija ostala najbrže brez uspeha.

Ruše

Poroka. Preteklo sredo sta se poročila pri nas g. Friga Franc, šol. upravitelj pri Mariji Snežni, in gđ. Bečela Vera, učiteljica istotam. Poročne obrede je opravil in daroval sv. mašo za zakonno sredo g. župnik Ferd. Pšunder. Novoporočencema, ki sta iz uglednih rodbin, naše najiskrenejše čestitke!

Atrakelja. Seveda je malokdo razume to pri-tepenko. Toda želimo tako, da pač radi počimo svoj čisti jezik s tujkami. Pa naj bo atrakcija

»krompirjeva« ali »koruzna«, jo nekateri imajo vedno na jeziku, samo da zveni tuje in je nerazumljiva za ta preprosti narod. Ali zelo dvomljivo je, če jo razumejo tudi tisti, ki jo rabijo. Ah, kdaj nas bo srečala pamet, da se ne bomo več patili!

Cerkevna vest. Pred kratkim je znova prevzel organizacijo naše stari, priljubljeni organist g. Knaple Ivan. G. organist vabi vse, ki imajo veselje do cerkvenega petja, da se pridružijo njegovemu zboru.

Ptuj

Proslava 10letnice vladanja Nj. Vel. kralja. Kulturna društva v Ptuj so ob sodelovanju mestne občine sklenila svečano praznovati 10letnico nastopa vlade Njegovega Velikanstva kralja Aleksandra I. v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. po temle redu: Ob 5 budnica. Ob 9 v prostiški cerkvi služba božja z zahvalno pesmijo. Ob 10 bo slavnostna seja občinskega sveta v mestni posvetovalnici. Ob 11 do 12 se vrši v mestnem parku koncert ter se bodo pri tej priliki tudi prodajale cvetlice v dobrodelne namene.

Duševno potrti, ali morda na srcu, ledvicah ali preosnovi bolni?

Potem v Slatino-Radenci, novo-dobno opremljeno zdravišče. V čistem zraku in vedrem jesenskem solncu se Vam bodo vrnile moči in veselje.

Jesenska sezona od 1. septembra dalje.

3-letenska popolna oskrba za osebo: stanovanje, prehrana, kopelji, zdravniški pregled in nadzor Din 1400.-

Konjice

Naprošeni smo, da naše zadnje poročilo o evharističnem kongresu v toliko popravimo, da je g. šolski upravitelj od svoje strani poskrbel za nadzorstvo deške osnovne šole. Neprilike so nastale vsled nesporazumljenja med g. šol. upraviteljem in g. katehezo, ki je iz razgovora sklepal, da bo g. šol. upravitelj sam sporazumno z vodstvom dekleške šole vse uredil in tako poskrbel za nadzorstvo obeh šol. Deško osnovno šolo je nadzoroval g. Jakob Stefančič, ki sicer ni na tej šoli nastavljen in tudi ne pozna vseh otrok.

Zagorje

Podružnica SPD Zagorje priredi v soboto, na Vel. Smaren ob 13. uri v Sokol. domu veliko planinsko tombolo z bogatimi dobitki. 1. dobitek je 1 fino možko kolo ali Din 2000.— 2. prasič ali Din 1000.—, dalje zaboj sladkorja v kockah, blago za možko obleko, vreča moka, umivalna garnitura, kuhinjska garnitura, 10 kg slanine ter še nad 300 raznih vrednostnih dobitkov. Ker je število tablic omejeno, hitro segajte po njih.

Doi pri Hrastniku. Tukajšnje prostovoljno gasilsko društvo bo priredilo v nedeljo, dne 16. t. m. proslavo 30letnice, ter blagoslovitev novega gasilnega doma in nove motorne brizgalne. Žal, da je poiztovalni načelnik društva g. župan Jakob Drakaler težko obolen, da je moral v bolnišnico. Želimo mu, da bi kmalu okrevl.

Štediti je treba

tudi pri vsakem trgovskem in obrtnem podjetju, vendar pa nam štednja ob nepravem času lahko povzroči veliko škodo. Preudaren trgovec in obrtnik, posebno oni, ki bo razstavil svoje blago na bližnjem jesenskem sejmu, tudi štedi,

ne bo pa štedil pri reklamirani

ker ve, da mora opozoriti občinstvo na svoj razstavni oddelek. — To stori najbolj, najuspešneje pa tudi najceneje potom

oglasa v „Slovincu“

ki ga bero malone v vsaki slovenski hiši in javnem lokalu. — Zahtevajte cenik in specialno ponudbo!

Groblje in okolica

K današnjemu prosvetnemu taboru v Grobljah in Domžalah

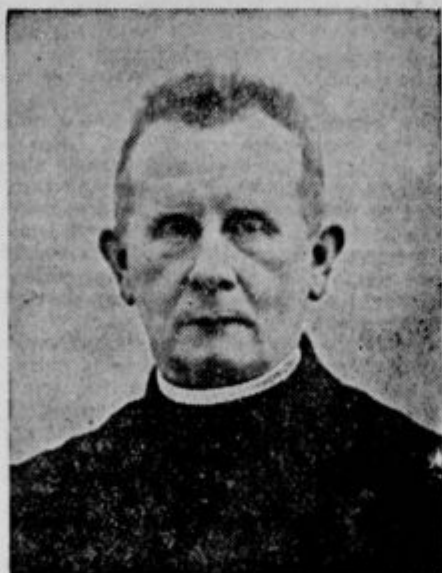

Pogled na Groblje z vzhodne strani. (X za drevoredom novi društveni dom.)

Sredi Mengeškega polja, dobrih 10 minut od domaškega kolodvora leže prijazne Groblje. Od tu se ti nudi krasen razgled preko Kamniških planin in Karavank do Triglava ter na jugu na Krim in Mokrec, vse tja do Sv. Ane nad Ribnico, na jugovzhodu na zasavsko hribovje, z vzhoda te pozdravlja Limbarska gora, prav pred teboj pa je prostrano polje, skrbno obdelano in z raznovrstnimi posevki posejano. Ne da pa dovolj živeža za številno prebivalstvo iz občin Jarše, Mengeš, Loka, Homec itd., da bi se moglo s tem preživljati. Tu žive, delavci, ki so zaposleni v raznih slavnikaških tovarnah v Domžalah, mnogo se jih vozi v službo vsak dan z vlakom v Ljubljano. V neposredni bližini teče Kamniška Bistrica, iz katere je izpeljan kanal in po njem teče znana Mlinščica. Ime je dobila od tega, ker stoji ob njej številni mlini in žage, katerim daje pogonsko silo. Znani so iz teh krajev najboljši mlinarji, katerih je bilo veliko zaposlenih v slavnem Majdičevem mlinu, ki ga je pa pred leti popolnoma uničil požar. Na njegovem mestu stoji danes velika moderna tovarna »Industrije platnenih izdelkov«, v kateri je zaposlenih več sto delavcev iz občin Jarše ter bližnje in daljne okolice. V teh krajih je tudi precej obrtnikov, izmed katerih so najbolj znani kovači in kolarji. Kljub temu pa nimajo vsi kruha. Mnogo tukajšnjih rojakov je šlo iskat kruha tudi v Ameriko in Romunijo.

Mladina iz tega kraja si je želela tesnejše družbe, njihova želja je bila, da si ustanove svoje društvo. V Mengeš, kamor spadajo kot farani, posebno pozimi ni bila prijetna pot za delavca, ki se je vračal zvečer truden iz tovarne. In vprav pozimi je v vsakem društvu največ dela. Zato so hoteli imeti svoje društvo, ki so ga v letu 1920 res ustanovili z imenom Katoliško prosvetno društvo »Lipac« v Jaršah. Ze preje so večkrat igrali v graščinskem skednju v Grobljah, pozneje pa je imelo

društvo nekaj prireditev v šoli. V tistem času pa so se priselili v Groblje misijonarji-lazaristi. Misijonska zveza je namreč kupila graščinsko posestvo od barona Wurzbacha in ga podarila misijonarjem. Nastalo je prvo misijonišče na Slovenskem. Sedaj je začelo komaj ustanovljeno društvo rasti in delati, kajti gg. misijonarji so mu prepuščali malo dvorano v gospodarskem poslopu. Ta seveda že davno ni več odgovarjala potrebam društva, ki se je hitro razvijalo in posebno še, ker so začele postajati Groblje središče vsega društve-

Gregor Flis, predstojnik Misijonišča v Grobljah.

nega življenja v kamniškem okraju. Začeli so misliti na zidavo lastnega doma in v letu 1930 je bil novi dom že pod streho, letos pa popolnoma dovršen. Največja zasluga, da ima društvo danes dom, je dolgoletnega društvenega predsednika, misijonarja g. M. Oepka.

In ne samo to. Naši očetje so še hodili v cerkev in v šolo v Mengeš, leta 1906 pa je poslal za svoj denar lepo šolsko poslopje pokojni Peter Majdič, lastnik velikega valjčnega mlinu. Šola je dvorazredna. Poslopje ima lepo lego, dva velika šolska prostora in dve lepi stanovanji ter velik in krasen vrt, ki bi bil lahko nekak centralni in vzorni šolski vrt v kamniškem okraju. Imeli pa smo v letih 1918, 1919 in 1920 še eno šolo. Tedaj so namreč bivali tu v graščini usmiljenke, ki so skrbele za deklice-sirote, in v to šolo, ki je bila 4 razredna, so hodile deklice tudi iz drugih šolskih okolišev. Ko so prišli leta 1920 na njihovo mesto gg. lazaristi, je bila prva njihova skrb, da so dobili dovoljenje, opravljati službo božjo v podružnični cerkvi. Že cerkev sama, majhna in prijazna, ki ima starinske freske in vzorna služba božja, privablja vsako nedeljo, posebno pa v maju k šmarnicam, mnogo vernikov. Tudi cerkveno petje se je pod vodstvom pokojnega mis. g. Fr. Pirca veliko izboljšalo, kajti preje, dokler se je vršilo nedeljsko opravilo v tej cerkvi le štirikrat na leto, petja večjih sploh ni bilo ali pa sta pela samo sedanji operni pevec Tone Šubelj — tedaj še deček — in njegova mati. Mnogokrat pa je pritišnil na tipke misijonar g. Mav Alojzij, znani komponist in tukajšnji domačin in v naglici naučil pevce nekaj pesmi vsaj za žegnanje. Seveda je ob taki priliki vselej najbolj ugajala stara narodna: Sveti Mohor, Fortunat..., ki jo še sedaj radi zapojejo. — Notranjščina cerkve se je mnogo popravila in prenovila (celo elektriko imamo, ki jo splošno po vasi še ni), za kar skrbi zlasti predstojnik misijonišča g. Gr. Flis.

V letu 1929 je bila sezidana v Grobljah misi-

okoli Tvoje krste. Vse je bilo tiho in svečano, še mrlški zvonec je nehal klenkati. Komaj da so se čutili gorke solze, ki so kapale z naših lic na posvečeno grudo. Samo neke pod vrbo žalujko je ječal veter, kakor da ihti ranjena mladost. Z žalo besedo smo se začeli poslavljati. Med votlim, turobnim hruščem so spustili pogrebi krsto na dno. Kup prsti ob svežem grobu se je znižal; poslednje brazde so se zabrisale vrh gomile, na katero so položili vence in trakove. Ozke ciprese kraj sosednjih grobov so se zganile ter nehale sanjati. Tvoj angel varuh je zaprl knjigo življenja, račun z zemljo, račun z nebom je bil poravnat! In tiho, tiho je postalo v jami...

Dragi prijatelj! Kako voljno si šel skozi vihar in bolečine poslednjih ur. Brez smrtnega krika si se zgrudil. Pred šmarnimi mašami si umrl, ko jablana najlepše šumljajo in se oglašajo razposajeni klepetci vrh vinorodnih bregov. Pozabil si na noči, ko polizajo ognjene solze sv. Lovrenca po negibnem licu vesoljnega vseмира. Nič Te niso mikale tanke breze v mesečini, niti mehke jase, niti ravni bori. Zamaknil si se v onostranstvo. Smrtni angel Ti je ponudil beli kelih utehe in Te odvedel na večno pot. Tam ni mrakov, tam ni bolečin! Nadležna telesnost odpade. Očiščena duša se bliža Sijonu in medli pred tlikim sijajem.

Deset let že prisluškuješ ob vodometu rajske blaženosti brezimnim himnam angelov. Deset let že sanjaš med izbranimi dušami. Kakor čaroben utrinek med strmečimi zvezdami si se zgubil našim očem. Kdaj se vrneš med nas, kdaj se spet oglasiš pri mladcih. Bil si naš vzornik! Pesnik in mladeč, vesel in zdrav. Dvajsetletni maturant med dozorevaljočimi. Mož z ustaljenim obzorjem! Tvoja beseda je zvenela kakor pristen cekin.

V današnji zmedbi časov, ko ne vemo, kaj bo z našo besedo, ko so se v groznem razočaranju razklale naše duše, se bodreje prismebljaj med nas ter nas navduši! Razori na slovenski zemlji čakajo. Pridi orjaški sejavec s plodnimi semeni. Sonce svobode se kaže na obzorju, božja dlan je odprta in pripravljena za blagoslov. Joža! Kakor škrijanci bomo peli med našimi razori, svobodni in silni med našimi razori!

jonska tiskarna, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji. Tu se tiska fantovski list »Kres«, »Naš list«, glasilo katoliške akcije za kamniško in moravsko dekanijo, »Katoliški misijonik«, »Tuj svet«, »Glasnik kovorske župnije«, »Ročna knjižnica«, »Misijonska knjižnica«, Misijonski koledar in še mnogo drugih knjig in spisov.

Promet oskrbuje kamniška železnica. Po-

hlevni »kamničanci«, ki vozi menda le radi težkih milijonov tako počasi, se prav nič ne boji konkurence avtobusov, katerih je tu precejšnje število. — Torej pot v Groblje, dragi čitatelj, ti je lahka. Zato hitro na pot in v pol uri si že iz Ljubljane tu v Grobljah, kjer bo danes blagoslovljen naš novi Prosvetni dom, jutri pa je socialni dan, kjer nastopijo govorniki-strokovnjaki. Fr. K.

Odborniki »Kat. prosvetnega društva v Grobljah« s predsednikom misijonarjem g. Oepkom Martinom, ki je tudi predsednik kamniškega prosvetnega okrožja.

Novi društveni dom v Grobljah z južnzhodne strani.

H Kozmijanom na Krki

»Kozmijani«, to čudno ime je skovala ljudska govornica iz imen dveh bratov, svetnikov, svetega Kozma in Damijana, ki sta bila v Arabiji zdravnik. Nekdaj so zdravniki imeli v Ljubljani društvo sv. Kozma in Damijana. In največ za zdravje se jima zdaj hodijo pripočat romarji na božjo pot na Krko. Starodavna je ta božja pot, nič manj stara kot samostan »belih menihov« v Stični. Ti so dolgi 500 let oskrbovali to božjo pot, sezidali veličastno cerkev, ki ima 8 oltarjev in je takrat imela 22 podružnic. Opešala pa je ta božja pot, ko je cesar Jožef menihe iz Stične pregnal.

Romarski shodi so zdaj na Krki po Velikem Smarnu prve tri nedelje po vrsti: prvo nedeljo pridejo nemški Kočevarji, ki jih je pa zdaj čedalje manj; drugo nedeljo pridejo Gorenjci, teh pride največ; tretjo nedeljo pridejo Dolenjci in iz okolice. Z vlakom gredo romarji iz Ljubljane ob eni ali o sedmih zvečer do Stične (14 Din), od tu pa s poštnim avtom do Krke. Ali pa gredo pol ure peš do Krke, če gredo iz Ljubljane ob štirih popoldne. Spotoma si ogledajo starinsko cerkev na Muljavi in Jurčičev dom. Nazaj v Ljubljano pridejo romarji ob pol devetih, če zvečer naračijo na Krki avto do postaje Tudi s tovornim avtom, ki si ga romarji sami naročijo, se jih prepele več skupaj naravnost od doma pozno zvečer na Krko in zjutraj zgodaj nazaj. Velicina gredo romarji vsi na Krki k sv. obhajilu. Kateri pa pridejo »na božjo pot Bogu na pot«, takih romarjev si na Krko ne žele!

Ob sobotah zdaj ni več videti toliko romarjev na lojtrnih vozovih, ki bi se skozi Ljubljano peljali na razna božja pota. Podjetni šoferji si znajo poiskati zasluzka, da romarje pripeljejo v soboto zvečer na Krko in v nedeljo zjutraj zgodaj spet s Krke nazaj na dom. Katerim se v nedeljo zjutraj nazaj mudi, naj se zvečer po pridigi v zakristiji oglašijo, da jih bo zjutraj avto peljal na postajo že na sedmi vlak, tako da bodo ob pol devetih že v Ljubljani.

Nekateri izletniki in romarji pa si pri izviru Krke ogledajo podzemsko jamo, ki je znana iz Jurčičevega Jurija Kozjaka, slovenskega janičarja. Odtod gredo k razvalinam gradu Kravjak, na Slemenice, tam je Jurčič-Kvas poučeval graščakovo hčer Ottovo Manco iz Desetega brata. Tod okoli je kolovratil stric Dolež iz rodovine vitezov pl. Foederspergov, ki so tam Podbenekom pokopani. Nasproti Jurčičevim Slemenicam je bil grad Macerole — Jurčičev Podlessek. Tod je pasel svojo kozo Jurčičev Krjavet, tod je prepeval Deseti brat, tod so hodili Jurčičevi originali.

Na Muljavi si ogled Jurčičovo rojstno hišo, gostilničar Ciril ti bo rad pokazal Jurčičevo sobo v svoji gostilni. Največja zanimivost na Muljavi

pa je stara cerkev, ki smo se o njej že v ljudski šoli učili, kako so na Muljavo prišli Turki. Cerkev, vsa poslikana, je imela nekdanj raven stolp, pa so cerkev obokali in tako je zdaj cerkev poslikana celo na podstrešju. Največja posebnost pa je veliki oltar, ki pravijo, da je na njem izrezljanih nad 60 zlatih angelčkov, vendar štel jih nisem. — Ker si že tukaj, stopi še v Stično! Ne bo ti žal 20 minut pota od postaje do samostana! Veličastna cerkev, največja na Kranjskem, mogočen samostan belih menihov! Vse to so ne vem kolikokrat Turki požgali, cesar Jožef je samostan zatrl — toda sedanji opat, Metličan po rodu, je samostanu pripomogel do nekdanje časti in slave.

Koroška Bela

Za običajni semenj ob priliki cerkvenega žegnanja na Koroški Beli — letos 16. avgusta — vlada veliko zanimanje, zlasti med otroci, ki bodo gotovo najbolj skrbeli za zasluzek kramarjem. — Dopoldne ob 10 bo slovesna sv. maša, pri kateri bo spremljeval petje društveni orkester.

Zadnje čase so se naselili na avstrijsko-jugoslovanski meji v naših planinah obmejni stražniki-graničarji. Kdor hoče na planine, je dobro, da vzame kako legitimacijo s seboj, da se izogne morebitnim težavam.

Pokopališče so že začeli preurejati, kar je bilo nujno potrebno. Opaziti je že nekaj novih spomenikov. Ali pa ne bi bilo lepo, ko bi se na primernem kraju na Koroški Beli postavili tudi spomenik padlim vojakom iz domače župnije (kar ima že skoro vsaka slovenska župnija), da ne bi nanje čisto pozabili?

Racionalizacija obrata v tovarni na Javorniku hitro napreduje. Vedno novi stroji... Pa pravijo, da ima KID še lep kapital pripravljen za nadaljno racionalizacijo!

V bolnišnici na Javorniku leži tovarniški delavec Osredkar, kateremu je železna maza zlomila levo nogo. Želimo mu, da bi čimprej okreval.

Domžale

Kmetovalci se opozarjajo, da bo v nedeljo, 16. avgusta brezplačno filmsko predavanje o kmetijski razstavi v Dortmundu (plemenske živali) in o zatiranju sadnih škodljivcev. Predava tjalnik Kmetijske družbe v Ljubljani g. Franc Kafol v Sokolskem domu ob pol 9 dopoldne in ob 3 popoldne.

Okrajni čestni odbor v Kamniku razglašajo: Ker je 17. avgust državni praznik desetletnice vladanja kralja Aleksandra, se razpisana družba gramozna ta dan ne vrši, temveč bo dne 20. avgusta ob istem času in na istem prostoru.

Grobljski drevored ali kakor mu pravijo okoličani »Pod lipamic«. Čar drevoreda so stare častiljive lipe.

Likovšč Joža:

Med našimi razori

(Pesniku Joži Pibru † 15. avgusta 1921.)

Kako je že dolgo, dolgo, kar smo se ločili med petjem in kadilom. Sam si ostal sredi prostrane božje njive, po kateri se vrstijo grobovi kakor skrbno razporejeni razori. V vsakem grobu čemi drobno srce, pomirjeno z usodo in prevarami. Tu ni ločitve, tu se neha žalobno koprenjenje, strast zamrje v telesih deklet in mladeničev. Med temi razori se končava zemska pot; tu onemore solza, lakomnost in škrlat trohnita v zavrnjenosti, slava blede v pozabi. Celo zlato potemni spričo večnosti.

Na gomilah se družijo voščenorumene rože; to so rože sprave, ki cveto brez bujne mičnosti in dehteče privlačnosti. Pred šmarnimi mašami že zorijo...

In kako je Tebi, Joža? Kam je zdrknilo Tvoje srce? Ali Te muči molk, ali je legla zlokobna senca na Tvoje ustnice, da si onemel? Morda trpiš, morda si že povelilca med svetle zборе nebeških duhov.

Lep, poznoletni popoldan je bil tedaj, ko smo šli za Teboj k Sv. Križu. V tesno rakev položen si molčal ves truden in str. Nič Te ni moglo obuditi, niti solza, niti tih prošnja, niti narava, prenasršena lepote in omame... Sredi svobodnih polj so se prelivala mavrične barve tisočih rož. Pozna žita so pritaženo zvenela; ponižen veter je brodil po njih. Tih družine belih in svetlo-modrih metuljčkov so tekale za nami ter se smukale skozi rahlo klasje. Po ozarah so se klicale plašne prepelice, murni so neprestano drobili svoj enostavni napjev. Toda nič Te ni motilo. Niti tuljenje parnih siren onstran železnice Te ni zdrnilo! Vse posvetlo gorje in trpljenje je odmrlo Tvojim čuvstvom.

Pologoma smo se bližali pokopališču. Za Savo so rdeli holmi; male cerkvice so kazale bela lica. Za njimi so se razprostirale modre daljave, oblaki z zlatimi čeli, strmeče planine, neskončna nebesa... A Ti si bil tako hladen za to lepoto! V nemi grozi smo se poslednjikrat zbrali

Dnevna kronika

Koledar

Sobota, 15. avgusta: Vnebovzetje Marije Device. (Veliki Smaren).
Nedelja, 16. avgusta: (12. pobinkošna nedelja) Jochim, oče Marije Device, Rok, spoznavavec.
Ponedeljek, 17. avgusta: Hiacint, spoznavavec, Julijana, devica.

Novi grobovi

† V Bučah pri Kozjem je preminula blaga krščanska žena Marija Božiček, žena uglednega poezistnika, cerkvenega ključarja ter župana in mati župnika v Kamnici pri Mariboru Franca Božička. Pokopnica je bila pravi vzor slovenske žene in matere, ki je v delu in molitvi preživela svoje življenje. Pogreb bo jutri, v nedeljo, ob 10 na domače farno pokopališče. Plemeniti rajniki bodi domače zemlja lahka, žalujočim paše najgloblje sožalje!

Oblecemo Vas

elegantno od nog do glave
za mal denar
zelo ugodno, tudi na obroke!

A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

Osebnosti

— **Predsednik višjega deželnega sodišča dr. Anton Rogina** se je vrnil z odmora ter zopet prevzel vodstvo sodišča.

— **Himen.** Danes se poročita v nunski cerkvi v Ljubljani dr. Ivan Kačar in dr. Marija Kolar, oba zdravnik splošne bolnišnice. Poročal ju bo nevestin bratranec g. Jože Kremžar, stolni kaplan v Senju. Čestitamo!

— **Poročil** se je v ponedeljek 10. t. m. na Brezjah gospod Bojan Grzinič, prometni uradnik iz ugledne družine iz Kamnika z gdnico učiteljico Stasenijo Stanič. Poročal ju je č. g. pater Matevž iz Kamnika. Mlademu paru želimo obilo sreče.

— **Napredovanja.** Za p. t. uradnike 8. polož. skupine so napredovali: Hrovat Elizabeta in Uratarič Gabriella pri Ljubljani I, Oličič Franica Bled I, Peternel Marija na Jesenicah, Zemljak Terezija, Ormož; za arhivske uradnike 8. polož. skupine Dovjak Lovro, Ferluga Josip, Šterk Antonija in Toni-Rom Alojzija, pri direkciji p. in t. v Ljubljani; za praktične tehničarje 8. polož. skupine Kavelj Anton pri mestni t. t. sekciji v Ljubljani, Kocelj Anton pri 10. ter t. t. sekciji v Mariboru, Šulc Josip pri 3. ter t. t. sekciji v Ljubljani, Povše Viktor v Domžalah; za prakt. tehničarje 9. polož. skup. Mančester Ivan pri 18. ter t. t. sekciji v Ljubljani; za p. t. manipulantne 9. polož. skupine Flisek Karla v Zagorju o. S., Kincel Marija pri Sv. Juriju ob j. ž., Količek Jojepina v Hrastniku, Kriše Alojzija v Gor. Radgoni in Viptnik Jos. v Zalcu.

— **Iz vojaške službe.** Nastavljena sta bila: zrakop. kap. I. raz. Mrak S. Ivan za vršila dolžnosti komandanta 101. zrakop. skupine 2. zrakop. polka; zrakop. kap. I. raz. Čenčič J. Pavel za vršila dolžnosti komandanta 201. zrakop. skupine 7. zrakop. polka; upokojena sta bila: peh. polkovnik Rojnik F. Ivan in Smid A. Josip; odrejeni so: zrakop. por. Streha A. Heribert za vršila dolžnosti komandirja aerodromskega odd. zrakop. tehn. z. voda; zrakop. kap. I. raz. Novak A. Jerolim v službo v nastvni odsek generalštabnega oddelka poveljstva voj. zrakoplovstva; inž. voj. uradnik III. raz. ek. stroke Jeraj F. Franjo za vršila dolžnosti blagajnika 43. pp.; peh. poročnik Šunko A. Franjo za komandirja šumadijskega avto-oddelka; peh. kap. I. raz. Pleša N. Franjo za manipulant rez. vozov avto-poveljstva II. arm. oblasti; peh. kap. I. raz. Hren D. Vilko za komandirja dravskega avto-oddelka; zrakop. poroč. Kren J. Vladimir za vršila dolžnosti komandirja avto-odreda 4. zrakoplov. polka; peh. poroč. Rebolj L. Martin v službo v poveljstvo varaždinskega vojnega okrožja.

Otroški zdravnik Dr. Dragaš

se je preselil v Beethovno ulico št. 4 pri Kranjski hranilnici. Od 1/3—4. Tel. 3363

Ostale vesti

— **Tabor treznih delavcev na Kumu.** Kum, visok 1219 m, dostopen na vrh v petih 3 urah bodisi iz Trbovelj, Zagorja, Hrastnika, Zidanega mosta in Radeč, ob 23. t. m. obiskani po več tisočglavi množici treznih delavcev ne le iz delavskih rudarskih revirjev, ampak tudi iz Zagreba, Ljubljane in Celja bo mnogo izletnikov, ki se bodo udeležili zanimivega tabora. Na taboru bosta sodelovali dve godbi iz Zagreba in Zidanega mosta, govorili bodo najboljši slovenski in hrvaški govorniki. Prehrana bo preskrbljena, zato naj vsak, kdor le more, pohiti 23. t. m. na Kum, da bo slišal besede, ki so za naš rod odredilne.

— **Kje se dobe sejske legitimacije.** Legitimacije za obisk letošnjega jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra po 30 Din prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujske prometne ustanove in večje železniške postaje dravske banovine. Kjer bi legitimacije ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obvezno na urad velesejma.

— **Na drž. realni gimnaziji v Novem mestu** bodo vsled izpremembe zakona o srednjih šolah popravni izpiti že 25. nižji tečajni izpiti 26. avgusta, višji tečajni izpiti pa 3. septembra. Sprejemni izpiti za I. razred bodo 28. avgusta; prošnje za sprejemni izpit se lahko oddajo osebno v ravnateljevi pisarni dne 24., 25. in 26. avgusta dopoldne, ali pa po pošti, toda najkasneje do 26. avgusta. Prošnjam je treba priložiti izprave (izkaz) o najmanj dobro dovršenem IV. razredu (4 letu) osnovne šole in rojstni list. Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra od 8 do 12, vpisovanje v II.—IV. razred in učencev iz tujih zavodov dne 2. sept. Vpisovanje v V.—VIII. razred pa 3. sept. Vpisovanje v I. razred in tujih učencev v vse razrede bo v ravnateljevi pisarni, vpisovanje dosedanjih učencev pa v razredih, obkraj od 9 do 10 dopoldne. Pri vpisu mora vsak učenec plačati 10 Din za zdravstveni fond, črnilo in tiskovine. Vsi drugi pogoji za vpis ostanejo v veljavi, kakor so navedeni v izvetju str. 34. Le glede okoliš je pomniti, da spada v okoliš tuk. gimnazije odeli tudi 10 občin brežiškega okraja, to so Brežice same in

občine Artiče, Bizeljsko, Globoko, Kapela, Mostec, Pišce, Pletenje, Sromlje in Veliki Obrež. To velja tudi za sprejem v I. razred. — Pričetek izpitov bo vsakokrat ob pol 8 zjutraj. Razpored in vse drugo je razglašeno na oglasni deski. — Ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Novem mestu.

— **Šolska kuhinja Nj. Vel. kraljice Marije**, odsek Atene, obvešča dijaštvo, ki se vozi z vlakom v šolo in rešektorija na kosilo, da vživi najkasneje do 6. septembra prošnje edince na šolski polikliniki.

Ljublianski

niki v Ljubljani, Restljeva cesta 10. Cena kosila 5. — Din. Za polovično in brezplačno mesta naj prosijo samo resnično revni dijakovi oziroma dijakinje, ker se bo samo slednje upoštevalo. Prošnji za znižano ceno je priložiti ubožno sprčevalo s točnimi rodbinskimi in premoženjskimi podatki in navesti uspeh v šoli. Šolska kuhinja bo letos izdajala kosilo in večerjo tudi onim dijakom, ki so nastanjeni v Ljubljani, a samo proti polnemu plačilu Din 8 dnevno. Tudi te prošnje je vlagati na šolsko polikliniko.

— **Dijaški zavod v Kranju.** Dijak, ki se poslovi od domače družine in gre študirat v mesto, potrebuje v mestu prijazen dom, ki ga ljubezno sprejme in mu nadomesti očetovo hišo. Za tem ciljem gre »Dijaški zavod« v Kranju, ki skuša z

velesejem

lepim, skupnim življenjem dijakov nadomestiti domačo vzgojo. Urejeno življenje v zavodu namreč ugodno vpliva na duševnost in razvoj mladega dijaka. — Vzgoja v zavodu je strogo verska, kar je edina in nujna podlaga vsake prave in resnične vzgoje za mladega človeka. Dalje nudi zavod dijakom znanje in izobrazbo v stvarih, ki so dandane mlademu fantu potrebne in koristne, ki pa jih šola ne more dati, ne nadomestiti. Naš čas stavi zahtevke na mladega človeka večkrat težje zahteve bodisi v izobrazbi, kakor tudi v boju za pošteno in plemenito mladost. Vsem tem zahtevam skuša zadovoljiti zavod v Kranju z resno, religiozno vzgojo, v upanju, da dorastejo njegovi go-

otvoritev

jencev v močne osebnosti, ki bodo sposobne uspešno voditi sebe in naš narod. — Zavod je higiensko urejen; dobra, domača hrana in zračni prostori. Poskrbljeno je zadostno tudi za zdravje in telesno kulturo, za izlete, sport in razvedrilo. — Sprejemamo pa le dijake iz dobrih, poštenih družin, lepo vzgojene, ki so z odličnim ali prav dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. Pol istimi pogoji sprejemamo tudi dijake, ki so dosedaj že študirali na gimnaziji. Podrobne informacije in navodila za sprejem v zavod daje »Vodstvo dijaškega zavoda« v Kranju.

— **Pri pošti Dobrova pri Ljubljani** je bila 13. t. m. odprta nova poštna in telefonska postaja.

— **Podpora pogorelcem v Far. Kr. banska** uprava je bila po okrajnem načelstvu v Logatcu telefonično obveščena o požaru v vasi Fara. občina Bloke. Takoj po prejemu tega poročila je odredila, naj se kot prva pomoč nakaže najpo-

29. avgusta

trebnjim trem pogorelcem znesek 10.000 Din. O tem sta bila obveščena okr. načelstvo Logatec in županstvo občine Bloke.

— **Higijska razstava v Crni pri Prevaljah.** Na pobudo krajevne organizacije Rdečega križa, je priredil Zdravstveni dom v Mariboru s pomočjo imenovanega društva enotedskega higijskega razstavo v tednu med 16. in 23. t. m. Otvoritev bo v nedeljo, dne 16. ob 9. Ob tej priliki se bo vršilo predavanje o nalezljivih boleznih. Tudi v drugih dneh se vrše zanimiva zdravstvena predavanja s filmi. Vstop na razstavo in k predavanjem brezplačen. Vabljeni vsi.

— **Živalske nalezljive bolezni v Dravski banovini** po stanju z dne 10. avgusta t. l. Uraščeni prisad v Gorenji Bistrici, okraja Dolnja Lendava, 1 dvorec. Garjavoš konj; v Izlakah, okraja Litija, 1 dvorec, v Smihelu, okraj Novo mesto, 1 dvorec. Mehurčasti izpuščaji goveda v Šmartnem ob Paki, 1 dvorec, v Skornem, 2 dvorca, okraja Gornji grad. Svinjska kuga: v Oplotnici, okraja Konjice, 5 dvorcev; v Dolu, 3 dvorci, v Marunu, 2 dvorca, okraja

Nabavite legitimacijo za polovično vožnjo

Laško; v Klečah, in v Sv. Marjeti na Drav. polju po 1 dvorec, okr. Maribor d. breg; v Lomanjah, 10 dvorcev, okr. Maribor I. breg Svinjska rdečica: v Dedji vasi, 1 dvorec okraja Brežice; v Lokah, 3 dvorci, okraj Kamnik; v Savni peči in Križu po 1 dvorec, okraj Laško; v Sostrem in Mostah po 1 dvorec, okraja Ljubljana okolica; v Grabah in Malih Segovcih po 1 dvorec, okraja Ljutomer; v v Nebovi, 2 dvorca in Slatineku, 1 dvorec, okraja Maribor levi breg; v Velikih Brusnicah, 1 dvorec, okraj Novo mesto; v Gortini, 1 dvorec, okraj Prevalje; v Vičancih in Zorovnici po 1 dvorec, okraj Ptuj. Perutninska kolera: v Šmarji, 1 dvorec, okraja Brežice. Gnoloba čebelarjev: v Ločitu, 1 čebelnjak, okraja Ptuj.

— **Razstava perutnine** na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 29. avgusta do 9. septembra t. l. Perutninarska razstava hoče pokazati umno rejo perutnine po najmodernejših vidikih, t. j. z odpiranjem ali s selekcijo živali po nesnosti. Znano je, da donosa perutninarstvo v naših krajih dohodke, ki pa žal v zadnjem času silno nazadujejo, in to največ vseh predhodnih lajo. Izgubili smo radi tega največje odjemalce v inozemstvu. Ta del razstave bo jako poučen, ker bodo razstavljene živali samo od priznanih rejcev, članov selekcijskega perutninarskega oddelka Kmetijske družbe.

— **Razstava kuncev** na ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra t. l. hoče pokazati rejo najrazličnejših priznanih pasem domače reje in izdelkov. Kunci bodo razstavljeni v ličnih kletkah.

Cerkveni vestnih

Za duhovnike bodo v Domu osem dnevnih duhov. vaje od 20. do 29. avgusta. Ker je še prostora, prosimo pravočasne prijavitve. Vodstvo Doma

Križanska moška in mladeniška Marijina družba ima danes popoldne ob 6 v proslavo Marijinega praznika slovesen shod v Križankah. Po govoru darovanje za družbine namene.

— **»Ilustracija« št. 8** je pravkar izšla s sledečo vsebino: Tišina. — Kopanje in kopališča. (Zgodovinski pregled). — O plavalnem sportu (Drago Ulaga). — Voda. Kaj vemo o vodi? — Naš nogomet (Viktor Vodišek). — Milijone s pestmi. (M. Celar). — Naša nova Meka: Pariški dnevi (S. Škerl). — Teden dni v Parizu (S. V.). — Privikrat v Parizu. — Francoske kolonije. (Drago Potočnik). — Doma (Gasilska slavnost v Celju, Grafična razstava, »Grafika« na turneji. Proslava v Cerkljah, Slovenci iz Amerike v Ljubljani. Večer operne šole. Zenitev Yussufa, Roman (F. Heller). — Z Bleda. — Mednarodni plesni turnir. — Bodoči Bled (iz šole arh. I. Vurnika). — Film: Polom zvočnega filma (B. O.) Novi filmi. — Tako piše in insecira Rene Clair. — Čuvarki našega morja. — Gospodinja na vrtu. Iz Krekove mešč. gosp. šole). — Obraz poletia. — Nove knjige. — Slikar Franc Košar. — Naslovna slika na ovitku: M. Bambič: Poletje (akvarel). »Ilustracija« se dobi v vseh 100 Din se more plačati v obrokih. Uprava revije ikah in knjigarnah po 10 Din. Celoletna naročnina »Ilustracija«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6. l.

— **Zbirka nabožnih knjig »Nebeške rože«.** V tej zbirki, ki jo izdaja in urejuje stolni kanonik Alojzij Stroj, sta izšli doslej dve knjigi. Prva ima naslov »Življenje za Jezusom« in opisuje milosti sv. obhajila. Radi lične oblike in izbrane vsebine je zlasti pripravna kot evharistični molitvenik. Druga knjiga »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« slika v pristranskih govorih p. Mateja velik blagoslov, ki pride v krščanske družine s slovesno posvetitvijo Jezusovemu presv. Srcu. Letos bosta izšli še dve knjigi. Vse štiri knjige stanejo elegantno broširane 40 Din, trpežno vezane 60 Din; dobivajo se pa tudi posamezne knjige in stane vsaka knjiga broširana 15 Din, lepo vezana 20 Din. Naročila sprejema uprava »Nebeških rož« v Ljubljani, Komenskega ulica 12. V knjigah »Nebeške rože« je zbrano dragoceno čtivo. Kdor jih razširja, vrši pravo apostolsko delo.

— **Sirarske specialitete** na jesenskem velesejmu v Ljubljani. V zadnjih letih se je poleg običajnih vrst siru, ki jih poznamo že desetletja, razvila tudi industrija premožnih specialitet, kot n. pr. topljeni sir v raznih oblikah, sirčki s smetano (krema), Imperial itd. Tudi pri nas že obstojajo podjetja, ki se s temi izdelki kaj uspešno uveljavljajo. Svoje izdelke hočejo razstaviti na letošnjem jesenskem velesejmu, kjer se boste mogli prepričati o njih cenenosti in kakovosti.

— **Otroka ženskega spola 3 mesece starega** odda siromašna vdova s šestimi otroci za stalno k dobri družini. Naslov v upravi Slovenca v Mariboru.

— **Stanovanje** — priredila arhitekta Jože Mesar in Ivo Spinčič, Ljubljana 1931, 199 strani in stane v elegantni vezavi Din 100, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. (Iz knjižne zbirke »Kosmos«.) Večji in bogatejši narodi imajo sličnih del že več, pri nas to prvo in če ga prelistamo, skoro verjeti ne moremo, da je bila pri nas njegova izdaja mogoča, tako bogato in razkošno je opremljena. Knjiga obravnava v lahko razumljivi obliki s praktičnega in umetniškega vidika prav vse, kar more danes interesente zanimati: izbira stavbenega prostora, tloris, način zidave, gradivo, osnovne zahteve svatbe, njeno znanost in notranjost, opremo, ureditev posameznih prostorov, ureditev in okrasitev vrtov itd. Skratka prav vse, kar pride pri gradnji in pošten in na kar je treba misliti in paziti. Vsa izvajanja ponazorijo velika množina slik in črtežev, tako da tudi popoln laik ne bo na milost in nemilost izročen svojemu stavbeniku, če se loti zidave lastnega doma. Enako bo pa delo služilo tudi vsem tistim, ki si sicer želijo urediti in opremiti svoje stanovanje kar najbolj smoteno. Naša strokovna literatura je s to knjigo obogatela za lepo in prepotrebno delo. Prepričani smo zato, da bo seglo občinstvo po njej z največjim zanimanjem.

— **Ani. Rud. Legat-ov Enoletni trgovski tečaj** v Mariboru. Vpisovanje usmeno ali pisмено v Slovenski ulici 7, raven trgovine Wögerer, od 8 do 12 in od 2 do 17. Solski programi brezplačno! Glej današnji inserat!

— **Celovška cesta** bo radi izkopa ceste za tramvajsko progo v St. Vid za tovrni promet zaprta od gostilne Kmet v Šiški do Dravelj v času od 17. do 27. t. m. Tovorni promet se bo vršil v tem času po zgornji poti preko Dravelj in Zgornje Šiške.

— **Gostilna Novak Štepanja** vas za vino in jstvine znižane cene.

— **Amerikanske tople in ledene bar** pijače, aperitive, cocktails v vseh oblikah in okusih, mešane po specialno zato v inozemstvu izučene »mixerju« dobite dnevno od 5 ure popoldan naprej v Elitnem avtomatičnem bufletu Rio, Ljubljana, Šelenburgova ulica. — Danes in jutri odprto do 2 zjutraj.

— **Dr. Albert Trdnik, Aleksandrova c. 6** vhod iz Beethovne, ne ordinira od 15. do 30. avgusta.

— **Opozorjamo** na oglas mednarodnega velesejma v Pragi v današnji številki.

— **Osebe, ki trpe na žolčnih in jetrnih boleznih**, žolčnem kamnu, preobili tvorbi kisline in napadih protina, uredijo lenivo delovanje črev z rabo naravne »Franz-Josef« grenčice. Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz-Josef« voda zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinično odvajalno sredstvo, ki se more pripraviti tudi pri kilah, ranitvi črevesa in prostatahperitrodi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

— **Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49** telefon 2358. Lastnik in vodja primarij dr. Cernič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opravljen z zdravilnimi aparati: višinskimi solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlajenosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in elektr. izžiganje; žarnico »hala« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocle- anerjem« za notranje črevesne kopeli pri zapiranjih, napihovanju in za splošni telesni dvig. — Cene zmjerne.

— **Kava uničuje bakterije.** V nekem nemškem medicinskem časopisu poročata Drexl in Lotze o zelo koristnem svojstvu kave. Kokazalo se je namreč pri raznih poskusih, da kava najbolj uniči bacile. Tudi nestete klice otečenja vranice so na ta način uničene. Isto dejstvo je imel tudi našli kave Hag brez kofeina. Učinek je takoj nastopil, popolnoma neodvisno od proizvodov prae-nja. Kava se je torej izkazala kot uspešno sredstvo za preprečanje in pobijanje infekcijskih obolenj črev (poleg tega je s kavo Hag to mogoče brez vsake škode za srce in žilce).

— **Uradniška posojila** daje Belgrajska zadruga, Ljubljana, poštni predal 307.

Moč in živahnost

kljub poletni vročini, Vam osigura tudi pri najtežjem izletu ali športu

hladna

OVOMALTINE

Pripravlja se z Ovomix-kozarcem, ki ga morete dobiti povsod, kjer se prodaja Ovomaltine in sicer za ceno 15 Din. — Hladna Ovomaltine se servira v vseh večjih kopališčih naše države.

Požar na Ježici

Ježica, 14. avgusta. Danes je le malo manjkalo, da ni požar zane-til znane Aleševe gostilne in pa hiše župana g. Severja na Ježici. Uničena pa je hišica revne upoko-jenke tobačne tovarne gospe Ivane Knezove, kjer je požar nastal. Ta hišica stoji tik kovačnice na Ježici, je pa od nje oddaljena z novo stavbo, lani zgrajena. Pokojni mož Ivane Knezove je bil namreč kovač; novi lastnik kovačnice g. Franc Kunaver, pa je kovačnico preuredil tako, da je dozdaj novo stavbo, ločeno po zidu od stare, medtem ko je Kne-zova ostala v starem stanovanju.

Požar je nastal nekako 20 minut pred 4 popold-ne. Goreti je pričelo okoli dimnika, nakar se je v trenutku vnela s slamo krita streha. Pogorelo je vse ostrešje, tako da hiša ne bo več uporabna. Po-hištvo in drugo revno imetje pogorele so prene-ali v bližnjo šupo in na pod. škoda ni velika, ker je bilo vse staro in ker Knezova z 200 Din mesečne pokojnine ni mogla nič popraviti. Skupno škodo cenijo na 15.000 Din. Knezova pa je zavarovana za 7000 Din za ostrešje in 2000 Din za ostalo hišo. Kako je požar nastal, ni točno znano. Pihal pa je močan jug, tako da sta bili hiša pri Alešu in žu-panova hiša v resni nevarnosti. Ogenj so zadušili ježenski gasilci. Da se niso vnela sosednja poslop-ja, je zahvaliti precej visokim smrekam onstran ceste, ki so preprečile, da se ogenj ni prenesel čez cesto. Pri tem požaru je prestala ognjeni kret tudi nova ježenska motorna brigada, ki so jo blago-slovili prav zadnjo nedeljo in kateri je kumovala Alešova mama, gospa Marjeta Vilfan, in pa župan g. Sever, torej oba soeda pogorišča. V požaru se je raztopilo tudi vseh 18 telefonskih žic, ki so jih morali po požaru takoj popraviti, ker so to prav važne proge. Nekaj časa so bile namreč prekinjene vse linije proti Kamniku in Celju. Z nesrečo in revno pogorelko sočustvuje vse prebivalstvo.

Primarij dr. KUNST

ne ordinira do 6. septembra

Karambol

kolesarja z avtomobilom

Zagorje, 14. avgusta.

Včeraj se je pripetila avtomobilska nesreča, in sicer karambol med avtom znanega mesarja Ja-vornika iz Ljubljane in kolesarjem, rudarjem Groš-ljem. Na ovinku sta se srečala in je zavozil kole-sar v levi del avtomobila ter z glavo prebil šipo pred soferjevim volanom, si prebil lobanjo, zlomil roko in dobil veliko ran, tako da so ga težko ranje-nega prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Navzlic težkim poškodbam se pa Grošelj ni onesvestil, am-pak je pri zavesti trpel in prenašal težke bolečine. Na avtomobilu ni bilo večjih poškodb, razbit je blatnik, šipa pri volanu in pa šipa pri svetilki.

Slovita tovarna fotografskega materiala Lu-mière S. A. Paris-Lyon nas pooblašča, da ji preskrbimo 30 negativov, ki jih imenovana potrebuje za svojo propagando v Franciji in Južni Ameriki.

Nagradimo 30 negativov

če odgovarjajo sledečim pogojem:

1. Slike naj predstavljajo stvari, ki so karak-teristične v Sloveniji. Slovenski običaji, ornamentika, razni slogi, narodni običaji, narodne noše, naše planine in sploh vse, kar more doprinesti k poznavanju Slo-vencev.
2. Negativi poklicnih fotografov se ne mo-rejo sprejeti.
3. Rabimo 20 negativov, ki so posneti na Lumierovih filmih in 10 negativov, ki so posneti na Lumierovih ploščah. Negativov, ki so posneti na drug kot Lu-mierov material, ne moremo sprejeti.
4. Do 1. X. 1931 naj se vpošlje po 1 slika od vsakega negativna na naslov:
Lumiérov razpis,
Drogerija Gregorič, Ljubljana,
Prešernova ul. 5.

Na hrstu slike naj se notira geslo. Na-slova odposiljatelja ne rabimo. Gesla iz-branih slik se bodo objavila v časopisih ter v našem izloženem oknu, nato bodo lastniki izbranih slik predložili negativ in prejeli nagrade. Pri oddaji negativov bodo morali lastniki negativov podpisati rezerve, da so negativi res posneti na Lu-mierov material. V sumljivih slučajih se bodo negativni zavrnili.

5. Nagradene negativni preidejo v popolno last Lumiére S. A., Paris-Lyon. Nenagradjene slike se bodo na zahtevo vrnile. Nagra-jene slike bodo odtisnjene v ljubljanskih časopisih in revijah, potem pa — sevé — pomnožene tudi v Parizu in drugod.

6. Nagrade:
za najboljšo sliko 1000 Din
za naslednjo najboljšo sliko 750 Din
za 3., 4. in 5. sliko po 500 Din
za 6., 7., 8., 9., in 10. sliko po 200 Din
za 11. do 20. slike po 100 Din
za 21. do 30. slike po 50 Din

Nagrade se bodo izplačale ob predložitvi negativna in rezerve za navaja točka 4. takoj v gotovini.

7. Ocenio slik prevzemo iz prijaznosti go-spodje: J. Godina C. M., urednik, Ljub-ljanka-Domžale in profesor Božidar Jakac, akad. slikar, Novo mesto.

Ocene so nepreklicne.

8. S tem, da vpošlje slike, prizna vsakdo te pogoje in sklep ocenjevalne komisije.

DROGERIJA GREGORIČ,
LJUBLJANA, PREŠERNOVA UL. 5.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

F. A. Seyffert:

Dediščina

Ko je prišel mr. Elihu Cardoodle od otvoritve oporoke domov, se je ustavil sredi sobe, udaril s široko pestjo po zraku in dejal: »Sedaj bom milijonar!«

Mrs. Evangelina Cardoodle, roj. Milkfly, je začudeno pogledala. »Koliko pa nam je stric Jason zapustil?«

»6000 dolarjev.«

»To ni milijon!«

Njenemu možu se je zdela ta ugotovitev tako nezmisljena, da ni odgovoril nanjo z nobeno besedo. Da 6000 dolarjev ni en milijon, ve tudi črnc.

Toda mrs. Evangelina je opazila možev molk na njene besede in je začela postajati nemirna. »Elihu, povej mi, na kakšen način si milijonar. Ali se je blagajnik pri izplačevanju zmotil?«

»Zalibog ne,« se je režal Elihu.

»Kako pa si potem milijonar?«

Zavajeni Elihu je vzel stol — enega od obeh edinih v majhnem stanovanju velike najemniške kosarne — in sedel nanj. »Nisem še milijonar, ampak šest tisoč dolarjev imam in z njimi hočem delati!«

»S čim pa nameravaš kupčevati?« je vprašala sumničavo.

»Z očetimi.«

Mrs. Evangelina je zrasla »Ali si nor?! Kupčuj s klejem, z gumijevimi podpetniki, vizijim klejem, vlasnicami ali umetno sviljo, s čimerkoli hočeš, ampak neumnost ne delaj. Izgubil boš šest tisoč, a stric Jason je bil mój stric.«

»Je že res, moja ljuba, vse res — ampak jaz bom kupčeval z očetimi.«

»Kdo pa naj ti odkupi kakšnega očeta?«

Elihu se je nakremžil. »Upam, da stori to mr. Buttercorn.«

»Miljarder? Ta je vendar umrl.«

»Vse res, toda ima sina.«

Mrs. Cardoodle je začela dvomiti nad pametjo svojega zakonskega druga.

»Kaj pa se to sploh pravi — kupčevati z očetimi? Tvoj oče je bil tramvajski sprevodnik...«

Elihu je položil nogo na mizo — poleg obeh stolov edino pohištvo v tem salonu — porinil roke v hlačne žepe in zarenčal: »To nima s stvarjo nič opraviti. Prav lahko bi bilo tudi drugače. To kupčijo na vsak način napravim.«

Gospa Evangelina je vstala in odšla v drugo sobo. Bala se je v resnici, da njen vrli Elihu ne bi bil pil. Umaknila se je v zadnji prostor, ki ga je imela. Več ko dveh sob stanovanje ni imelo.

Mr. T. S. Honey je bil solicitor — odvetnik. Globoko je bil prodrli v tajne zakonikov in imel najlepše nade za bodočnost, zaenkrat je bil pa žal še popolnoma brez prakse. Opraviti ni imel čisto nič; sedel je v svoji pisarni in se pečal s tem, da je z žepnim nožem rezal trske s pisalne mize. Pri tem je izgovarjal vse mogoče kletvice, ki jih je bil kdaj slišal.

Tedaj je pritekel nedorasli boy — sluga: »Eden je že tu!«

Solicitor T. S. Honey je odložil nož. »Kaj pa hoče možakar?«

»Dejal je, da se hoče pravdati. Ali naj pride notri?«

»Odvetnik je planil: »Ali si nor? Čakati mora. Bom že pozvonil.«

Mladec je izginil. Odvetnik je vzel iz omare par starih aktov, otreseel prah z njih in jih začel z vneto prebirati.

Ko je čez četrt ure sluga privedel obiskovalca, je z delom preobložen odvetnik dvignil glavo in vprašal: »Zelite?«

Mr. Elihu Cardoodle se ni priklonil, marveč je samo pokimal z glavo. »Tožil bi rad mr. Buttercorna.«

Odgovor je bil presenetljiv. »Ali imate denar?«

»Dovolj, da vodim pravdo tri mesece.«

Odvetnik je malo pomislil. Boljši vrabec v roki kakor golob na strehi. Cisto počasi je dejal: »Založite morate predjune. Na kaj opirate svojo zahtevo?«

Cardoodle je pokašljaj. »Pokojni Ullis Buttercorn je bil moj oče.«

»Potem imate pravico do dediščine po čl. 24. zakona z dne 22. jun. 1873. Pripadla bi vam približno tretjina celokupne dediščine, v kolikor že ni doslej...«

Cardoodle ni razumel jurističnih izvajanj, ga tudi niso zanimala; računil je. Najmanj pol drugo milijardo je tehtal mladi Buttercorn. Tretjina tega, odbivši 25 odstotkov za odvetnika. Izplačala bi se itak samo polovica. Odbiti treba stroške, sodne pristojbine, nepredvidene izdatke in podkupnino. Trije milijoni dolarjev bi utegnili ostati.

Odvetnik ga je zmotil v njegovih računih z vprašanjem: »Ali imate listine o svojem pokolenju?«

»Da, toda — z njimi zaenkrat nočem na dan. Saj me razumete? Moja mati...«

Oni je pokimal. »Torej pojzkušimo najprej izlepa?«

»Če le mogoče. Potem tožimo, in če le ne pojde drugače, predložim listine.«

Odvetnik T. S. Honey je napravil zamišljen obraz.

»Preobložen sem z delom, a vaš slučaj me zanima. Mislim, da sprejemem.«

»Predujen takoj plačam,« je dejal Cardoodle.

Zbližala sta se.

Začelo se je. Dva dni potem, ko je bil Buttercornov odvetnik pisal, da njegov klient nima nobenega povoda, da bi plačal mr. Cardoodle-u karkoli, je prinesla večerna izdaja Two-World-Observerja prvi članek.

»Orjaška pravda na vidiku. — Mr. John Buttercorn ni edini dedič očetovega premoženja. — Razdedinjeni sin namerava nastopiti tožno pot.«

Stvar še ni postala senzacija, toda na prvi razpravi je bilo znatno več gledalcev nego jih je običajno pri pravdah te vrste.

Buttercornov odvetnik se je ogorčeval, in solicitor Honey je imel nato govor, ki je bil prava mojstrovina forenziškega govorništva.

Seveda se je razprava preložila. Toda čudno je bilo, da o poteku razprave ni poročal vsega do najmanjših podrobnosti samo Two-World-Observer, marveč tudi vsi drugi listi. Samo »Herald«, ki je last jeklenega trusta, v čegar odboru sedi mladi Buttercorn, o stvari ni ničesar prinesel. Naravno, ker njemu Cardoodle ni mogel priti s ponudbo, da plača reporterske stroške.

Ljudje so postali pozorni, začeli so govoriti o pravdi. Buttercorn je divjal, njegov zastopnik je rekel, da je tožba nezmisljena in da bo nasprotnik strahovito pogorel. A neprijetno je bilo vendarle.

Drugi razpravni dan. »Two-World-Observer« je prinesel celo stran z mnogimi kričnimi vsticami in slike glavnih oseb. Celi stolpci so govorili o tem, kako so sodniki pozvali tožnika, naj predloži svoje listine.

Mr. Elihu Cardoodle v črni salonski suknji, ki si jo je izposodil od učitelja na nedeljski šoli, je med pridruženim jokom izjavil, da bo nisma, ki odkrivajo iskreno ljubezen njegove pokojne mamice do pok. Buttercorna, izročil javnosti le tedaj, če mu ne bo ostala odprta nobena druga pot, saj bi s tem nekako oskrnil ljubezen svoje matere. Zahteva svojo pravico, a nežne srčne tajne pokojnih bo štedil, dokler koli bo mogel.

Vse dame so bile ganjene do solz; miss Dupperpym, predsednica krajevnega ženskega kluba, je histerično ihtela in celo zapisnikar si je moral brisati oči.

Vse to je poročal »Two-World-Observer«, samo tega ne, da je nosil Cardoodle izposojeno suknjo, ker tega reporter ni vedel.

V nedeljski izdaji najbolj razširjenega lista je izšla zgodba o pretresljivi nesreči razdedinjenega sina, ki ga je njegov brat, sam brodeč do kometov po zlatu, pušal v največji revščini, ker se razdedinjeni ni mogel odločiti, da bi s pisni svoje pokojne matere pred sodnijo dokazal upravičenost svoje zahteve, kajti bolj je spoštoval srčne tajne nego je ljubil denar.

»Zlato zakrknje človeško srce,« je končal članek. »Kdor ima tisoče, hoče milijonov in kdor ima milijone, temu se hoče milijard, milijarder pa poželi po vesoljstvu. Demon zlato zastruji dušo, izpači srce in žene človeka v greh. Ali je kakšna večja krivica, kakor valjati se v izobilju in puščati brata, da strada?«

Mr. Elihu Cardoodle je izplačal reporterju iz zapuščine strica Jasona 200 dolarjev, nakar je reporter izjavil, da je pripravljen napisati za enako ceno še veliko lepši članek.

Buttercornova žena, hči starega senatorja Shrima, se je v ponedeljek odpeljala za več tednov v Palmbeach na Floridi — zaradi živcev.

Tretji razpravni dan in vse, kar je prinesel, je minil. Poročila o njem v listih so bila obsežnejša nego borzni del, dogodek, kakršnega tudi najstarejši časniki niso pomnili.

Neki fanatičen žitni mešetar, ki Buttercorna ni maral (dejal je, da ga je enkrat speljal na led z evropskimi posojili), je ustanovil družbo, katere edini namen je bil, da posodi nesrečnemu, razdedinjenemu Cardoodle-u sredstva za nadaljnjo pravdanje, ako bi mu lastna pošla.

Postenjak Elihu se je ganjen zahvalil. Še se more nekaj časa sam prestradati, je menil. Potem je šel domov, kjer mu je morala mrs. Evangelina napraviti za večerjo dva funta zarezbrice.

Dediščina strica Jasona se je strahovito hitro sušila. Na čelu mrs. Cardoodle so se od skrbi pokazale gube. Silila je: »Kaj sedaj, Elihu? Saj sem rekla, da pojde stvar napak. Špekuliral bi bil z bombažem, pa ne s pravdami.«

Njen zakonski poglavar je potegnil iz prsnega žepa zadnji račun za plin in ga zaljubljenno ogledoval. »Še vse bo dobro.«

»Kako bo vse dobro? Vse boš izgubil, in stric Jason je bil mój stric!«

»Bil, my darling, nedvomno bil.«

»Zakaj ne predložiš papirjev?«

Elihu je skomignil z rameni do ušes. »Pomisli vendar, bila je moja mati...«

Pomembno je umolknil in si potisnil v usta kos žvečilnega gumija, velikega kakor otroška glava.

»Potem bi bil moral sploh molčati. Elihu.«

»Kako neumno, da bi mogel Buttercorn obdržati vse lepe denarce zase.«

»Saj nam itak ne bo nič dal.«

»Moral bo. Sodišče ga bo v to prisililo!«

Vstala je, šla mimo njega in se ozrla na račun o plinu. »Vsaj meni pokaži pisma.«

»Ne morem, dragica, odvetnik jih ima.«

»Kaj pa dela z njimi?«

»Nič. Shranjena so v trezorju banke United-Western.« Mrs. Evangelina je pri Cardoodle-u pravtako malo uspeła kakor sodnik.

Buttercornov zastopnik je povabil odvetnika Honey-a na pogovor. Popoldne sta sedela prebrisanca na nevtralnih tleh v hotelu Atlantic.

»Stvar mora s sveta, mr. Honey. Moj klient želi poravnavo.«

Honey se je ljubeznivo smehljaj. »Mrs. Buttercornovi odpovedujejo živci.«

»To manj — toda — toda — — —«

»Nu, da, poravnajmo se,« ga je prekinil Honey. »Moj klient je pripravljen, da prihodnji teden predloži papirje.«

»Mr. Buttercornova pisma?«

»Da, v se. Potem nam je zmaga gotova, vaš delež pa bo škandal.« Odvetnik je prisluhnil.

»Kako menite?«

Honey je resno pokimal. »Ne bo prijetno, ko bo Two-World-Observer razgrnil pred javnostjo večletno življenje drugače spoštovanega pokojnika.«

Zelo dolg odmor.

Buttercornov zastopnik je dvignil glavo. »Ali bi bil vaš klient zadovoljen s 50.000 dolarji? Po izročitvi papirjev seveda.«

Solicitor T. S. Honey se je samo smejal. »Kaj pa mož prav za prav zahteva?« je prašal oni.

»Svoje pravo.«

»Nemogoče! Nad to vsoto ne pojdemo!«

Honey je vstal. »Potem je tudi vsako nadaljnje razpravljanje odveč. Good evening, sir.«

Šel je brez poklona.

Prišel je veliki dan. Elihu Cardoodle je zopet nosil učiteljevo črno suknjo, razpravna dvorana je bila tako polna, da je morala policija vzdrževati red. Štiri ženske, ki so se v gneči onesvestile, so že odnesli na ambulanco.

Najprej je govoril solicitor Honey, nato Buttercornov zastopnik. Ta je bil negotov, ni si upal z vso ostroščjo ožigosati vsiljivca, ki je kršil mir njegovega klienta, ker hlepi po zlatu. Govoril je spravljivo in vedno zopet ponujal »primerno« poravnavo, ne da bi bil imenoval kako vsoto.

Potem je prišel na vrsto še enkrat Honey. Napel je vse registre, govoril z dvignjenimi rokami in gromčim patosom. Med zgodbo o bogatini in revnem Lazarju se je moral večkrat ustaviti. Zenske so ihtele in tulile kakor nore.

Honey je govoril dve in pol ure. Kasneje je priznal, da se nikdar v življenju ni tako potil kakor pri tem svojem govoru.

Sodni dvor se je umaknil na posvet. V dvorani je bila popolna tišina. Slednjič se go spodje vrnili za mizo. Vsa srca so trepetala v upu in strahu, ko je predsednik naznanil sklep: »Tožitelj naj predloži sodišču dokaze o svojem pokolenju.«

Elihu Cardoodle je bil zelo blede. Počasi se je približal sodniški mizi, držeč v rokah zmečkan papir. Ze je hotel sodnik seči po njem, ko ga je Cardoodle nenadoma umaknil. »Gospod sodnik — ne — ne morem.«

»Česa ne morete?« se je glasilo mlo skozi veliko tišino.

»Moja mati — — —« Jok je premagal širokoplečega Elihua Cardoodle-a.

»Dajte vendar sem.«

Tu se je zgodilo nekaj nepričakovanega, nepojmljivega. Cardoodle je potegnil iz žepa škafličico vžgalice, prižgal — — — in pismo se je takoj nato sesedlo v črn, zgubančen pepel. Po dvorani so odjeknili prestrašeni kriki.

Solicitor T. S. Honey je planil naprej. »Kaj delate?«

»Zgorelo je, moje mamice spomin je rešen,« je ječal Cardoodle. »In če pravdo izgubim in če moram umreti, poginiti od gladi in vsega hudega — nežne skrivnosti o ljubezni moje matere do starega Buttercorna, ki ga moram imenovati svojega očeta — ne morem razgaliti pred svetom. Dajte, naj umrem, tega pa, izročiti pisma, tega ne morem!«

Ves se je sesedel sam vase in jokal, da bi s solzami gnal tri mlinske kamene.

Buttercornov zastopnik je hotel govoriti, toda že pri prvih besedah je začela dvorana tako hrumeti, topotati, tuliti, besniti, da je takoj

Hilaire Belloc:

V najbližji okolici moje hiše poznam klane, najlepšo razgledno točko, ki jo imamo. Na jugu vidimo odhod obalno nižavo in v odsev solnčne svetlobe zavito morje, na severu pa vse gozdovi. Nobeno industrijsko središče ne moti opazovalca na tem vrhu. Samo do deset za Južno Anglijo značilnih, lepih mestec olajšuje očesu orientacijo: raztresena so po vsem obzorju od bledomodre morske gladine in do sinjkastega Kentskega gričevja na vzhodu.

Visok, slok stebrič starinske stolnice, nekdanje materske župnije te dežele kipi prožno v nebo v daljavi, na robu po morju začrtanega obzorja in, kakor je tudi hotel njen graditelj, tvori središče rahlo označenega širokega razgleda. Na vrhu tega grička, ki obvlada vso pokrajino, sem pred tremi dnevi srečal tujega moža.

Zajahal sem bil takrat svojega starega, krotkega konjčka in jeznil dva uri, če ne štemjem vmesnega počitka v nekem zapuščenem skednju. Dve uri sem delal konju družbo in mu pripovedoval veliko zanimivega, čeprav mi ni odgovarjal. Naposled pa sem zavil v hrib po stezici, ki je nisva poznala. To se pravi, da vam lahko jamčim samo za lastno nevednost, a mislim, da jo je delil tudi konj, kajti prhal je in jako nezaupljivo korakal naprej. Stezica se je vzpenjala po gozdu preko jesenskega listja in se skrčila naposled v goščavi v vedno nerazločnejšo priložnostno pešpot. Pozneje je izginila še ta, in sam sem si moral nato kake pol ure previdno krčiti pot skozi vejave. Jahal sem vzdolž robidovja in slednjič dospel na omenjeno, od mladih nog mi znano razgledno točko. Ko sem premagal goščavo, zapihl mi je naproti jugozapadnik: še vedno je dišal po Atlantiku, in se mi je zdelo, da prihaja naravnost iz raja.

Ko sem se ustavil na vrhu in gledal zdaj na sever čez gozdovja, zdaj zopet na jug proti morju, sem se spomnil onega sultana, ki je nekoč razglasil, da ni na svetu močnejšega vladarja. Zabeležil je ob tej priliki lastno-ročno vse srečne dneve v svojem življenju in se prepričal ob smrtni uri, da je znašalo njih število samo sedemnajst. Razumel sem, kar je s tem hotel povedati poganjski vladar, izprašal sem si svojo vest in sklenil, da morem biti zadovoljen. »Na vsak način,« sem si re-

utilhnil. Bili bi ga raztrgali, če bi bil prišel s svojimi petdeset tisoči.

Ullis Buttercorn je smel biti vesel, da je ležal v grobu, ker bi ga bili linčali zaradi njegovega ravnanja nasproti materi ihtečega Elihu Cardoodle-a.

Takoj v sodni dvorani je prišlo do sporazuma. Sodnik iz strahu pred množico ni upal predlagati nič drugega, kakor da se dedič v polni meri zadovolji po zakonu z dne 22. julija 1873.

Cardoodle je zmagal. Množica ga je zmago-slavno dvignila na ramena in ga ponesla iz dvorane; bil je najpopularnejši mož tistega tedna v vsem mestu.

Buttercorn je moral plačati, pa saj je tudi imel s čim.

Solicitor T. S. Honey je postal najbolj znan odvetnik v celi državi, specialist za »obupne slučaje«. Sam ni več vedel, kako naj zadovolji ponudbe in želje svojih klientov.

Mrs. Evangelina Cardoodle ni bila malo ponosna na svojega nežnočutečega moža. Odšla je z njim na jug, kjer je za Buttercornov denar — ali bolje za pomnoženo dediščino strica Jasona kupil bombažno farmo. Bila je zelo srečna, vsaj tako srečna kakor Elihu, ki je prav kmalu pozabil sivo najemniško kosarno in svoje delavce slabo plačeval in z njimi surovo ravnal.

Samo enkrat v življenju ga ni razumela. Čeprav je vse drugo pojmla.

Bilo je prve dni v novem domu.

Evangelina je pogledala Elihu-a s pristno žensko radovednostjo. »Zakaj pa mi nisi nikoli preje nič omenil o svojem rodu?«

»O takih stvareh človek ne klepeta.«

»Povej mi, Elihu — ali si — ali si v resnici sežgal vse listine — ki so se našale — na to zadevo?«

»Vse!«

»Saj jih je imel vendar odvetnik?«

»Ne, jaz!«

Evangelina se je odmaknila od moža, menila je, da ga je ujela na laži. »Takrat sem videla. Imel si v rokah samo star račun za plin, drugega nič.«

Elihu je napravil skrivnostni obraz. Pogledal mimo žene proti oknu. Slednjič je dejal počasi: »Tega sem sežgal — — —«

Evangelina ga ni prav razumela. In ker o svojem bližnjem ne smemo vedno najslabejšega misliti, pravim: Tudi jaz ne razumem!

Čebular

kel, »bom lahko zapisal tudi današnji dan med moje srečne dneve, ker se že itak nagiba proti koncu.« V tem trenutku sem zagledal moža, ki je počasi, a prožno prihajal na vrh.

Zdel se mi je močan, prožen in zdrav. Obлека mu je visela v eunjah, a imel je iskren, od solnca zagorel obraz. Razjahal sem konja in šel peš tujcu naproti, da bi se z njim pomenil. Vprašal sem ga, kam je namenjen in ali naj mu pokažem pot?

Rekel mi je, da ne potrebuje nobene pomoči, ker itak nikamor ni namenjen. Zapustil je vozno pot in se povzpел na vrh samo zato, ker ga je mikalo, da bi pogledal na drugo stran. Na to je vzradoščen pripomnil (in njegova izgovorjava je razodevala, da je izobražen mož): »Danes je pa res tako lepo, da se mora človek veseliti življenja!«

Razumel sem takoj, da mi je usoda naklonila izredno naključje, ker ne srečamo vsak dan na osamljenem klancu razcapane, a srečnega izobraženca. Zato sem razuzdal konja, da bi se pasel po travi, se vsedel s povodcem v roki in strgal šop praproti, da bi obrisal žvale. Tujec se je vsedel poleg in vzel iz nahrbtnika kos kruha pa debelo čebulo. Nato sva razpredla razgovor o stvareh, ki bi jim moralo izkazovati človeštvo čim več zanimanja, namreč o pravi sreči in glasu vesti. Prepričal sem se, da ima popotnik pravilne, globoke in utemeljene nazore.

Rekel sem mu od kraja: »Tudi jaz sem danes vzradoščen in sem postal na poti proti Walthamu celo pesniško navdahnjen. Naredil sem in zdaj imam v spominu pesem, ki mi je dve leti hodila po glavi, pesem o radosti. Priznati moram sicer, da sem lahko postal dobre volje na konju, sit in dobro oblečen. Kljub temu so tudi meni malokdaj naklonjeni taki dnevi. Niso bili posebno številni v mojem življenju. Prav dobro se jih spominjam, tako so redki, in pred vsem popolnoma drugačni kakor vsi ostali dnevi.«

»Imate prav,« je odgovoril tujec, »vaše zadnje besede so živa resnica. Srečni dnevi niso nič slični onim, ki tvorijo pretežno večino našega življenja. A mislim, da nimate prav, če domnevate, da so jahanje, kosilo pa dobra obleka med povzročitelji teh redkih srečnih trenutkov. Bogastvo res nekoliko olajša, revščina pa nekoliko — ali tudi hudo —

W. Reese:

Makoba

Pred nami se je razprostrl brezmejni in neprodni, mrki afriški pragozd. Sklenili smo, da bomo prenočili v eni izmed bližnjih zamorskih vasi, preden bomo pričeli prdirati v njegovo notranjost. Naselbina je štela kakih dvajset koč, in domačini, črni neverniki, so spoštovali solnce kot edinega boga.

Ko smo dospeli tja, so bili brlogi nestrnih malikovalcev vsi prazni. Celokupno prebivalstvo se je gnetlo zunaj okoli pestro poslikanega našemljenega moza. To je bil stari vedeževalec in zdravnik. Z dvignjeno desnico je kazal pravkar zahajajoče veliko okroglo solnce. Pred njim je ležal na tleh kakih 10 ali 12 let star deček z zvezanimi rokami. Debeli vrv se mu je globoko zagrizla v členke, in je deček drhtel, kakor šiba na vodi.

»Ze zopet hočejo žrtvovati bogu človeško življenje!« — sem pomislil in potegnil revolver. Stari vedeževalec je kakor nor krilil z rokami in mrmral neke besede. Solnce je bilo posebno živo rdeče, in je brčias sklepal iz tega, da je bog jezen. Odredil je človeško žrtvo, da bi se bog omečal.

Zgrozil sem se, ko sem zagledal te strahovite priprave. V trenutku, ko je nastavlil vedeževalec dečku na vrat svoj velikanski nož, sem dvignil revolver. Zadel je rezek strel, in krvoločnež se je z glasnim krikom zgrudil na tla.

Ostali zamorci so v strahu divje zatulili in planili v vas po orožje. V naglici sem pobral zvezahega dečka in pohitel k moji karavani. Kmalu smo izginili v pragozdu, kjer so nas ščitile bohotne ovijalke in bodeče grmovje pred zasledovalci.

»Naprej,« — sem velel nosačem, in smo dolgo korakali po neskončnem pragozdu, čeprav se je že bližala noč. Mladi zamorec se vedno ni znil niti besedice. »Saj ti ne bom nič storil, malček,« — sem mu rekel napol v angleščini, napol v suaheliju, ker sem mislil, da me bo na ta način prej razumel.

»Jaz meti strah... velik strah... čarovnik,« — mi je plašno odgovoril.

»Čarovnik je mrtev. Nič ti več ne more. Če pa nočeš nazaj domov, boš lahko ostal pri meni.«

»Doma ni dobro za Makobo, rajši ostati pri belem možu.«

»Ali je to tvoje ime, Makoba?«

»Je, dobri gospod.«

»No pa velja, od danes mi boš služil, Makoba. Videli bomo, kaj boš lahko opravljati. Hoditi boš že vtegnil?«

»O, gospod, Makoba dobro hoditi, zelo dobro, hitro, nikoli truden!«

Spustil sem dečka na tla in ga oprostil vrvi. Mukoma smo korakali naprej. Eno uro pozneje smo priromali na poljano, ki je nudila ugodno prenočišče. Ustavil sem karavano.

Prižgali smo ogenj in kmalu pripravili preprosto, a izdatno kosilo. Odšel sem na to v šotor in poskusil zaspati. Nenadno sem se zbudil. Občutil sem neumljiv strah. Nekaj je zašumelo na tleh. Neznosna bolečina je pre-

šinila vse moje telo. Moral sem zakričati. Nevarna strupena kača me je pila v nogo.

Ko so pritekli ljudje in se mi je posretilo sprožiti vžigalnik, sem opazil, da je moj gleženj plav in vedno temnejši. Nekdo je rekel: »Dobro bi bilo rano izsesati.«

»Makoba pozna dobro, naglo sredstvo,« — je vmes zakričal deček in planil ven. — »Makoba bo ujel kačo, potem vse dobro!« —

Pograbil je v kotu sabljo in izginil v temi. Vsako minuto mi je postajalo slabše. Moji sopotniki so brezupno stali zraven in plašno gledali zatečeno nogo. Izsesali so mi sicer rano, a menda prepozno: strup se je že zajedel v kri, in moj gleženj je bil vedno bolj sinjast. Občutil sem prve znake zastrupljenja krvi: ostre, neznosne bolečine po vsem životu. — »To je konec,« — sem mislil, in hitel tovarišem izročiti svoje papirje, ko je nenadoma pridrvel Makoba.

»Makoba ima srečo, veliko srečo!« — je zavpil. »Kača mrtva, hudo mrtva!«

»Kaj pa mi to pomaga?«

»Hudo pomaga, o gospod! Hudo dobro za beli mož. Odrezati kači glavo, ven zrezati žlezo. Če jo bo beli mož pojedel, potem hudo dobro!«

Od kraja sem se zgrozil. A v istem trenutku sem se spomnil, da sem res nekoč čital o tem sredstvu, ki je v rabi pri zamorcih v Osrednji Afriki. Rabijo kačji strup kot protisredstvo pri ugrizu. Na istem načelu temelji cepjenje, ki varuje kulturno človeštvo kužnih boleznih.

Po kratkem obotavljanju sem bil na vse pripravljen. »Kje imaš žlezo?« sem vprašal.

»Tu,« — je zaklical Makoba in mi pomolil na dlani leve roke mal, krvav melurček.

Pogumno sem pogoltnil nevarno zdravilo. Kmalu je učinkovalo. Bolečine, ki sem jih smatral za začetek konca, so nenadno ponehale in sem se oddahnil.

»Rešil si mi življenje, o Makoba! Nikoli ne bom tega pozabil. Vzel te bom s seboj, ko bom šel v moje domovino.«

»Makoba ne bo šel z belim možem... nikoli ne bo,« je nenadno odgovoril mali črnek in se žalostno nasmehnil. »Ne, ne...«

»Zakaj ne?« sem začuden vprašal.

»Makobo je ugriznila kača... Hudo slabo. Makoba mora umreti!«

V grozi sem se vpravil, ko sem čul te besede.

»Zakaj pa si mi potem dal kačo žlezo?«

»Dober beli mož je Makobo otel čarovniku. Zato je Makobo pila kača, ko jo je lovil za gospoda.«

»Ali si izsesal rano?«

»Sem gospod... A Makobo hudo boli leva roka, kmalu bo umrl.«

Ogledal sem drobno rano in se prepričal, da je res bilo prepozno za zdravljenje.

Makoba me je žalostno gledal. Hud krč je nenadno pretresal vse njegovo šibko telo. Tiho je zakričal in se mi zgrudil mrtev v naročje. Kako me je pretresla ta smrt! Makoba, ki mi je neustrašno rešil življenje, je žrtvoval lastno življenje.

David Haek:

Basen

Od podnožja gore, ki je bila bogata železne rude, se je neznano kam razprostiral gozd, poln lepih, košatih in širokovejnatih dreves.

Ta drevesa pa z goro niso živela v prijateljskem razmerju. Odurno so se obračala od nje; le če jih je vihar primoral, so k njej pripogibala svoje veje in ji dala okusiti svežih cvetnih vonjav.

Gora je pač težko prenašala tako sovrašтво.

»Zakaj neki me sovražite?« jih je nekoč vprašala.

»Ker skrivaš v svojem osrčju železo, našega najbolj zagrizenega sovražnika, ki iz njega izdelujejo sekire, s temi pa izsekavajo gozdove.«

»Bedaki!« se je oglasila gora. »Svojemu žalostnemu koncu ste pač sami krivi, ker dajeje ognju moč in hrano, kako bi iz moje rude drugače mogli izdelovati sekire?«

(Prevel Franjo.)

otežkoči življenje. A revščina sama še nikoli ni postala edin vzrok obupa, saj ne smemo šteti samomorilcev med reveže ali bogataše. Bogastvo more še manj kupiti srečne trenutke. Kajti danes sem tudi jaz srečen, čeprav, Bog mi je priča, da si res ničesar nisem v stanju kupiti.

»A povejte vendar,« sem vprašal, »kedar potem doživlja človek srečo? In ali ne bi mi hoteli dati polovice vaše čebule?«

»Prav rad,« je odgovoril, »ker po mojem mnenju ni na svetu človeka, ki bi lahko sam pojedel eno celo čebulo. Kar pa se tiče vašega drugega vprašanja, kako bi rekel... no, zdi se mi, da rajska vrata včasih niso zaklenjena, temveč samo priprta. V teh trenutkih med odpiranjem pa zapiranjem posije tudi k nam rajska luč.« Rekel je to na svoj živahni, malobeseden način, a njegove temne oči so vzplamtele, in veter je rahlo zazibal njegovo dolgo brado. Dodal je še: »Tudi oni, ki so zaslužni po bogataših v velemedstih in so najnesrečnejši na svetu, poznajo srečne dneve. Tudi bogataši in s predpavicami obdarjeni poznajo slične trenutke, dasi nosijo žig neusmiljenega ponižanja. Tudi vi, ki morate očitno delati kakor večina ljudi, doživljate slične dneve, kakor ste mi povedali. In še meni so naklonjeni, čeprav ne poznam nobenega dela ali skrb, vsaj dokler se dobi na Južnem Angleškem carine prosta čebula.«

»Mislim, da imate prav,« sem pritrdil. »Zelo mi ugaja, da imate radi čebulo, ker ojači zdravje in daje trdno spanje. Čebula zasluži ime srečnega jabolka in zvestega sopotnika.«

David Haek:

Cvetka

Cvetela je na pomladanski livadi cvetka čudne vrste, čisto različna od drugih in jim vendar v mnogočem enaka.

Tedaj je prišel mimo učen botanik in si nekaj časa radovedno ogledoval cvetlično čašo, nato pa je začuden zmajal z glavo in godrnjal:

»Čudovito! To je nakaza prirode. H kakšni vrsti naj jo štejemo? Ne spada ne sem, ne tja. — Pomota narave, bi rekel? — Ne! Se veliko manj. To sploh nobena cvetlica ni. To ni sploh nič! Tega kratko in malo ne priznam.«

Zaničljivo se je obrnil od lepe cvetice in vso svojo pozornost posvetil rastlinici, ki je rasla tam blizu, sicer brez posebnega vonja in barve, a je drugače ustrezala vsem pravilom botanične vede. Cvetka pa se je komaj slišno hihitala v svojo čašico:

»Naj ti bom všeč ali ne — saj ne cvetem in ne dehtim za botaniko.«

(Prevel Franjo.)

»Po mojem mnenju,« je razsodno odgovoril tujec, »sta na skrivaj odnesla iz raja prva človeka baš čebulo, ko sta ga morala zapustiti. Zelo me veseli, da sem srečal moža, ki ve po zaslugi ceniti čebulo in ji kaže dolžno spoštovanje. Na svetu je malo takih ljudi.«

Vprašal je nato nekoliko vznemirjen: »Ali imate tu v bližini pripravno prenočišče pri kateremkoli gostilničarju?«

»Seveda,« sem odgovoril, »imamo dobro gostilno v Duncetonu ob vznožju tega griča. Ali imate denar za prenočnino? Rad bi vam posodil, če hočete?«

»Če boste lahko pogrešali nekaj denarja, ga bom z veseljem sprejel,« je veselo in samozavestno odvrnil. Vzel sem iz žepa denarnico in ugotovil, da imam samo 3 šilinge 7 pensov. »Tu imate 3 šilinge 7 pensov,« sem rekel. »Prisrčna hvala,« je odgovoril in zavil novce v krpico. Namesto žepov je imel samo luknje.

»Veseli bi me,« sem z obžalovanjem pripomnil, »če bi se kdaj zopet srečala pa pomenila o različnih stvareh. Imaya namreč jako slične nazore, in ljudje kakor vi ali jaz, se večkrat čutijo osamljene.«

Tujec je skomignil z rameni, si postrani nataknil klobuk in me šegavo pogledal. Zmajal je nato z glavo in odgovoril: »Ne, ne, seveda se ne bova nikoli več srečala.« Prisrčno, a na kratko se je zahvalil in z dolgimi koraki čvrsto odšel po klancu navzdol. Napotil se je preko gozda in Dunceton. Jaz pa sem ostal sam in ga ne bom več srečal do sodnega dne...

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Precej sveta sm a že ugledala. Enkat b šla hmal na Duni, ke m je teta umrla. Ke je blu pa že bi preke konc mesca in sm že vs gnar za virtušof punucala, moj mož je pa preke konc mesca tku zmeri suh, pa nism mogla jt. Scer m pa ni prou nē žou, de nism šla, aej m ni nē zašala, kokr sm se troštala.

Kokr sm že rekla: vidla sm že velik na svet, ampak, de b vidla gasivce hiše pužigat, tu pa še ne. Kej taga je mogče videt sam u lbian. Kene, gasilce vnder zatu n držema, da hiše gaseja, kedr guri. Noja, de učaseh tud žeja gaseja, jm tud ni za zamert. Ampak, de b hiše pužigal, kej taga pa še ne. Pužigauci prideja ja u kriminal, če jh pu-gruntaja. Tku je pu celem svet. Sevede, pr nas more bt pa zmeri ekstravurš.

Jest sm se zadnē tku prestrašla, ke sm vidla, kuku drveja gasilci ke preke žabjek. Je že spet nek nesreča. Jest na vem, de lde tku mal na vogn merkaja, sm s mislela in ja ubrala za nim. Ke prdirjama na žabjek pred Kuširjuva vila, al kokr prauja, Marijine tuplice, se pa gasilci ustauja. Sevede mi tud, čeprou nisma vidl nker nē vogna ne dima. Tu jh je pa gvišn spet ker putegnu, kokr je pr nas ta grda navada, sm s mislela in sm že tla jt soja pot. Kar naenkat pa švigne vogn na ush plateh iz hiše, de je blu kar groza za pugledat. Gasilci sa pa stal ukul in držal ruke naskriž, kokr pastiri, kedr krumpir pečeja, in s še glihe na streja iz vogna.

Mene je prec jeza pgrabla, de sm enga gasilca dregina pud rebra: »Za božja vola, saj žvau rešite iz vogna, če ste kršansk lde, sej vidte kuku

se cvre in peče!« sm ga nahrulila. Ta dedec se m je začu pa še u ksiht smejat.

»Gespa, kar putulažja nej se. Sej glih zavle žvali sma ta baraka zažgal,« je reku in m hrbet ubruu, kokr de b mu usa ta reč nē am na šla.

»Kua, vi sami ste hiša zažgal? Pa čte bt gasilci? Pužigauci ste, pužigauci, pa ne gasilci! Sram vas bod!« Ud same jeze sm se kar tresla pu usm teles. »Ja, res deleč ama pršli. Le tku naprej, pa uma šli hmal usi prilatur.«

Jest b mu jh že še drgačne puvedala, sej sm mela še precej kroftneha na jeziku, pa me je ena mojih prijatelec premutila, ke m je začela čez dragina jamrat. Pusebn na mesarje je mela šor in je tku žezne udrihala, de sa m šle kar lase pu konc. »Kene, šlouk b a rad učaseh prvošu kašn šničleč, rospratlček al pa kašna bržolca. Ki s ja pa more, luba duša, ke je pa use tku dragu. Mesari b ta narrajš še nas djal iz kože, ne sam žvau,« je rentala. »Sevede, sami uja pa mel hmal več vampe, ket pitan voli. A je tu prou? Tržn nadzornik jm pa tud neče na pauce stopi, kokr de b se jh bavu. U lbian res ni nubene ta prave vorng.«

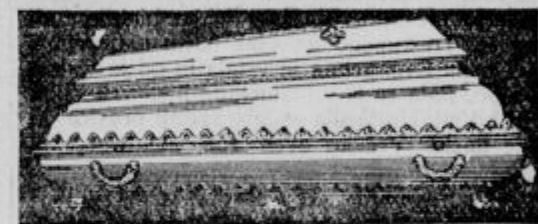
»Sej ni tku hedu, ket ti misleš,« sm ji jest hitr beseda prestigla, de ni še naprej reglala. »Mesari sa tud srumaki. Men je moja mesarica zadnē, ke sm ja tud zavle dragine špiklna, tku jamrala, kuku je hedu na svet, de ni več za žit. Je rekla, de maja mesari pr usakmu mese, nej u prešiču, telebi al pa guvej, taka zguba, de jh sam še kusti mal gor držeja. Sam s kustmi morma še zguba pukrivat, če čma žiut je rekla. Če u šlu tku naprej, uja usi mesari u jetka padl. Dvanajst se jh že na Golnike za jetka kurira, ta druh uja pa še pučas za nim pršli.«

»Viš, glih tku m je puvedala moja mesarica in kar souze sa ji prše u uči. Astn, zdej pa videš, kuku gre mesarjem. Ti jh maš pa tku u želodce. Tu je še edin dobr, de ma žvau kusti. Če b žvau na mela kusti, b tud mesarju na blu več pr žeujejn. Tu s zamerki, pa mouč.«

K. N.

KRASNE TLAKOVE

za cerkve, veže izdeluje in poklada
Cementarna Gostinčar,
Pešata, pošta Dol pri Ljubljani.

NAJVIŠJA ZALOGA KOVINASTIH KRST

V DRAVSKI BANOVINI

Kovinaste krste za deco: do 2300 — iz zaloga v 80 do 160 cm dolge, Din Mariboru. Izbira v 650 — do 1100 —. Kovi- vseh velikostih. Najmanj naste krste za odrasle: 40% prihranka potom 200 cm dolge, Din 1500 — nakupa pri izdelovalcu

Maks Ussar Marišor. Gregorčičeva ul. 17

Prvovrstno zidno in strešno

OPEKO

dobavlja v vsaki množini po najugodnejših cenah z 10 letno garancijo opekarna »ILOVAC«, Karlovac. Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

»EKONOM«

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 7
Interesenti zahtevajte cenik!

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov
solčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Stavb. parcele

ob glavni cesti proti St. Vidu, kakor tudi v St. Vidu, poceni naprodaj.
Poizve se pri Franji Cirman, St. Vid št. 17.

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa

Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek.
Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21 Cenik brez plačila

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Izdelujejo se najnovejši model otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Ogledala
seh vrst, velikosti in oblik
Steklo
zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, leuaso, alabaster itd.
Spectrum d.d.
Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Gostilničarji — hotelirji
Pri nakupu steklenic, čaš itd. ter porcelanastega blaga in jedilnega orodja imajo popusta 10% pri tvrdki M. RAUCH, Celje, Prešernova ulica šte. 4. Na zalogi stroji za čiščenje nožev in vilic (Messersputzmaschine) v vsaki velikosti in ceni.

Surovo maslo
(Tafelbutter)
najfineše, dobavlja v vsaki množini od 4 kg naprej franko, in sicer po ceni 30 — Din proti povzetju.
Franc Kolleritsch
APACE PRI GORNJI RADGONI

GROZDJJE
prvovrstno, iz lastnih ljutomerskih gor, bo razpošilal čim dozori po 3.50 Din za kg franko postaja Središče vinogradnik R. KOSAR, Sv. Bollenk pri Središču. — Naročite takoj!

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

V. M. — Lj. Nosečnost in kopanje na prostem, združeno s plavanjem, si v zdravstvenem pogledu ne nasprotujeta, marveč se kar lepo ujemata. Gibanje vsake vrste po pameti, torej tudi plavanje, je ženam v tem stanju priporočljivo, enako tudi kopanje, po pameti seveda, celo kot ugodna priprava za velik dogodek. Skakanje in prenaporno plavanje je škodljivo, prav tako premrzla ali prevrota voda. Torej brez skrbi, a po pameti, do konca kopalne dobe ali vašega časa.

Savodolska. — Vprašanje o zdravljenju rodniške golšavosti ste zastavili kaj spretno in pojasnili svoj položaj zelo točno. Živite v kraju, kjer je golšavost razširjena, v vaši družini je golšava mati in vsi štirje otroci, oče je zdrav. Sklepate, da je golšavost dedna in menite, da bodo vaši otroci tudi golšavi. Pravilno. Vaš zaročenec želi, da si daste golšo operativno odstraniti, vi slutite, da je operacija glede potomstva brezpomembna, ker dobe otroci golšavost v dediščino, tudi če ste si dala pred zakonom operirati. Povsem pravilno! Kaj naj svetujemo? Razsedni zdravnik svetuje operativno zdravljenje onim ljudem, ki imajo dejansko kakršnokoli resno oviro zavoljo golše, pritisk na živce ali sapnik ali požiralnik ali pa motenje spolnega značaja; zgolj iz lepotnih ozirov pa operacija pri neznatni golši, kakršna je vaša, ne pride v poštev. Posvetujte se z bližnjim zdravnikom, ki pozna vas in vaše razmere, ali ne bi kazalo napraviti poskusa, da se zmanjša golša morda s pametno hrano in kakšnim zdravljenjem v neškodljivih množinah. Seve, učinek zdravljenja na golšo in splošno stanje mora zdravnik točno opazovati vsakih 14 dni, zdravljenje naj bo zelo počasno, razlegneno na 3 do 6 mesecev. Menim, da se tak poskus izplača, pri previdnem postopanju se da vsakršna škoda izključiti, s tem ustrežete svojemu ženinu in morda preženete svojo golšo in zatrete v sebi naklonjenost do nje!

I. P. — Lj. Srčna bolezen je po vašem zapisu več kot verjetni vzrok značilnim težavam, kakor hitra utrudljivost, močno utrujanje srca, zastajanje sapa, vrtenje v glavi in celo omedlevica. Po zadnji angini imate še tiščanje v prsih in vsakodnevni dvig toplote nad 38° C, kar pomeni vnetje, bržkone v srcu ali v ožilju. Svetujem vam, da se daste redno zdraviti samo po enem zdravniku (zdravljenje po več zdravnikih je na sploh škodljivo, v vašem primeru vtegne postati celo usodno) in sicer doma, ako imate potrebno nego in mir, sicer se pa napolnite nemudoma v bolnišnico in ostanite v njej tako dolgo, da izginejo vsi znaki vnetja, tudi če se nekoliko gibljete. Zdravljenje takih bolezni je navadno dolgotrajno (tedne in mesece), a ne brezposko, poznaj nekaj primerov, ki sem jih imel sam po rokah, da so popolnoma okrevali! Torej zares in brž!

I. J. — L. d. Trd vosel, velik kakor gumb in na pritisek boleč, se vam je pojavil pod prsnima bradavicama? Zares čudna lega. Razne tvorbe so mogoče, morda izrastek kosti ali hrustanca, ta se ne da premikati, morda je samo mast v podkožju, ki se rada tu in tam zgosti in strdi in navadno sama porazgubi, morda je mešiček kakšne kožne žleze, ki se je zamašila, in vtegne izginiti. Pustite stvar v miru; če ne izgine ali celo raste, k zdravniku!

Isti. Brezov sok — za kodranje las? Zame čisto novo odkritje! Ker se ne bavim s kodranjem las, vprašajte v tej zadevi strokovnjake, ki poznajo in izvršujejo to umetnost, v vaši bližini jih je več. Glede breze, ki jo visoko cenim, poznam njen sok, ki ga razpečajo podjetni ljudje med plešce, poznam njeno listje, ki se rabi kot čaj za odpiranje seča, večkrat sem slišal tudi o brezovem olju, ki ga pomaga srboritim dečkom — do nove maše.

Isti. Po meni glasu (ali mutaciji) naj deček, ki ni pevec, postane pevec in dobi posluš? Čudno mešanje oziroma zamenjavanje pojmov! Deček, ki je pred menoj glasu pevec, ostane po

meni pevec, le da je njegov glas nižji. (Med menoj naj si ne kvari glasu s petjem!) Mena glasu ne prinaša glasbenega poslušja, kdor ga ni imel kot deček, ga z menoj ne dobi. Posluš za petje in glasbo je neka prirojena sposobnost, ki se da z dolgotrajnim vajenjem nadomestiti do neke mere, a popolnoma nikdar. Poznam pa odlične, celo operne pevce, ki imajo slab posluš, a so spride svojega glasu ljubljenci koncertnih in opernih obiskovalcev, a hkrati groza in trepet dirigentov in sopevcev!

H. C. — Lj. Ogreci v obrazu so bili že večkrat na vrsti v tem »Slovenčevem« predelu. Pripominjam samo, da ta lepota okvara časih prej mine, če se z njo ne ukvarjamo in se z raznovrstnim prizadevanjem rajši pokvari kakor izboljša. Poiščite si nasvete, podane že lanske leto.

F. M. — V. Moj odgovor glede strahopetnosti in bojazljivosti je vas razočaral in razkačil, da me prav pošteno oštevate, češ da trobim vaše nadežnosti in napake vsemu svetu, kar ni dostojno, ne modro, ne krščansko; nasvet pa se vam zdi naravnost žaljiv. Kakor vidim iz drugega vašega obsežnega pisma, se midva ne sporazumeva ne brž ne zlepa; vi hočete, da vas jaz zdravim po vaših željah, jaz vam kažem pot, ki naj vas privede do zdravja, a te nečete. Svetoval sem vam, da pojdite v vojaško službo, kjer se naučite živeti, ne glede na svoje bolešno razpoloženje in navzlic bolni domišljiji, navadno resno življenje ogromne večine ljudi, ki je pač trdo in časih kruto, a zdravo in edino možno, da se preselite iz svojega temačnega sveta strahov in tesnobe v resnični svet, ki ima več solnčnih dni kot deževnih in prav toliko svetlobe kolikor teme. In to naj pametni človek rabi za spanje — brezeden odmor in pripravo za uporabo naslednje svetlobe. Radi telesne bolezni, žal, vas ne marajo k vojakom, kjer bi imeli potrebno šolo za življenje, opazovalnico zavračate kot neprimerno (in strahotno) zdravilišče. Res da niste še zrel za umobolnico, a ste na poti v njo, zakaj ako se brž ne ločite od svojih strahov in bojazni, ki ste vanje zaverovan, pridete do resnih navskrižj za dejansko življenje. Menim namreč, da bi vam v opazovalnici, ki je pri nas po sili razmer ne prav vzorna, vendar preganljivi tiste motnje iz glave in napravili zdravljenje v umobolnici za odvisno. Sicer je tudi opazovalnica, ali sličen zavod samo nepotreben ovinek onemu, ki hoče sam ubrati pot do zdravja naravnost. Takva ravna in kratka pot za vas je: navadite se spati sam, pa se brž uverite, da vas strah ni pojedel ponoči; hodite nalašč sam po samotnih potih izprva samo podnevi, kasneje o mraku in napolned ponoči; pojdite kropit vsacega mrliča v svojem okolišju. Ko bodo klali pri vas in sosedovih, ogledite si vse početje in tudi dajte si razložiti in razkazati drobje, kar je prav poučno za vsakogar, skratka sprijaznite se z vsem, kar vas plaši in vznemirja, saj vendar ne morete živeti pod steklom! Prav v kratkem času, menim, se uverite o resnici, ki jo pozna vsak petleten otrok, da je strah čudna stvar, ki je znotraj prazna, zunaj je nič ni! Vaši trditvi, da bi morala biti ta naša govorilnica kakor spovednica, ugovarjam. Moja ordinacija soka je spovednica, v tej govorilnici se pa z vso obzirnostjo do vprašalcev javno obravnavajo njih zdravstvene zadeve z dvojnimi namenom: posamezniku primeren in vporaben nasvet, veliki »Slovenčev« družini pa pouk in zdravstveno prosveto. Ker se ne vtegnem toliko baviti s posameznikom, mi ne pišite prej ko za božič!

I. F. — R. in mnogim drugim v vednost, da odgovor na vprašanje ne more iziti že v prvi nedeljski številki, ker uredništvo zbira vprašanja tekom tedna in jih oddaja poročevalcu navadno v soboto zvečer, ko je ta del lista že natisnjen. Zato se objavljajo odgovori šele drugo nedeljo, časih radi pičlega prostora in manjše važnosti, tretjo nedeljo, po časovnem redu, kakor so došla vprašanja.

Pravni nasveti

Zaljenje časti. J. Z. R. — Sosed je osumil žolsko učenko tatvine, dasi učenke ni nihče videl pri tatvini in je ona popolnoma poštena. Učenkina mati je sosedu radla tega tožila in vprašujete, če lahko tožbo izgubi. — Neosnovana obdolžitev tatvine je žalitev in je kazni-va. Če je pa sosed imel utemeljen sum, da je dotična deklica izvršila tatvino, je bil upravičen to naznaniti orožnikom. Če je bil v vašem slučaju sum zadosti utemeljen, ali ne, bo presodilo sodišče. Četudi dekle ni nihče videl, da je izvršila tatvino, je iz gornjih razlogov možno, da bo sosed, ki ga je deklečica mati tožila radi žaljenja časti, oproščen. Pri razpravi baje sodnik ni pustil tožilki in njeni hčerki govoriti in je govoril samo obtoženo. O tem ne moremo presoditi, v koliko je bilo ravnanje sodnika pravilno, ker slučaju podrobno ne poznamo. Vse to boste eventualno lahko navajali v pritožbi, če boste tožbo izgubili. Pri razpravi sodnik odloča, kdo ima besedo in o čem naj govori. Govorjenje o stvareh, ki niso važne, sodnik lahko zabrani.

Dvig sinovega denarja iz hranilnice. G. V. T. — Oče bi rad dvignil v hranilnici sinov denar. Sin služi pri vojakih. Kako mu je ravnanje? — Sin naj pošlje očetu pooblastilo za dvig denarja in se naj oče nato z njim izkaže.

Zopet vojnika. J. B. T. — Pri rednih naborih ste bili spoznani za nesposobnega in se imate zopet predstaviti komisiji v pregled leta 1933. Prejeli ste plačilni nalog za vojnico in vprašate, če je davčna uprava upravičena zahtevati plačevanje vojnice, ker niste še popolnoma prost vojašine. — Vojniko morajo plačevati stalno ali začasno nesposobni od dovršene dvajsetega do dovršene petdesetega leta starosti. Zato jo morate plačevati tudi vi.

Kdo sme zahtevati rojstne podatke pri župnem uradu? J. V. L. — Pri župnem uradu ste zaprosili za rojstne podatke raznih tujih oseb. Neki župni urad pa vam je prošnjo odklonil, češ naj pride stranka sama. Ali je to pravilno? — Čisto upravičeno je župni urad odklonil vašo prošnjo za izdajo rojstnih podatkov za tujo osebo. Če stranka ne more sama v župni urad, se vse to opravi lahko pisмено ali po pooblaščenju, od katerega je pa župni urad upravičen zahtevati pooblastilo — seveda predpisno kopkovano. Razume se, da sme za delo tudi župni urad zahtevati plačilo.

Števec v stanovanju najemnika. J. M. Z. — Dva najemnika imata skupni števec za električno, kar povzroča med strankami spore. Zato bi vsak najemnik rad imel svoj števec. Kdo ga mora napraviti ali gospodar ali najemnik?

To je stvar prostega dogovora med gospodarjem in najemnikom. Priporočamo, da števec napravi hišni lastnik, ki naj eventualno zahteva od najemnika malo odškodnino. Če pa najemnik napravi števec, ga sme ob izselitvi zopet vzeti s seboj. Pri tem bi pa moral paziti, da stanovanje (stene) pusti v takem stanju in kakršnem ga je prevzel. Ne bi pa mogel najemnik od gospodarja zahtevati povračila stroškov za števec.

Nabava brezplačne proteze. I. M. K. — Delavčevi ženi so amputirali nogo. Kako bi došla brezplačno protezo. — Zaproši naj domovinsko občino za podporo, da si z njo nabavi protezo. Glede proteze naj se obrne na državno protežno delavnico v Ljubljani.

Zgradba hiše na občinskem svetu. L. G. R. — Občinski odbor je dovolil občanu postaviti hišo na občinskem svetu, ki ga je dal za več let v najem. Ali je potrebno za to višje dovoljenje? Občinski odbor more brez višjega odobrenja oddati občinski svet v zakup. Prodaja občinskega sveta pa mora odobriti banška uprava, da je pogodba veljavna. Ne zdi se nam razumljivo, da bi bila dala občina svet v zakup in svrhu zidanja hiše. Hiša bo vendar trajno stala in bi bila po našem mnenju umestna le prodaja sveta. Če se z navedenim sklepom občinskega odbora niste strinjali, bi se bili morali v 14 dneh pritožiti na kr. bansko upravo.

Invalidnina. A. B. Č. — Pravice invalidov so urejene v invalidskem zakonu, ki je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 13. julija 1929, št. 161-LXVI in v »Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti« z 5. avg. 1929.

Plačilo cestnega banovinskega davka. V. J. D. Prejeli ste plačilni nalog za cestni banovinski davek (odkupnina mesto osebne dajate), dasi niste prejeli poziva na osebno delo. Ljubše bi vam bilo delati, kakor plačati. — Ali ste dolžni plačati? — Da. Ko je županstvo sestavljalo seznam za kuluk, kar je bilo javno razglašeno, bi se bili morali zgledati in povedati, da hočete osebno delati. Ker tega niste storili, vas je županstvo očividno vpisalo med one, ki bodo plačali odkupnino. Iz tega razloga bo treba plačati.

Kako se je odmeril kuluk? M. H. L. — Za l. 1930 ste izkazali izgubo pri svojem podjetju in ste mnenja, da ste zato davka in torej tudi kuluka prosti. Kljub temu so vam za l. 1930 naložili kuluk. Ali je to prav? — Predvsem moramo ugotoviti, da je davčna osnova davka na dohodek od podjetij enoletni čisti dohodek, ki ga je imelo podjetje v poslovnem letu, ni zlem pred davčnim letom. V davčnem letu

1930 so vam torej določili davek na podlagi čistega dohodka, ki ste ga imeli v minulim poslovnem letu 1929. Zato vas v letu 1930 tudi zadene obveznost kuluka.

Zapeljana. J. Š. V. — Kot 17 letno naivno in nepokvarjeno dekle ste vstopili kot trgovska nameščenka v neko premožno trgovsko hišo. Po dveh letih se je oženjen šef zaljubil v Vas tako, da je imel z Vami intimno razmerje. V svoji ljubosumnosti Vas ni pustil od hiše in vam je vedno obljubljalo, da bo za Vas tudi na starost poskrbel. Po večletnem razmerju pa ste sedaj bolna, izkoriščana in brezposelna na cesti; prejšnji gospodar dane obljube glede preskrbe noče izpolniti. — Ker ste vedeli, da je bivši šef bil poročen, pa ste kljub temu imeli z njim razmerje, so bile vse šefove obljube za Vas preskrbo na starost z ozirom na to nemoralno razmerje zoper dobre šege. Take pogodbe pa so po zakonu nične in neustojljive. — Ko se vam je šef prvič preveč prijazen približal, bi ga morali zavrniti. Če n. pr. oženjen ali neoznjen šef proti volji nameščenke to poljubi, ali si dovoli kake druge slične nedopustne prostosti, je to zadosti tehten razlog, da sme nameščenka službeno razmerje takoj prekiniti. Službodajalec pa je dolžan plačati polno plačo za dobo, ki bi morala poteči dotlej, da bi prestalo službeno razmerje s tem, da je potekel pogodbeni čas ali da bi se razmerje pravilno odpovedalo. — Te pravice naj se zavedajo nameščenke; če bi vse dosledno takoj prekinile službeno razmerje in službodajalec tožile na plačilo zapadle mezde, bi tako plačevanje večmesečnih mezd marsikaterega službodajalca izmordilo. Če pa se nameščenke nočejo poslužiti pravic, ki jih imajo po zakonu, potem jim pač nihče ne more pomagati proti izkoriščanju službodajalcev.

Zavarovanje. M. T. Š. — Od leta 1919 dalje morate doplačati razliko na premijah med dejansko vplačanimi jugoslov. kronami oziroma dinarji na češke krome; potem boste smeli ob zapadlosti izplačila zavarovalnice zahtevati od praške zavarovalnice izplačalo v čeških kronah v višini zavarovanih avstrijskih predvojnih kronah.

Predčasen odpust viničarja. R. T. B. — Junija meseca ste predčasno odpovedali viničarju radi goljufije pri dnevnicah. Imel je letno pogodbo in je dobival: plače 300 Din, vžitek od njiv in travnika in težaške dnevnice. Koliko denarja gre sedaj viničarju in kaj je z vžitkom njiv in travnika? — Če Vas je viničar goljufal, ste bili upravičeni ga pred potekom leta odpustiti. Ker je bil viničar po svoji krivdi predčasno odpuščjen, mora povrniti škodo, ker ni izpolnil pogodbe. V kolikor bi morali najeti n. pr. dražje delavce za dela, ki bi jih moral opravljati viničar ob svoji dnevnic, vam za to škodo odgovarja viničar. Od celoletne mezde v denarju in naravi pa gre viničarju sorazmeren del po času opravljenem delu, vpoštevajoč vse stroške dosedanjega pridelovanja do končnega pospravljanja pridelkov. Če se sama ne morete sporazumeti, naj to določi sodni izvedenec.

Odškodnina radi prezgodnje odpovedi. T. P. V. — Vzeli ste v zakup posestvo za 5 letno zakupno dobo in s predkupno pravico. Izrecno pa je bilo dogovorjeno, da se v 3 mesecih izselite, ako bo posestvo prodano in pogodba podpisana. Maja 1929 se je oglašil kupec, 1. avgusta 1929 pa so vam odpovedali za 1. november, češ da je prodano. Sedaj ste pa v zemljiški knjigi ugotovili, da je novi kupec podpisal kupno pogodbo šele julija 1930. Mnenja ste, da vam je bilo eno leto prezgodaj odpovedano in vprašate, če vam gre zato odškodnina. — Čim je novi kupec v l. 1929 plačal za posestvo 100 tisoč Din in se zavezal ostanek 90.000 Din plačati v letu 1930, je bila s tem dogovorom kupna pogodba sklenjena in posestvo prodano. V smislu dogovora vam je bilo odpovedano na 3 mesece in ne morete vsled tega zahtevati nobene odškodnine.

Obrtno postopanje. W. V. T. — Nadaljevati hočete učenje obrti, ki ste se je že pred vojno dve leti učili, pa vas trgovski gremij ne sprejme, ker se nad 18 let stari učenci več ne sprejemajo. Kaj storiti? — Zaprošite okrajno načelstvo za odločbo. Če bo ta neugodna za vas, se morete pritožiti na bansko upravo, ki bo končno veljavno odločila. Druge pomoči ni.

Vojaška služba po pridobitvi državljanstva. K. I. C. — Ali bo moral inozemski državljan, ko dobi naše državljanstvo, služiti vojake? — Če inozemec dobi naše državljanstvo, pa še ni dovelj 25. leta, je zavezan odslužiti predpisani rok v stalnem kadru, če je za službo sposoben in če ni odslužil v državi, iz katere je prišel. Če pa je starejši, se pa vpiše po letih starosti v operativno ali v rezervno vojsko. V stalnem kadru pa ne bo služil.

Sedanja moda

Lanske spomladi so se pojavile na ljubljanskih ulicah prve obleke na štiri gumbce. Od takrat se je moda takšnih oblek tako razširila po našem mestu, da imamo že pravcato — žensko uniformo: skoro vsak tretji dekle nosi takšno obleko.

Najlepše so te obleke iz belega platna, ripsa, pralne svile, ali pa iz gladke barvastega blaga. — Tudi črtasto in križasto blago — in blago z drobnimi vzorci se lepo poda za obleke na štiri gumbce. Rožasto blago pa je manj primerno za to fazono.

Po sedanji modi se obleke tesno oprimejo života. V tem pogledu ženske rade pretiravajo. In pogostokrat celo v lastno škodo.

Tesno se prilagajajo obleke je le za pravilno raščene, vitke, a vendar polne postave, pri čemer je prsna širina enaka bočni širini — ali vsaj ne s preveliko razliko med obema.

Tesno se prilagajajo obleke spravi na dan telesne napake, katerih bi sicer ne opazili. Take napake opazimo šele na razdaljo, n. pr. na cesti, pri hoji itd. — Časih učinkuje tesna obleka naravnost — neestetično.

Pri primerjanju obleke se ponavadi oziramo le na sprednjo in na zadnjo stran života. Kako učinkuje linija od strani, se ne brigamo. — Pa je — pri tesnih oblekah — ravno linija od strani najbolj važna.

Zastopnica neke ugledne inozemske konfekcijske tvrdke, pravi, da ženski svet na jugu — glede tesnih oblek — zelo pretirava.

In da vidite na jugu sploh veliko pretiravanja in smešnosti v modi. — Toda, kar se tega tiče — pravi ta dama — je Ljubljana — v primeri z Zagrebom in Belgradom, veliko bolj solidna in naravna.

Sedaj so v modi široki pasovi iz povoščenega platna. — Najrazličnejših barv in oblik jih imajo. In vse nosi le pasove. Saj so poceni.

Praktična dekleta si kar sama naredijo takšne pasove: pol pedi povoščenega platna, lepa zaponka — in pas je gotov!

Tam, kjer gre za bel pas — pa ni pri hiši denarja, do »prvega« pa je še daleč — si pomagajo iznajdljivi dekliča na ta način, da odrežejo za pasove od povoščenega platna raz kuhinjskih miz in kredenc... Kdo bi jim zameril, dekličem?! Moda je moda!...

Sicer pa pravijo, da v poletnem času — ti pasovi niso nič kaj prijetni: povoščeno platno ovira izhlapevanje potu, — in obleka je pod takšnim pasom za celo ped navisoka vsa mokra in prepotena. Ko pa odložiš pas, se lahko prehladiš.

Sicer smo se pa me — stare mamice in tete — pred dobrim četrletjem še vse bolj potile v tesnih trapastih steznikih! — Toda, dokler je »držal« moda, smo »vzdržale« tudi me... Mica Kepa.

Modne novosti

Obleka za hladnejše dneve iz crpe-dalaine-a, okrašena z gubami in manšeti.

Obalna promenadna obleka iz belega jersey-a; šalni ovratnik, v okras štirje gumbi in pas.

Nasveti za vrt in hišo

Nasveti za vrt in hišo

Avgusta meseca pregledimo vse sadno drevje, posebno pa mlada drevesca glede poganjkov — roparjev. Vse take poganjke na debelu pod krono gladko odrežimo. Odstranimo pa tudi v kroni vse poganjke, ki so obrnjeni naznotraj. Spomladi bi bila rana na drevesu, če bi se le tedaj odstranili nepravilne poganjke, mnogo večja in drevo bi operacijo težje prestalo.

Sedaj tudi znova zrahljajmo zemljo okrog sadnih dreves in gnojimo z gnojnico, ki smo ji dolili polovico vode. Pod starimi, košatimi drevesi napravimo v širini krone v tla precej globoke luknje z železnim drogom in nalijmo vanje z vodo razredčene gnojnice. Nato luknje zopet zasujemo z zemljo.

Z murvami ravnamo prav tako kakor s ostalim sadnim drevjem.

Poraba zelenih paradižnikov

Gojenje paradižnikov se je v zadnjih desetletjih tudi pri nas silno razširilo. To je izvrsten, osvežujoč sadež, ki se da v kuhinji na sto načinov porabiti. Le žal, da v naših hladnih jesenih paradižniki kmalu neha zoreti in nam ostane mnogo zelenih sadežev, ki običajno brez koristi propadejo. In vendar se da tudi zelen paradižnik na vse mogoče načine uporabiti: moremo jih nadevati kakor zeleno papriko, skuhati iz njih juho, prikuho, solato, jih vkuhati s sladkorjem kakor sadje in jih vložiti v kis. Če jih vlagamo v kis, ravnamo z njimi kakor s kumaricami.

Z rastline pobereмо še čisto drobne paradižnike, jih operemo in posušimo, zložimo v široke kozarce, vmes natresemo kopra, višnjevit listov in celega popra; dobremu vinskega kislu dolijemo nekoliko vode, osolimo, zavremo in ohladimo, potem pa nalijemo na paradižnike tako, da so popolnoma pokriti s kisom. Nato kozarce zavezemo s pergamentom in shranimo na hladnem in suhem prostoru. Rabimo jih kot dodatek k mesu kakor kisle kumarice.

Praktični nasveti

Če trakovi za čevlje izgube trdo konico, si pomagamo na ta način, da pomočimo konec traku v tekoč gumi, sesvalkamo v konico in pustimo posušiti.

Rumenjak vsako jed bolj rumeno pobarva, če ga pustimo pred uporabo nekaj časa stati, dodavši mu malo soli.

Steklene zamaške večkrat težko spravimo iz steklenice ali kozarca. Pomagamo si, ako vlijemo v špranjo med vratom in zamaškom kapljico finega olja.

Lepote novomeške okolice

Trška gora

Kdo ne ve za našo prijazno Trško gorico, ki slovi po svojem dobrem trškogorcu in kot lepa razgledna točka daleč na okoli. Tuji je večji del ne poznajo, poznajo pa jo Novomeščani in okoličani in jo prav radi obiskujejo. Posebno ob žegnanih je na Trški gori prav veliko ljudstva. Pa tudi drugače zahajajo ljudje radi gori, od koder se jim nudi prelep razgled na vse strani in vsaj tedaj nekoliko pozabijo vsakdanje skrbi in težave svojega stanu.

Dobro pa je na vsak način, da tudi drugi zvedo za našo najlepšo razgledno točko.

Iz Novega mesta prideš mimo kužnega znamenja, katero domačini imenujejo le »mestni pilde«, prek polja in skozi mal gozdiček v vas Sevno do »kuharice« pod vnožje Trške gore same. Od tu dalje se pot vije med samimi vinogradi. V dobri poldrugi uri počasne hoje lahko prideš iz mesta na vrh Trške gore, h prijazni Marijini cerkvi, ki je podružnica St. Peterske farne cerkve. Nekoč je bila ta cerkevica last stiškega samostana, čigar opatje so jo tudi sezidali. Prav na vrhu je tudi par hiš, kjer se dobi ob žegnanih prigrizek in pijača. Ob cerkvi rastejo lipe, katere delajo prijetno senco. Posebno stara in ogromna je ena lipa, ki pa je že vsa izvoljena.

Ne desni strani cerkve je stal nekoč velik možnar, s katerim so streljali ob hudi uri ter ob

žeganjih. V zadnjem času pa so ta možnar odpravili, ker se je pri streljanju le prerada dogodila nesreča.

Ako se izletnik poda na vzhodno stran Trške gore, bo opazil ob lepem jasnem vremenu in čistem ozračju Brežice, a bolj na desno imamo pred seboj naše bajne Gorjance in vse vasi pod tem pogorjem kakor na dlani. Globoko doli pod goro leži prijazna vas St. Peter, kjer se nahaja na pokopališču lepa grobnica otoških grofov Margherijev. Sredi vse te lepe panorame pa se vije od Novega mesta doli proti Brežicam lena Krka kot srebrna pas. Cisto na desni pa stoji Novo mesto obdano s hribi in gozdi. Na drugi strani cerkve se pa odpre razgled na Grčevske gorice, ki so istotako kot Trška gora vse posejane z belimi zidanicami, ter na greben, na čigar koncu stoji grad Hmeljnik, ki se pa od tu žal ne vidi. Res prelep užitek ima izletnik, ki se povzpne na Trško gorico.

Cerkev, ki je že zelo stara, so dali pred par leti preslikati, kar je bilo že skrajno potrebno.

S Trške gore gre lahko izletnik po vzhodni strani mimo Starega gradu doli v St. Peter, odkoder lahko krene v Šmarješke toplice, kjer so lepo urejene kopeli, ali pa ubere, potem ko si je ogledal grad Otočec sredi Krke, pot proti Novemu mestu nazaj.

Savski Tivoli

Ljubljana, 14. avgusta.

Marsikatero mesto bi bilo srečno, ako bi imelo toliko krasnih točk v okolici, kakor jih ima Ljubljana. Le škoda, da je do zadnjega vedel za večino teh le malokdo, malokateri tih ljubitelji narave. V zadnjem času, ko se vedno močneje razlega klic: Ven v svobodno naravo, na sveži zrak! — v zadnjem času so se pričeli ljubljanci bolj zavedati lepote, ki jih imajo. Ne rečemo najlepša, ampak gotovo ena najlepših točk v ljubljanski okolici je levi breg Save pri Ježici. Tam se solnce naravnost upre v hrib, pred seboj imaš čisto Savo, okoli in okoli pa samo zelenje, res prava ljubljanska rivijera!

Ta »rivijera« je dobila v zadnjem času kar novo lice in se je znatno zlepšala ter bo že v bližnji bodočnosti postala zelo privlačna, tako da se je je

Že sedaj prišlo ime »Savski Tivoli«. Ježica postaja čimdalje bolj imenitna. Sedaj so dobili že elektriko iz Velenja, eno kopališče so že imeli, no, sedaj je pa prišlo še drugo.

Na tej rivijeri, takoj ko prideš čez žrnuški most, opaziš na levo lepo veliko poslopje in na njem vihra zastava. Delavci na posloppu se delajo in se trudijo, na vprašanje ti pa pojasnijo: »Do sobote mora biti kopališče gotovo.« Tukaj je namreč Pustova restavracija in kopališče. Točka je tako lepa, da se ne moreš ubraniti pred izkušnjo fotografiranja.

V pritličju so prostorne sobe za goste, in ko si ogledaš poslopje dalje, prideš v prvo nadstropje, kjer je idealna garderoba za kopalec. V drugem nadstropju je prostor, kjer se kopalci sušijo in nato oddajo svojo obleko v garderobo. Tu je tudi veranda s krasnim razgledom. V tretjem nadstropju pa je 18 kabin. Vsa nadstropja so med seboj zelo praktično zvezana s stopnicami. Kopališče lahko sprejme nad 300 kopalcev. Garderoba je urejena na moderen način. V kabinah in slačilnicah se slečeš ter oddaš vso obleko v garderobo. Tako je bolje. Pozneje namreč nimaš nobenih skrbi, da ti kdo kaj ukrade, ali pa da zgubiš ključ. Na ta način so urejene garderobe po vseh modernih kopališčih. Zato se moreš tudi brez skrbi kopati v Savi.

Pred poslopjem je idiličen velik ribnik in na njem plovejo čolniki. Ljudje na čolniških love na tnek rabe. Kar ujameš, oddaš lahko v kuhinjo, kjer ti ribe takoj pripravijo. Polič dobrega vina — in sicer prav poceni — se ti k taki malici prav dobro prišteje. Ribnik sedaj še poglobljajo, tako da bo primeren tudi za kopalce, ki se boje mrzle Save.

Restavratorski prostori so zelo obsežni. Krasno je sedeti v restavraciji, recimo na verandi, in uživati lep razgled. Če se nagneš dan k večeru, ti ugodno zaevati velenjska elektrika. Svetnik Združenih kranjskih elektraren ing. Rueh in ravnatelj ing. Miklavc sta elektriko preskrbela tako rekoč v enem dnevu. Tudi vrt je krasno razsvetljen in se zvečer ne moreš ubraniti idilično-romantičnega vtisa, ko žubori pred teboj Sava in ko okoli tebe vime glasovi narave, ti pa sediš pri dobri kapji vina, tako da skoraj pozabiš na zadnji avtobus, ki bi te popeljal v Ljubljano. Ako zamudiš avtobus, ali se vedno lahko brez skrbi. Telefonično ti pokličeš avto — kopališče ima seveda tudi telefon — in te imaš s seboj večjo družbo, si stroške za avto primerno lahko razdeliš, da te ne velja nič več, kakor avtobus. Torej ljubljanci, ali ni tole prijetno in imenitno, kar nam je preskrbel na lepem savskem bregu podjetni in skrbni gospod ata Pust?

Večje

Socialni dan v Grobljah. Kakor znano, se vrši 16. t. m. v Grobljah socialni dan, ki ga priredi Prosvetna zveza. Tovaršil Ker je danes bolj kot kdaj potrebno poznanje socialnega vprašanja ter iskanje pravi poti iz današnjega težkega stanja, se pozivate tudi papirniški delavci, da se v večjem številu odzovete. Tovaršil! Kadarkoli so nas pozivale naše centralne organizacije, še vedno je večinski delavec bil častno zastopani. Zato pa skazimo se tudi v nedeljo, posebno še, ko bo o sami socialni referati. Za važnost in stvarnost socialnega dneva za delavstvo jamčijo imena govornikov.

Ribiža smrt. Nesreča nikdar ne počiva. Preteklo nedeljo 9. t. m. je nekemu delavcu v večinski papirnici po nesreči ušlo nekaj 4% klora v Ljubljano, kar je povzročilo omanjenje rib, osobito sulcev, kateri bi poginili, da jih niso tovarniški delavci polovili in izročili najemniku ribolova, ki je bil po tovr. vodstvu takoj obveščen in pozvan.

Dev. Marija v Polju

Dev. Mar. Poljska godba »Prosvetnega društva« proslavi 20 letnico svojega obstoja s sledečim sporedom: 1. Na predvečer proslave 15. avgusta priredi godba koncert ob pol 20 pred osnovno šolo. 2. 16. avgusta ob 10 cerkveno opravilo, pri katerem sodeluje godba. 3. Popoldne ob pol 16 pričetek veselice s koncertom godbe na vrtu »Ljudskega doma« pri Dev. Mar. v Polju. Koncertu sledi petje, šaljiva pošta, turška kavarna, prosta zabava itd. — Vstopnina 3 Din za osebo, otroci prosti. Čisti dobitek je namenjen za nabavo novih instrumentov, zato poselite našo prireditev v obilnem številu.

Litija

Danes se vrši pevaški koncert »Lipec«, v katerem je združenih več zborov. Vsi udeleženci imajo polovično vožnjo. — V nedeljo bo zjutraj slavnostna občinska seja ob priliki 10 letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Ob 9 bo služba božja, nato pa promenade koncert gasilske godbe na trgu. Med koncertom bo tudi pelo pevsko društvo »Lipa« nekaj kmadov.

Trbovlje

Zopet požar. V četrtek popoldne je pričelo goret na podstrešju hišice rudarja Božjaka poleg kolonije »Dom in vrt«. Pogorelo je ostreže in podstrešna sobica s pohištvo. Prililiče so rešili, vendar je skoro vse poškodovano radi polivanja z vodo. Kako je nastal ogenj, še ni ugotovljeno. Domača hiška, ki je likala in radi tega imela zakurjen štedilnik, se je tako prestrašila, da so jo nezvestno prepeljali v bolnišnico. Božjak sam je ob času požara pomagal svojim sorodnikom Pod mejo pri košnji. Upamo, da bodo dobra srca pomagala pridnemu rudarju in očetu mnogobrojne družine, da si zopet popravi svojo hišico.

Elektrifikacija Knezdola se uresničuje. Od dana je že napeljava daljnovega od mizarja Cestnika preko Rovt v Knezdolo na Planinsko vas. Delo je oddano tukajšnji tvrdki J. Klenovšek.

Romanje na Brezje in Bled. Odhod iz Trbovelj bo prihodnjo soboto, 22. t. m. ob eni popoldne, da bomo na Otočah že pred četrto uro. Po opravljeni pobožnosti na Brezjah se odpeljemo v nedeljo ob 8 naprej čez Jesenice na Bled. Kdor bo hotel, bo lahko šel skozi Vintgar. Na otoku bo še sv. maša in popoldne večerice. Odhod z Bleda bo ob 6, tako da bomo že ob pol 10 doma. Romanja se udeležijo ves cerkveni zbor, vsega pa je pripravljenih preko 900. Naročene izkaznice za polovično vožnjo dvignite v župnišču.

Za kopiranje načrtov

se priporoča vsem interesentom
tvrdka Iv. Bonač, ki kopira na najmodernejšem S-šnumbra stroju — Ozalid — v petih barvah na papir, transparentni papir, čisto platno, pavzno platno, zrnčast papir za fačade, folijo (prozorno kot steklo) in s cellophanom prevlečen Ozalid. Cene nizke, izdelava lepa, jasna in čitljiva. Na izvršitev se lahko počaka, oziroma se kopije vračajo z obratno pošto. Naročila se sprejemajo v trgovini v Šelenburgovi ul.

IV. BONAC, samozastopstvo za Ozalid za Slovenijo.

Jesenice

Na današnji prireditvi gasilnega društva na igrišču SK Bratstvo bo razstavljen tudi model in načrti novega gasilnega doma na Jesenicah in opozarjamo občinstvo, da si ga ogleda. Moderna stavba bo nudila poleg vseh obširnih prostorov za gasilstvo v pritličju in stanovanj v I. nadstropju celo podprililiče za druge potrebne javne naprave, kot perilače itd. Po zunanji obliki bo pa z dozdajavo tega poslopja pridobil tudi ta del Jesenic pravo mestno lice.

Stražišče pri Kranju

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Stražišču blagoslovi v nedeljo, dne 23. t. m. (če bo slabo vreme dne 30. t. m.) svoj rešilni avtomobil. Avtomobil je prikladen za vsa gasilska opravila, za prevoz bolnikov, moštva, motorne brizgalne in cevi pri požarih. Lahko rečemo, da je prvi v dravski banovini za vse gasilstvo urejen avtomobil, ki bo v dobrobit vsej okolici. Kumoval mu bo veleugledni tovarnar z žimo in gasilski dobrotnik Ciril Sifer, kumovala pa ga. Pavla Benedikova, soproga tovarnarja z žimo, trgovca in gostilničarja Franca Benedika. Agilno društvo si je pred par leti postavilo dom. Lani si je društvo nabavilo motorno brizgalno in 300 m najboljših cevi. — Naša dolžnost je, da društvo v vseh stvareh in vedno podpiramo in da se vsi udeležimo gasilske slavnosti omenjeni dan v Stražišču. Tako pokažemo pridnemu in agilnemu društvu našo podporo.

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

s to
znamko

s to
znamko

Pobi se
v lekarnah

Vzemite le
plombirani
zavoji!

PREIZKUŠENO DOBRO SREDSTVO
ZA ČISCENJE KRVIL, ZELODCA, CREVESJA

Proizvajalec: lekarna Bahovec, Ljubljana

Ljutomer

Krajevne protituberkulozne lige v našem mestu do sedaj še nismo imeli, dočim jo imajo že vsi večji kraji v Sloveniji. Sedaj smo se zganili tudi v Ljutomeru. Osnoval se je pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor, ki bo v soboto, dne 22. t. m. zvečer ob pol 8 v kavarni Zavrtnik. Občni zbor bo združen z znanim predavanjem o pobjanju jetike. Pripravljalni odbor zbira člane, ki se naj priključijo v občinski pisarni pri začasnem tajniku krajevnih PL g. Vrščaju. Vsi, ki jim je na srcu zdravje naroda, predvsem otrok, naj pristopijo kot člani. Opozorjamo na ustanovni občni zbor.

Delo za mestni vodovod napreduje. Med meščani se bo v ta namen ustanovila zadruga. Dne 18. t. m. bo od kr. banske uprave odrejeni komisijoneli ogled terena glede razširjenja mestnega vodovoda. Govorimo o razširjenju, ker tri javne vodovodne pipe v mestu že imamo. Kam bomo pa z vinom, če bomo vodo pili.

DANES NA MARIJIN PRAZNIK SE POROČITA v baziliki Matere Milosti g. Franc Bajlec, diplom. pravnik iz Bogojine, bivši urednik Novin, z gosposično Zorko Košir upravno uradnico v splošni bolnišnici v Mariboru. Castitamo!

Iz društvenega življenja

Kam gremo drevi? V Sp. šiško, kjer pride prostovoljno gasilno društvo veliko vrtno veselico z bogatim srečelovom in prosto zabavo na lepem senčnatem vrtu g. Stepica. Vabi odbor.

Vpisovanje

v enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva v Mariboru je dnevno od 10—11 Zrinskega trga 1 (Državna trgovska akademija). Sprejemajo se tudi pisemne prijave. Zahtevajte brezplačno prospekte od ravnatelja tečaja.

Naše dijaštvo

Duhovne vaje za abituriente bodo v »Domu duhovnih vaj« od 1. sept. zvečer do 5. sept. zjutraj. Oskrbnina znaša za vse dni le 30 Din. Priglasite se čimprej na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinskega c. 9.

Abiturijenti! 27. avgusta se zberemo pri prevzišenemu gospodu nadškofu Jegliču v Gornjem gradu. Prilite že 26. avgusta zvečer. Dan bi posvetili tudi naši notranji obnovi v tem smislu, da bi iz rok g. nadškofa prešli vs. obhajilo in se tako utrdili v duhovni skupnosti. Vabimo vse abituriente, da se tega obiska pri našem vladiki sigurno udeležijo. Dotični, ki so dobili dopisnice za prijavo, naj jih takoj izpolnijo in posložejo. Kdor tega ni dobil, naj se pripravi z dopisnico na naslov: Akademski zvez, Ljubljana, Miklošičeva c. 5. Prijavite se nemudoma! — Prijave so nam potrebne teden dni prej, da uredimo radi hrane in prenočišč. (Stroški za hrano in stanovanje so dnevno preračunani na Din 10.) Na svidenje!

Akademiki! Vljudno vam naznanjamo, da se zberemo akademiki za dva dni, 25. do 26. avgusta pri g. nadškofu Jegliču v Gornjem gradu! Prišli bi že 24. avgusta zvečer! To bi bil že toliko zaželen obisk pri našem vladiki. Iz njegovih ust bomo slišali besede življenja in iz njegovih rok bomo prejeli kruh za večno življenje, ter se vsi prenovljeni vrnili domov. — Stroški za prehrano in stanovanje v Gornjem gradu za en dan znašajo Din 10. Kdor je dobil dopisnico za prijavo, naj nemudoma izpolni in poslože. Drugi se prijavite z dopisnico na naslov: Akad. zveza, Miklošičeva c. 5. Ljubljana. Prijavite se čimprej, da zamoremo urediti radi hrane in stanovanj. (Iz Ljubljane se odpeljemo 24. avgusta (ponedeljek) ob triletr 8. zjutraj proti Kamniku. Nato gremo peš v Gornji grad. Prilružite se! — Do Kamnika imamo četrtinsko vožnjo! — Prilite! — Na veselo svidenje v Gornjem gradu!

»Gospod Nitka, jutri bi šel rad za pogrebom svoje tašče.«

»Hja, ljubi prijatelj, kdo pa tega ne bi rad?«

Duhovnik — velik hrvatski umetnik

Korčula, 3. avgusta.

V mali vasi na polotoku Pelješcu v Dalmaciji se je rodil veliki hrvatski umetnik-slikar Celestin Medović v šestem desetletju preteklega stoletja. Kot sin revnih staršev, ki so imeli še nekaj otrok, je po dokončani ljudski šoli vstopil Celestin na željo staršev v frančiškansko gimnazijo v Dubrovniku, kjer je dokončal študije in postal duhovnik-frančiškan.

Že v gimnaziji je kazal poseben dar za risanje in slikanje. Pozneje je postal svetaki duhovnik, da bi se lažje svobodno posvetil svojemu umetniškemu poklicu. Zato je študiral na umetniških akademijah v inozemstvu, posebno pa še v Monakovem.

Grob Celestina Medovica v Kuni na Pelješcu

V kratkem času svojega vztrajnega in marljivega dela je Celestin Medović vstopil med vrste prvih hrvatskih umetnikov-slikarjev v drugi polovici preteklega stoletja. On in še drugi veliki hrvatski slikar, ravno tako iz Dalmacije, Vlaho Bukovac, sta predstavljala granitna stolpa hrvatske stvariteljske umetnosti. Oba sta dala hrvatskemu ljudstvu neprecenljiva dela zgodovinske umetniške vrednosti. Med tem ko je Bukovac ustvarjal slike iz novejših hrvatske preteklosti, je Medović podelil hrvatskemu ljudstvu slike iz še starejših dob. Vsako njegovo sliko odlikuje pobožen poudarek, s čimer je preteklost svojega naroda pokazal tesno zvezano s katoliško cerkvijo. Njegova najvažnejša dela so: »Prihod Hrvatov na Jadransko morje«, »Splitski sabor«, »Bakanalija«, »Sv. Frančišek Asiški«, »Jezus Kristus na križcu« itd. Poleg teh glavnih del, s katerimi se je skromni duhovnik-genijski proslavil med svojim narodom, je Celestin Medović naslikal tudi nešteto portretov, pokrajinskih slik, na katerih je v živih barvah — kar je posebna odlika njegovega čopca — pokazal razkošno primorsko obalo, favno in floro svojega rojstnega kraja.

Celestin Medović je največji del svojega življenja prebil na Pelješcu. Najboljše se je počutil v družbi kmotov-prijateljev, od katerih se je ločil samo, kadar je moral potovati na Dunaj, v Zagreb, Prago, Opatijo in druga mesta. Svobodni čas je prebil v svoji primitivni okolici. Igral se je s kmeti, z njimi pel, razgovarjal se, se z njimi veselil in žalostil. Na svoje stroške in s svojo umetniško zamisljivo je sezidal malo umetniško kapelico, v kateri je marljivo opravljal službo božjo do svoje smrti leta 1921. Cerkev na pokopališču v Kuni, kjer je tudi sam pokopan, je okrasil s slikami iz mitologije. V romarski frančiškanski cerkvi, v kateri že zdavnaj opravlja službo božje frančiškani Slovenci, je okrasil vse oltarje s svojimi pobožnimi slikami, iz katerih se javlja resnična in globoka religioznost.

Ob desetletnici smrti tega vzornega duhovnika in velikega hrvatskega naroda se pridružujemo tudi mi Slovenci z vzklikom: Slava velikemu sinu hrvatskega naroda Celestinu Medoviću! R.

Cerknica. V nedeljo, dne 23. t. m. ob 16 se vrši ustanovni občni zbor »Tujsko-prometnega društva za Notranjsko« v hotelu gosp. Zumra v Cerknici. Zavezdajte se Notranjci, da je tujski promet skrit zašklad, katerega lahko odkopljemo le s skupnim delom. Prilite tedaj vsi, ki imate veselje in voljo do dela in ki vam je napredek Notranjske pri srcu.

Poizvedovanje

V nedeljo se je zgubil siv, volnen suknjič s modrimi progami za 10 letnega fantka po Dunajski cesti do Sv. Petra cesta 43. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi: Mencinger, Sv. Petra cesta 43.

Izgubil se je mali zavitek svile, od glavnega vhoda franč. cerkve do »Uniona«. Najditelj se prosi, da vrne proti nagradi v podružnici »Slovenec«.

»Mamica pošilja lepe pozdrave in prosi, da bi prišla nocoj k nam na večerjo.«

»Zelo rada. Ali pa se morda nisi zmotila?«

»Ne. Oče je rekel, če naj že pride, potem kar kmalu, da bomo imeli to reč čim prej za seboj.«

VABIMO na redni občni zbor Južnoštajerske vinarne zadruge v Celju, r. z. z. o. z., ki bo dne 23. avgusta t. l. ob 11 dopoldne v zadržni pisarni Cankarjeva ulica 11, s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1930. 4. Dopolnilna volitev načelnstva in nadzorstva. 5. Pristop k revizijski zvezi. 6. Sprememba pravil. 7. Predlogi zadržništvu. 8. Slučajnosti. — Ako bi pa občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen se vrši v smislu zadržnih pravil § 29. drugi stavek eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je brez-pogojno sklepčen.

Celje, dne 12. avgusta 1931.

Načelnstvo.

Ali je čaranje možno?

Se pred malo desetletji — piše berlinski profesor dr. Alfred Vierkandt — bi bil znanstvenik, ki bi se bil drznil izjaviti, da veruje v čaranje, za vedno zapravlil svoj znanstveni sloves. Danes začenjamo motriti ta dejstva v čisto drugi luči: priznati moramo možnost in istinitost čaranja. Da — mnogokrat se čaranja celo sami poslužujemo, čeprav pod drugim imenom. Ta preobrat je v zvezi s preobratom v našem mišljenju in svetovnem naziranju: od začetka novega stoletja prehajamo od naturalizma k idealnemu naziranju o svetu. Tako smo se naučili med drugim spoznavati, da

Kubanski državni predsednik Machado y Morales, ki je spričo novega upora proglasil nad Kubo oblegovalno stanje.

nima samo telo vpliva na dušo, kakor je učil naturalizem, marveč da vpliva tudi duša na telo.

Moderna psihoterapija sloni na tem spoznanju. Zdravnik za živčne bolezni vpliva neposredno na dušo bolnika in ga ozdravi s tem tudi telesnih bolezni in nedostatkov. Če razčistimo dušo (psihoanaliza) in če uporabimo sugestijo, je mogoče ozdraviti ne le živčno obolelost, marveč tudi organske bolezni (n. pr. hromost), če le udje niso oboleli. Na ta način zdravi »Christian Science« na naravni

Ameriški matematik prof. Callahan, rektor pittsburske univerze, ki je iznašel način za razdelitev geometričnega kota v tri dele, s čimer so se učenci že 2500 let zamažali.

zdravniški ali mazači. Vpliv zdravnikove osebnosti na bolnika je tu odločilnega pomena.

Kako mogočen je vpliv duše na telo, si moremo komaj predstavljati. Iz mnogih izkušenj bi mogli sklepati, da je trdna bolnikova volja zopet ozdraviti, najuspešnejša pot do ozdravljenja, v nekaterih slučajih pa celo edina. Zato bi mogli govoriti pri ljudeh, ki so izgubili vsako veselje in vsako voljo do življenja, o nekakem nezavestnem samomoru: pri

edini vzrok ozdravljenja. Vpliva pa tudi pri navadnem zdravljenju v mnogo večji meri, nego se tega običajno zavedamo. Bistveni pogoj za uspešno zdravljenje je, da uživa zdravnik bolnikovo osebno zaupanje. V to pa treba osebnih stikov. Kako malo odgovarja tej zahtevi današnje zdravniško delo s svojo hitrico in mrzlo stvarnostjo, leži na dlani in zasluzi, da o tem začnemo zelo resno razmišljati.

Iz navedenega bomo razumeli tudi uspehe »zdravnikov« pri naravnih ljudstvih. Bolnik je prepričan, da je zato bolan, ker je »začaran« in veruje, da ima »medicinan« moč, da ga začaranja reši.

Pa tudi med širokimi ljudskimi sloji evropskih narodov še marsikje velja vera v »zagovarjanje«, in to sredstvo je mnogokaj res uspešno. Poslužujejo se ga celo na modernih klinikah — n. pr. proti bradavicam — čeprav v prikriti obliki. Prav tako resno ozadje ima ljudska vera, da more kdo koga »zacopati« in mu prizadeti tako ali drugačno gorje. Pri naravnih ljudstvih se to vrši na ta

Abesinski knezi pred cesarsko palačo v Addis Abebi ob proglasitvi nove ustave.

način, da »copniki« prebode ali sežge podobno, šop las, obesek itd. kake osebe, ki ji hoče škoditi. Prizadeti osebi, če o tem nič ne ve, zaenkrat to nič ne škoduje, pač pa se čuti »coprajoča« oseba duševno olajšana in varna pred sovražnikom. Če pa prizadeta oseba zve, da jo je ta ali oni »začaral«, potem utegne njena vera v moč čaranja in strah pred njim imeti najusodnejše posledice.

Potemtakem — piše prof. Vierkandt — čarovnik primitivnih narodov nikakor ni nakaza zdravniškega poklica, marveč eden nje-

Jack Diamond obsojen na 4 leta ječe

V New Yorku se je zaključila dolgotrajna razprava proti Jacku Diamondu, poglavarju tihotapske družbe z alkoholom. Diamond je bil obsojen na 4 leta ječe in 10.000 dolarjev globe. Pritožil se je, položil 15.000 dolarjev varščine in odšel na svobodo. Diamond je stal prej že 25 krat pred sodiščem, pa se je znal vedno izmazati. Topot je pa bilo javno mnenje proti njemu in sodnik mu je prisodil najvišjo možno kazen. Med prejšnjimi obtožbami so bile tri zaradi umora.

Najsrečnejši otok na svetu

V morski ožini La Manche (Lamanš), ki loči Anglijo od Francije, je poplek drugih otok z imenom Serk, ki velja za najsrečnejši otok na svetu. Njegovo površje meri šest kilometrov v dolžino in okoli dva v širino. Na otoku živi samo 506 ljudi, od katerih je 244 moških in 262 ženskih. Prebivalci otoka se vladajo samostojno, sklicujoč se še na odlok iz l. 1226., ko jim je angleški kralj Hen-

riku ali gospodarskih zmešnjav ni na otoku, zaradi tega tudi ni tam nobene policije. Nekoč je sicer bila, toda ko so videli, da je popolnoma nepotrebna, so jo odpravili. Med otočani se večjih pojavijo kaki majhni spori, ki jih pa senešal lahko poravnava, sklicujoč se na otoške zakone, ki jih nosi vedno s seboj. Vsi otoški zakoni so vpisani v majhno, drobno knjižico, ki je shranjena v preprostem arhivu — senešalovem hlačnem žepu. Zakoni določajo, da naj bo vsak krivec za lahek udarec brez krvavih posledic kaznovan z denarno globo 5 centov (približno 25 para), za udarec

Zemljevid vzhodne Kitajske, kjer je katastrofalna povodenj uničila 4 milijone hiš in zahtevala 8000 človeških žrtev.

s pestjo z 10 centi, a za krvavitev nosu s 36 centi. Podobno so predpisane druge kazni za različne prestopke. Samo tat, ki ga trikrat zasačijo pri tatvini, je kaznovan s smrtjo na vešalih.

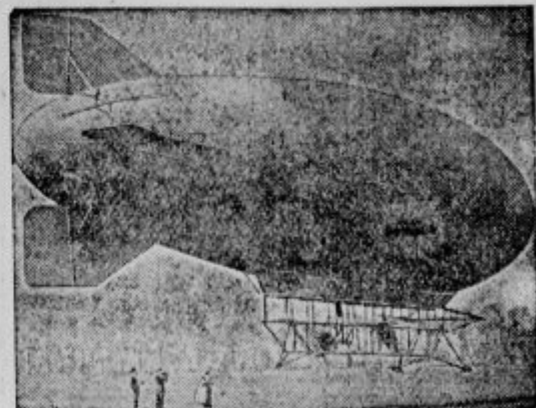
Inozemskim potnikom je otok Serk zelo priljubljen. Tu ni namreč ne ene tovarne, ne enega avtomobila, ki bi s svojimi sireni ali brnenjem motili mir in ovirali blagodejno uživanje proste narave.

Inž. Gerlich v Kielu, ki je iznašel puško, katere krogla ima trikrat večjo brzino in s tem tudi trikrat večjo udarno moč nego dosedanje.

2000 Rusinji gre iskat ženina

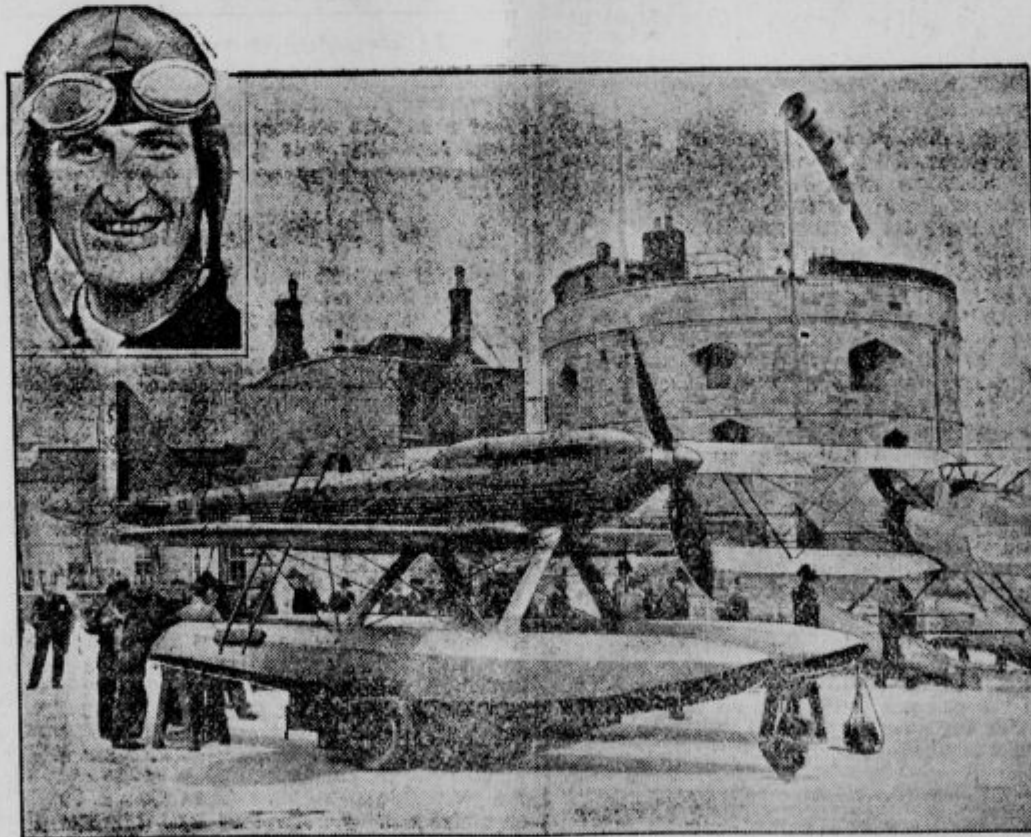
V Harbinu (Mandžurija) je število ženskega prebivalstva znatno večje nego moškega. Vrh tega v sedanjih gospodarskih krizah tudi za ženske ni najti dela in zasluzka. V tej stiski je nastal načrt, da se večje število mladih Rusinji izseli iz Harbina v Avstralijo. V Avstraliji je veliko Rusov, ki žive v dobrih gmočnih razmerah, a ne morejo najti žena, ker v Avstraliji število moških zelo prekaša število ženskih. Tem Rusom utegne biti zelo ustreženo, ako dobe priliko, da se oženijo z Rusinjami. Tako tedaj se odpravlja iz Harbina v Avstralijo do 2000 mladih Rusinji v nadi, da tamkaj najdejo vsaka svojega ženina.

Francoski »Zeppelin«. Inž. Oemichen dela s svojim poizkusnim zrakoplovom Zeppelinovega tipa poizkuse na letališču Orly pri Parizu.

Sovjetski delavci na poučnem potovanju

S parnikom »Ukraina« je dospelo v London 350 sovjetskih delavcev iz Rusije, ki potujejo po Evropi, da bi se kaj naučili. Skupina sestoji iz samih moških, ki so se kakorkoli izkazali pri izvrševanju petletnega gospodarskega načrta. Med njimi so ljudskošolski učitelji, mehaniki, trgovski pomočniki v državnih prodajalnah itd.

Angieski letalci v Calshotu na vežbi za Schneiderjev pokal. Zgoraj levo stotnik Orlebar, zmagalet pri zadnjem Schneiderjevih tekmah.

govih tipov. Vsekakor je ta tip enostranski in nepopoln, a ne enostavno zanič ali manjvreden. Da — v enem primeru s svojim današnjim tipičnim blagajniškim »kolegom« ni samo enakovreden, marveč ga celo daleč prekaša: v umetnosti duševnega vplivanja na bolnika. V tem so ga dosegali le prejšnji »hišni« zdravniki, ki so natančno poznali tudi vse bolnikove domače in socialne razmere.

Telefon na ladjah

V Newportu so napravili te dni zanimiv poizkus s telefonom na ladjah. Neki parnik Clan Line, ki je vsidran v luki, je skušal dobiti telefonično zvezo z Londonom, Glasgowom in Liverpoolom; poizkus je popolnoma uspel. V kratkem izvrše telefonično napelavo za ladje tudi v Swansenu in Cardiffu.

»zakonik«. Večje zanimanje vzbudi v parlamentu le določevanje budžeta (državni dohodki in izdatki). Na otoku sta samo dve plačani službi — učitelja in grobarja; parlamentu pripade, da jima določi plačo. V ta namen so prebivalci obremenjeni z nevelikimi davki, ki jih plačujejo s pšenico. Za vzdrževanje potov mora vsak otočan trikrat na leto na »kuluk«. Za kritje drugih izdatkov služi pobiranje davkov od gostiln, psov in potnikov. Ker obiskovalcev na otoku nikoli ne manjka, je tudi denarja v »državni blagajni« vedno dovolj.

Otok je podoben velikemu sadonosniku. Mest na otoku ni. Eleherni si stavi svojo hišo na lastni zemlji. Gospodarstva so razmetana po vsem otoku in s slikovitim neredom ter drugo od drugega ločena po sadovnjakih in njivah.

Nobenih težkih prestopkov, nobenih po-

Anglež J. S. Wright in Münchencan E. Henne (zgoraj desno), ki bosta zadnje dni tekočega meseca v Arpajonu (južno od Pariza) startala za motociklistični svetovni brzinski rekord.

njih poteče marsikaka bolezen smrtno, ki bi bila ob drugačnem duševnem razpoloženju lahko ozdravljiva. Vera v neko resničnost to resničnost ustvarja. Odtod razlaga znanost tudi znamenja Kristusovih ran pri nekaterih svetnikih in pobožnih kristjanih.

Iz zaupanja v zdravnikovo sposobnost se porodi v bolniku prepričanje, da bo ozdravil; in to prepričanje je pri suzestivni terapiji

Jaro Hilbert

Obiskal sem mladega slikarja Hilberta, ki je prišel iz Kaira k nam na počitnice. Tam-le blizu trnovske farne cerkve, v tihi, čedni hišici prebiva. Njegov oče je še kot mladenič po dovršenih tehničnih študijah prišel v našo deželo, najprej v Ljubljano, nato je dolgo dobo preživel kot inženir v Krškem, nazadnje pa spet v Ljubljani. Pred nekaj leti je odšel za vedno, a njegova družinica — bil je, kakor ga ime izdaja, češkega rodu — se je pri nas aklimatizirala in Jaro Hilbert, ki si je utrl v umetniškem svetu uspešno pot, more veljati skoraj za enega nas — saj se je na naših tleh, v Krškem, rodil, v našem jeziku solal in... in se tudi sanj čuti vezanega na slovenski rod prav toliko kakor na Češko.

Nu, pa je čez njim še vedno stvar zamotana. Hilbert je danes prav za prav v Egiptu doma in iz njegove perspektive so razdalje med Prago in Ljubljano, ali med Ljubljano in Belgradom (v Kairu je precejšnja in odlična srbska družba, v katero Hilbert rad zahaja), tako neznatne, kakor si jih more le želeči kdor ima srce za slovensko skupnost. Geografija, ki obsega pod imenom Jara Hilberta dva kontinenta, nam more sicer oddaljiti tega mladega moža od domače nam Ljubljane, razcepiti njegov nacionalni, a kljub trem legitimnim domovinom, katerim Hilbert pripada, menim, moremo smatrati Ljubljano kot najbolj živo, saj prihaja Jaro Hilbert sem domov. Pa tudi po nečem drugem bi moral slepec videti v Ljubljani pravo Hilbertovo domovino: saj je Ljubljana poglaval po svetu, saj mu je Ljubljana ob prvi in edini razstavi, ki jo je bil priredil (l. 1923), zaigrala za majo godbo. Nič čudnega torej, da kuha Hilbert na Ljubljano jezo, kakršno pač more kuhati edino sin, ki ima odprto srce za ljubezen in je dobil zato po grbi... A taka jeza in taka ljubezen imata eno prečudovito lastnost (če je v človeku, ki ju ima, res kaj pomembnega): kar bi se bilo v normalnih razmerah morda le s težavo in po dolgotrajnih puščobnih notranjih metamorfozah v mladom možu izvršilo ter ga v zrelost gaalo, se pospeši v prebujenem užaljenem ponosu, dozor kakor čez noč. Tako je Hilbert obrnil po oni pri kritiki neuspeli razstavi Ljubljani hrbet; se napotil v Egipt in dosegel tam v razmeroma kratki dobi, česar bi tu morda sploh nikoli ne bil dosegel, ali vsaj le mukoma...

O sebi in o svoji umetnosti je Jaro Hilbert v kratkih in skopih potezih napisal za »Ilustriranega Slovence« članček — a premnogo drugih stvari bi rad še od njega izvedel. Zlasti me zanima Egipt kot kulturna država — saj se kot slikar tam udejstvuje in od okolice ni odvisna le inspiracija, marveč še marsikaj drugega...

Treba je pomisliti, da je za egiptanskega mohamedanskega domorodca — naj je še tako moderen in emancipiran — slikarstvo neka, česar v svoji zgodovini ni smel poznati, zato je moral sovražiti. Stališče slikarja v tej deželi torej nikakor ni lahko, ako se ne počuti zadovoljiti v evropsko »hochstaplersko« kolonijo. Domorodci imajo zelo čudne pojme o umetnosti, Glasba je prodira in koncerti so postali ljudstvu, zlasti domorodnemu izobraženstvu, prava duševna potreba. Ali slikarstvo — s tem je jo. Bogatin in odličnjak egiptanske visoke družbe meni, ako mu ponudijo, da ga za 50 funtov portretirajo, da je cena previsoka, ko pa za 70 funtov že dobi kolorirano fotografijo! Na razstave moraš vabiti, vstopnine ne smeš pobirati, pač pa moraš postreči posetnikom z bufetom. Kljub vsej ignoranci ljudstva pa morem trditi, da si likovna umetnost čedalje bolj pridobiva čvrsta tla. V akademiji za likovno umetnost, ki jo že tretje leto pod svojim imenom vodim v Kairu, se je doslej šolalo že devet učenec in učenec iz najboljših egiptanskih domorodnih krogov. Tudi v ostalem se ne smem ravno pritoževati. Seveda, preživljam se v glavnem s portreti in krajčinami, ki v njih marsikaj narodnikov želje prevladujejo nad mojimi. Toda zdi se mi vendarle, da napreduje tudi slike, ki mi jih zgolj umetniška vest narekuje, mnogo več odziva in zanimanja nego bi našle v kulturnejši okolici. Po našati se morem z dejstvom, da nobena mojih večjih slik ni več moja last, da so vse odšle po svetu in visijo v Stockholmu, v Rio de Janeiru, v Parizu, v Newyorku...

Iz teh izjavanj skušam priti sam pri sebi do zaključkov. Videl nisem nobenega njegovega večjega originala, razven še nedovršenega portreta, ki ga je tu v Ljubljani začel, in nekaterih akvarelov. Velika olja sem gledal v fotografskih posnetkih. Kar me je najbolj začudilo, je bila različna osnova njegovih del, različni načini gledanja, zamisli in izvedbe. Ključ do te zagotetke je kaj enostaven in iz nje življenja razumljiv: ako akvarelistično delo izvezam, ki po slikarjevi lastni navedbi ni samo sebi smoter, marveč nekako nadomestuje »skicirko«, moremo ločiti njegovo ostalo delo v dve skupini: v eni, ki obsega nekatere portrete, vidimo rutiniranega, a v osebnosti nekoliko zastrtega slikarja, v drugi pa povsem samosvojega in izvirnega duha, ki se zelo razlikuje od prvega po vseh bistvenih potezih, ki prihajajo za presojo slikarja v poštev. Ta delitev slikarjeve osebnosti na dve polti, ki med seboj nimata razen tehničnih spretnosti nobene skupnosti, je pogojena po svetu, v katerem Hilbert živi in se preživlja. Rutinirski je v delih, s katerimi se je preživljal, umetniška osebnost pa v onih, od katerih in za katera živi.

Sam slikar pripoveduje, da dela zase »ponoči«, po dnevi ga slikarska šola skoraj docela absorbira. Za svoje lastno udejstvovanje mu lebdijo pred očmi nekak ideal linearne enostavnosti, kakor ga je poznala predrenesansna doba slikarstva, poglobljen in razvijen v zagotetni faraonski duhovnosti. Izraz te prastare egiptanske duhovnosti je zlasti njegova slika »Človek«, ki je v nji mojskro in z novimi sredstvi obujena večnostna zagotetnost egiptanske sfinge. Toda zdi se mi, da igra pri Hilbertovem napol raziskavskem, ali vsaj literarno pripovedniškem slikarstvu najvažnejšo vlogo pojem kristala. Ze na zunaj deluje Hilbert kaj pogosto s kristalom. V marsikateri sliki je uporabil pojav kristala za ozadje, to se pravi, za globino svojega predmeta. A polagoma se mu iz golega pripomočka razvija živ tema in

živa vsebina slike: kristalizacija duhovnega sveta v podobi. V tej smeri moremo zasledovati postanek slik: »Stvarnik piramide«, (v kateri se izraža duhovna kristalizacija še v grobem, kakor v »Zločincu«), »Madonna« in »Človek«. V poslednji je zunanost kristala docela izginila v prid notranji, duhovni kristalizaciji ideje.

Stopnja, ki jo je Hilbert dosegel v umetniškem izražanju v sliki »Človek«, je zelo visoka in priča o neverjetno velikih zmognostih mladega slikarja.

Oblikovno je na podlagi tega, kar sem videl, težko kaj povedati. Poudarjena ljubezen do zgolj risarskega elementa je jasno razvidna, tem bolj, ker sem se uveril, da v barvah Hilbert nikakor nima užitka. Njegove barve niso več barve, marveč toni: od belega do rujavega in modrega se vzpenja njegov barvni register, vendar se izogiba čistih, neposrednih učinkov barve. Italijan bi dejal, da so to »sfumature« — izpuhtevanja.

...In boste razstavi v Ljubljani? »Bom, morda. Toda prej drugod. Za prihodnjo zimo sem vabljen v Prago, od tam prenesem razstavo v London in Pariz — nazadnje šele v Ljubljano...«

In Hilbertov užaljeni ponos poganja cvet pomnoške ljubezni. s. š.

Peuska zveza

Zbore, ki so se priglasi za sodelovanje pri koncertu 8. sept., opozarjam, naj se kar mogoče skrbno vedajo. Delo bo ogromno in ga ne bomo zmogli pri generalni vaji, če ne boste dobro pripravljeni.

Posamezne vaje se bodo vršile tudi po okrožjih in skupinah. Za trebanjsko okrožje bo v nedeljo 22. t. m. ob pol 4 v Trebnjem, za radovljiško v nedeljo 30. t. m. ob 4 pop. v domu, za kamniško ob pol 4 pop. v Društvo domu. Zbori, ki pridejo prej na mesto, se bodo večali skupno dotle, da pridejo vsi zbori in se prične skupna vaja.

Za krajsko in tržiško okrožje ni še čas določen, a pripravljani naj so zbori za obe nedelji. Prav tako bomo določili vaje za ti dve, event. še za tretjo nedeljo 6. IX. tudi še drugim okrožjem in zborom pravočasno sporočili.

Naročila za društvene znake želimo čim prej, kdor prepozno naroči, utegne zamuditi, ker ne moremo naročiti večjega števila znakov brez naročil.

Prosta stanovanja (skupna) preskrbimo vsem, ki se zglasijo vsaj do 28. avgusta. Poznejši priglasi bodo prepozni.

Do sedaj je priglasenih točno 2424 pevk in pevcev, ki pripadajo 114 zborom. Če kateri zbor ne bi potreboval vseh not, naj nam jih vrne čim prej. — Odbor.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 15. avgusta: 9.30 Prenos zborovanja Prosvetnega dne v Grobljah pri Domžalah. 12.30 Dnevne vesti, plošče. 13.30 Kvarlet mandolin in kitar. 16.30 Salonski kvintet. 20. Pester večer. 21.30 Harmonika solo, g. Stanko. — 22. Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet.

Nedelja, 16. avgusta: 9 Ing. Jože Skubic: O sadjarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Versko predavanje (Rerum novarum), p. dr. A. Tominec. 11. Operna ura: Sodelujejo gđe. Zupan in g. Burger s salonskim kvintetom. 12. Čas, poročila. 12.15 Plošče (lahka glasba). 15.30 Harmonika solo, Fr. Magister. 16.30 Zabavno čtivo. 17. Salon kvintet. 20. Preglas iz zdravilišča Radio-Therna v Laškem. 23. Poročila.

Ponedeljek, 17. avgusta: 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13. Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Časnik in časnikarstvo, dr. L. Čampa. 20. Pevski koncert ge. Stefanije Vukove. Pri klavirju Josip Grbec. Vmes klavir-solo, izjava g. J. Grbec. 21. Salonski kvintet. 22. Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet.

Torek, 18. avgusta: 12.15 Plošče (klavir solo, ciganska glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13. Čas, plošče, borza. 16 »Tristan und Isolde«, prenos iz Bayrutha. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 V spomin na zadnje umesčenje kor. vojvode, II. 20. Pevski solistični koncert ge. Staller-Stotterjeve, grške opere pevke. 20.45 Prenos plesne glasbe Erich-Hersejevega jazz orkestra iz Park hotela na Bledu. 22. Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet.

Dragi programi

Nedelja, 16. avgusta: Belgrad: 20. Koncert radio orkestra. 21.50 Prenos iz Narodnega gledališča. 23. Sprehod po Belgradu. — Zagreb: 9. Prenos pontifikalne maše iz zagrebske stolnice. 11. Prenos slavnostne seje mestnega sveta. 20.30 Jugoslovanski večer. 22.10 Jugoslovanski koncert radio orkestra. — Budapest: 10. Katoliška služba božja. 11. Prenos z Dunaja. 16.15 Orkestralni koncert. 20. Koncert. — Dunaj: 10.30 Orgle. 11.05 Orkestralni koncert. 19.30 Vokalni koncert. 20. München. 22.15 Večerni koncert. Milan: 10.50 Religiozna glasba. 12.30 Pesta glasba. 20.45 Opera »Traviata«. — Oslo: 20. Radio orkester. 22.35 Plesna glasba. — Praga: 20. Bratislava. 22.30 Poljudna glasba. — Rim: 10.15 Religiozna glasba. 13. Radio kvintet. 21. Simfonični koncert. — Toulouse: 12.30 Katoliško bogoslužje. 20.30 Simfonični koncert. 21. Operetna glasba. 23.30 Simfonični koncert. — Stuttgart: 19.30 Radio orkester. 20.30 Frankfurt. 21.15 Koncert na pihala.

Ponedeljek, 17. avgusta: Belgrad: 12.45 Koncert radio orkestra. 19. Harmonika. 19.30 Vokalni koncert. 21. Komorna glasba. 22.20 Radio orkester. — Zagreb: 17. Komorni koncert akademskih kvarteta. 20.30 Operetni večer radio orkestra. — Budapest: 12.05 Radio kvintet. 17.30 Orkestralni koncert. 20. Koncert vojaške godbe. — Dunaj: 20. Španija v glasbi. 21.45 Poljudna glasba. — Milan: 12.14 Pesta glasba. 20.45 Veseloliga »L'ordinanza«. — Oslo: 20. Češkoslovaške melodije. 22.05 Koncert. — Praga: 19.55 Komična scena. 21. Radio orkester. 22.15 Moravska Ostrava. — Rim: 13.10 Koncert. 21. Poljudna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični koncert. 20.45 Violinski koncert. 21. Orkester. 23. Poljudna glasba. —

Torek, 18. avgusta: Belgrad: 12.45 Koncert radio orkestra. 16. Prenos iz Bayrutha »Tristan in Isolde«. — Zagreb: 12.30 Plošče. 16. Prenos iz Bayrutha »Tristan in Isolde«. — Budapest: 12.05 Orkestralni koncert. 16. Prenos iz Bayrutha »Tristan in Isolde«. 22. Ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 16 »Tristan in Isolde« (Bayruth). 22.15 Večerni koncert. — Milan: 11.50 Pesta glasba. 21. Simfonični koncert. 22.30 Plesna glasba. — Oslo: 16 »Tristan in Isolde«, prenos iz Bayrutha. 18.30 »Tristan in Isolde«, nadaljevanje. — Praga: 15.40 Uvod in prenos drame »Tristan in Isolde« (Bayruth). 22.15 Plošče. — Rim: 20.10 Plošče. 21. Pesta glasba, komedija. — Berlin: 10 »Tristan in Isolde«, drama, (Bayruth).

Američani sežigajo bombaž

Iz Washingtona je prispelo nenavadno poročilo, da je poljedelsko ministrstvo dalo nalog guvernerjem 14 držav, v katerih se proizvajajo bombaž, naj vplivajo na bombažne zadruge, da bi vsak farmer prostovoljno uničil tretjino letošnje žetve. Prihodek naj ali zažge ali pa naj opusti vsako tretje steblo neobrano. Ako se zadruge odločijo za to, se bo poljedelsko ministrstvo obvezalo, da ne bo do julija prihodnjega leta prodalo onih zalog bombaža, ki si jih je nabavilo lansko leto, svojo akcijo, da vzdrži cene bombaža. S takšnimi radikalnimi ukrepi skuša ameriška vlada zadržati nadaljnje padanje cen bombaža in omiliti krizo, ki je nastala tudi radi silno dobre letine. Letošnji pridelek je namreč v Ameriki vprav rekord in prekaša celo najboljšo letino v l. 1915. Prihodek bo znašal 15.5 milijonov bal, to je 1.20 milijona več, kakor so prvotno računali. Združene države imajo v svojih zalogah 9 milijonov bal bombaža od prejšnjih pridelkov, torej bodo znašale zaloge po žetvi 24.5 milijona. Druge države so lansko leto producirale 12 milijonov bal in vse kaže, da bo tudi letos produkcija vsaj tako velika. Tako bo svet razpolagal s 36.5 milijona bal, med tem ko je povprečni svetovni konzum veliko nižji. Ze v sezoni 1929/30 je znašala svet. potreba bombaža 24.718.000 bal, v letu 1930/31 pa je potreba padla za nadaljnjih 25%. Za tekoče leto 1931/32 računajo v združenih državah, da bo znašala potreba bombaža komaj 11—12 milijonov bal. Tolikšna razlika med letošnjim pridelkom in resnično potrebo bo imela pač za posledico nadaljnje padanje cen, ki ga hočejo Združene države preprečiti z uničenjem ene tretjine letošnje žetve. Za bombaž so plačevali še maja 1931 19.39 (centov za libro, to je 0.45 kg), medtem ko je že 8. julija 1931 padla cena na 9.26 in 12. julija 1931 na 7.68. Naj navedemo še nekaj podatkov o pridelku: prihodek z vzgomoq nunnzooq uauuouu uq uq Prihodek 1923/24 je znašal (v tisočih bal) 19.198, zaloge 6.700, svetovna potreba pa 20.100; za leto 1924/25 veljajo številke: 24.254 (pridelek), 6.400 (zaloge), 23.275 (potreba); za l. 1925/26 26.595, 16.181, 24.000; za l. 1926/27 27.865, 9.300, 25.504; za l. 1927/28 23.313, 11.700, 25.443; 1928/29 29.616, 9.800, 28.924; 1929/30 26.733, 9.300, 24.718; 1930/31 26.143, 11.200, 20.000. Ze lansko leto je torej svet razpolagal s 37.349.000 balami bombaža (pridelek in stare zaloge skupaj), med tem ko je konzum znašal samo 20 milij. bal.

Pohištvo ŽELEZNO MEDENO
NAJSOLIDNEJŠE in NAJCEENJEŠE
PRI
ZAGREB **Znaj**
BARONA JELACICA 2

Jesenska prireditelov ljubljanskega velesejma

Na velesejmu bodo imele posebne paviljone: pohištena razstava in razstava preprog; kmetijski stroji in orodje; kmetijski proizvodi, zlasti vino v sodih in buteljkah, brezalkoholne pijače, mlekarstvo, sadje, soljive in med. V naslednjem paviljonu bodo razstavljeni industrijski izdelki, ki pridejo v poštev pri tujakem prometu. Na tujakoprometni razstavi pa bodo razstavljeni: banški tujakoprometni svet, dalje fotografi, domača umetnostna obrt, razstavljene bodo narodne noše, tiskarski in litografski izdelki, literatura, historična kmečka gostilna in razni strokovni tečaji. Razstavo »Higijene gostilničarske in hotelske stroke« bo organiziral ravnatelj Higijenskega zaveda dr. Ivo Pirč. Ves veliki paviljon »K« bo rezerviran za razstavo slovenskih mest. Paviljon »M« pa za umetniško razstavo pokrajinskih slik.

V propagandnem delu tujakoprometne razstave bodo imele letoviške občine (Bled, Bohinj, Celje, Cerkljica, Dobrna, Jezersko, Kamnik, Kočevje, Kostanjevica, Kranj, Kranjska gora, Laška, Ljubljana, Maribor, Novo mesto, Pohorje, Rogaska Slatina, Skofja Loka, Višnja gora in dr.) vsaka svoj razstaveni prostor. Te občine bodo nazorno pokazale promet tujcev s statističnimi slikami, umetniške slike in fotografije prirodnih krasot, reliefe, klimatične razmere, cene za sobe in kompletno penzijo, zabavišča, prireditve in prospekte.

Akcijski odbor z zvezo s Sušakom bo razstavil najbrž relief z železniško traso. Avtomobilski klub bo razstavil v posebnem oddelku relief banovine z označbo cest, s stanjem cest, mednarodne cestne označbe, organizacije avtokluba, fotografije in slike sportnih prireditev, trofeje in dekorativni material. Nazorno bo pokazan tudi avtobusni promet v dravski banovini. Sportni klub Ilirija bo razstavil modele kopališča, prostorov za tenis in drsališča. Aeroklub se nam predstavi s svojimi pridobitvami. Jadranska plovdba bo razstavila modele pernikov, njih notranjo opremo, modele pristanišč, reliefe naše primorske in dalmatinske obali, slike itd. Razstave se bodo udeležili tudi Jugoslovanska sportna zveza, ki bo zlasti razstavila reliefe smučkega terena in modele skakalnic. SPD in »Skalac« bosta razstavili reliefe planin, modele in lege koč, markacije potov, trofeje, sportno opremo. Velik bo tudi razstaveni material »Zveze za tujski promet v Ljubljani« in »Tujako-prometnega sveta v Mariboru«. Uprava pošte in telegrafa bo pokazala z velikimi reliefi telefonske zveze v dravski banovini. S primerljivi svetlobnimi efekti bodo ti modeli priliš se posebej do veljave. Velik in zanimiv bo tudi material ljubljanskega velesejma, ki bo podal nazoren pregled svojega enajstletnega dela.

Dr. Ludevit Merčun

Specijalist za notranje bolezni

se je preselil

na Aleksandrovo cesto št. 4

»Palača Viktorica« zraven kavarne »Emonac«

Ordinira od 11—12 in od 1/2 2—3

Glavna vinogradniška zadruga za kraljevino Jugoslavijo. Odbor Glavne zveze srbskih poljedelskih zadrug v Belgradu je sklical za 23. t. m. ustanovni občni zbor Glavne vinogradniške zadruge v kraljevini Jugoslaviji. Na občnem zboru bodo potrjena pravila nove zadruge in izvoljen bo odbor. Občni zbor bo tudi določil višino dolga, ki ga sme napraviti zadruga.

Konferenca za proučevanje mednarodne organizacije poljedelskega kredita se vrši v Rimu 12. t. m. Konferenco je sklical mednarodni poljedelski zavod v Rimu in ji predseduje Italijan de Micheli. Zastopanih je 17 držav. Jugoslavija je odposlala dr. Janšo kot svojega odposlanca. Češkoslovaško pa zastopa g. Šejnoha. Jugoslavija, Poljska, Rumunija in Švica imajo na konferenci tudi predstavnike bank. Poljedelski in bančni strokovnjaki se bavijo z vprašanjem, kako naj bi se organiziralo podeljevanje kratkoročnih kreditov kmetu.

Bolgarija utrpela 700 milijonov škode pri nakupu žita. Akcija bolgarske vlade, da bi z nakupovanjem žita v državni režiji zavrila padanje cen, je stala državo do zdaj 700 milj. levov. Država je kupovala pšenico po 4 leve in krmino po 3 leve za kg. Potek mednarodnega žitnega trga pa je pokazal, da so bile te cene previsoke in valed razlike med ceno, po kateri je država kupovala žito, in med ceno na mednarodnem trgu je nastal za bolgarsko vlado primanjkljaj 700 milj. levov. Vlada je te dni na novo proučila položaj. Seja je bila tako hrupna, da so trije zemljedelski ministri grozili z ostavko. Končno je bil sprejet sklep, po katerem se bo odslej kupovalo pšenico po 3.40 in krmino po 2.60 leva za kg.

Oddaja elektroinstalacijskih del se bo vršila potom ofertalne licitacije 24. t. m. pri komandi mesta v Ptui.

Prodaja. 25. t. m. se bo vršila pri komandi dravekega žandarm. polka v Ljubljani javna ustmena licitacija glede prodaje 3698.50 kg raznih krp od sukna, volnenega penila in od vojaških odej ter glede prodaje 1417 parov iznošenih čevljev.

Prodaja starega papirja in stekla. Dne 4. septembra se bo vršila pri Srednjem stovarištvu materijala drž. žel. v Zagrebu ofertalna licitacija glede prodaje ca. 20.000 kg starega papirja in ca. 55.000 kg starega stekla.

Zagrebski velesejem. Belgrad, 14. avg. ž. Na jesenskem zagrebskem velesejmu bo otvorena posebna razstava za volno in konoplje. Radi tega je trgovsko ministrstvo dodelilo zagrebskemu velesejmu posebnega tekstilnega strokovnjaka Joksimovića. Interesenti so sklenili, da se bo po razstavi vršil poseben kongres, na katerem bodo strokovnjaki razpravljali o vprašanju izvoza volne, ki je bil doslej vsled visokih carin povsem nemogoč.

Borza

Dne 14. avgusta 1931.

Denar

Ljubljana, Amsterdam 2278.47—2285.31, Bruselj 786.86—789.22, Curih 1102.05—1105.35, Dunaj 794.01—796.41, London 274.60—275.42, Newyork 5643.58—5660.58, Pariz 221.51—222.17, Praga 167.59, Trst 295.67—296.57.

Zagreb, Amsterdam 2278.49—2285.31, Dunaj 794.01—796.41, Bruselj 786.86—789.22, London 274.60—275.42, Milan 295.67—296.57, Newyork kabel 5632.58—5649.58, ček 5643.58—5660.58, Pariz 221.51—222.17, Praga 167.34—167.84, Curih 1102.05—1105.35.

Skupni promet brez kompenzacij 6.1 milj. Belgrad, Amsterdam 2278.47—2285.31, Bruselj 786.86—789.22, Curih 1100.05—1105.35, Dunaj 794.01—796.41, London 274.60—275.42, Newyork 5643.58—5660.58, Pariz 221.57—222.17, Praga 167.34—167.84, Trst 295.67—296.57.

Curih, Belgrad 9.07, Pariz 20.105, London 24.915, Newyork 513, Bruselj 71.40, Madrid 44, Amsterdam 206.75, Dunaj 72.05, Stockholm 137.20, Oslo 137.125, Kopenhagren 137.10, Sofija 3.715, Praga 15.18, Varšava 57.40, Budimpešta 90.025, Atene 6.65, Carigrad 2.43, Bukarešta 3.0475, Helsingfors 12.90.

Vrednostni papirji

Tendence neizpremenjeno mlačna, brez zaključkov. Tečajni večine na tujajšnji borzi beleženih efektov so ostali brez izpremembe razen delnic Tvornice za dušik Ruše, ker notirajo od 13. t. m. dalje 125 Din za denar. Izmed Blirovihi posojil je bilo v minulem tednu nudeno 8% po 81, 83, 82 (dne 12. in 13. t. m.) ter po 80, 7% po 72 le v ponedeljek (10. t. m.) in petek po 71.

Ljubljana, Celjska 150 den., Lj. kred. 120 d., Praštediona 950 den., Kred. zavod 195 den., Vevče 120 den., Stavbna 45 den., Ruše 125, 8% Bler. pos. 80 den., 7% Bler. pos. 71 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% inv. pos. 78 bl., agrarji 45 bl., vojna škoda ar. 359—361 (361, 363), kasa 359—361 (360), 12. 367—370 (365, 367), 8% Bler. pos. 80—81 (80, 75, 81), 7% Bler. pos. 70,50—71,25 (71, 72), 7% pos. Drž. hip. banke 72—75, 6% begl. obv. 61 bl. Bančne delnice: Hrvatska 50 den., Poljo 53,50—58,55 (59,50), Kreditna 121—126, Union 130—155 (150), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 den., Medjunarodna 68 den., Obrtna 36 den., Praštediona 957,50—965, Srbska 190—191,50, Zemaljska 117—118 (119, 118, 117), Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 115 den., Slaveka 200 den., Našice 780 bl., Danica 65—70, Drava 220—222 (220), Sečerača Osjek 216—224, Osj. Jjev. 210 den., Brod. vag. 50 bl., Vevče 120 den., Isis 45 bl., Ragusea 300—330, Oceania 190 den., Trboveljska 235—245.

Belgrad, Narodna banka 5950, 7% inv. pos. 77—79, vojna škoda 355—357 (355, 400 kom.), ult. avg. 359 (200 kom.), okt. 306 (500 kom.), nov. 308 (500 kom.), dec. 363—368, 6% begl. obv. 59—60, 7% Bler. pos. 74,75 (71,50, 5000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 76 (2000 dol.).

Nalozje državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 66—68, Newyork: 8% Bler. pos. 71,50—74, 7% Bler. pos. 66—67,50, 7% pos. Drž. hip. banke 65,50—70.

Dunaj, Podon.-savsko-jadrana. 91,20, Wiener Bankverein 14, Escomptages. 143, Ausseiger Chemische 108,90, Mundus 76, Alpine 13,12, Trboveljska 28, Prager Eisen 258, Leykam 1,25.

Žitni trg

Nori Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 3 vagonov pšen., 2 vagona ovsa, 1 vagon ječmena, 8 vagonov koruze, 5% vagona moke, 2 vagona fižola, 1 vagon otrobov. Tendence neizpremenjena.

Sombor. Oves bač., ar., slav. novi 125—130, rž bač. gar. 96—98, fižol bač. uzanč. 182,50—187,50. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 266½ vagona.

Budimpešta, Tendence lahka. Promet nizen. Pšenica dec. 11,61—11,70, zadjl. 11,45—11,48, marec 12,75—13,05, zadjl. 12,58—12,60, rž dec. 10,70, marec 11,90, zadjl. 11,75—11,80, koruza maj 13,48—13,55, zadjl. 13,45—13,48.

Izšel je gradbeni zakon

Vaš srčkani otročiček... ...vam utegne prinesiti pravcato bogastvo—

če napravite o njem res zanimivo sliko in se udeležite Kodakovega mednarodnega natečaja. Pomnite, da se razdeli na vsem svetu za nagrade 5.700.000 Din. V jugoslovanskem razsodišču so:

MIRKA GRUJIĆ, dvorna dama
Nj. Vel. Kraljice, MIHAN MARJANOVIC, šef Centralnega pres-biroja, BRANISLAV NUSIĆ, slavni srpski pisatelj, OTON ŽUPANČIĆ, sloviti

slovenski pesnik in ravnatelj Narodnega gledališča v Ljubljani.

61 lepih nagrad je določenih za jugoslovanske tekmovalce — dobitniki 6 prvih nagrad pa se udeležijo mednarodnega tekmovanja v Ženevi. Recite trgovcu, pri katerem kupujete fotografske potrebščine, naj vam da našo brošuro z vsemi podrobnostmi o tem natečaju — ali pa pišite naravnost jugoslovanskemu oddelku za natečaj.

KODAKOV mednarodni fotografski natečaj
ZA AMATERJE od 1. maja do 31. avgusta 1931.

Pišite po pogoje na jugoslovanski oddelk za natečaj:
KODAK d. s. o. j., Zagreb, Zvonimirova ul. 2.

Rabite največji filmski izum: novi Kodakov film »Verichrome« ali pa film v skladih.

Pozor turistu in športniku!

Prvovrstne in specialne gojske, športne, lovske, smučarske, nogometne in luksuzne čevlje izdeluje po meri. — Ze izgotovljene gojske ima vedno v zalogi.

Specialna čevljarska delavnica

Cene solidne! Popravila se sprejemajo! **K. Peternel** Turjaški trg 1

ZAHVALA. Ob prebriski izgubi našega nepozabnega, nad vse ljubljenega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Martina Jenko

državnega upokojenca

se najiskrenejše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za premnože izraze sožalja in za poklonjene vence in cvetje.

Posebno pa se zahvaljujemo preč. duhovščini, predvsem g. župniku preč. očetu Teodorju Tavčarju in preč. očetu Albertu Pircu za zadnjo tolažbo in pripravo pokojnika na pot v večnost, dalje Godbi Vič pod vodstvom g. kapelnika Gorjupa za pretresljive žalostinke, Prosvetnemu društvu Vič, č. sestram Vincencijeve konference na Viču in njih deci, Društvu gospodinj na Viču ter g. uradnikom in uslužbencem okrajnega, deželnega in višjega deželnega sodišča v Ljubljani in končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so predraga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1931.

ZALUJOČI OSTALI

Zahvala

Ob prebriski izgubi našega nepozabnega očeta, deda, pradede, gospoda

Jurija Pezdirnika

se najiskrenejše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za premnože izraze tolažečega sožalja, kakor tudi za poklonjene cvetje in vence. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, domačemu g. župniku za obilno tolažbo za časa bolezni, enako g. župniku iz Kranjske gore, dalje Dovški in Mojstranski požarni bramb, Lovskemu društvu Mojstrana, trgovcu g. Selanu in končno vsem, ki so spremili predraga pokojnika k večnemu počitku.

Srčna hvala vsem! Dragega pokojnika pa ohranimo v trajnem spominu.

Dovje-Mojstrana, dne 11. avgusta 1931.

Zalujoče rodbine:

PEZDIRNIK, RABIĆ, ABRUČ, DOVŽAN, DERNIČ, LEGAT.

Wiener Messe

6. do 12. septembra 1931 (Rotunda do 13. septembra)

Posebne prireditve:

Pohištvo / Reklama / Svetlobna reklama
Salon za modno kožuhovino / Dunajske modne pletenine / Razstava »Novodobne opreme za kuhinjo na plin. / Električna v gospodinjstvu. Radio in slabi tok. / Pisarniške potrebščine
Sejm železnega in patent. pohištva / Razstava hranil in nasladil / Stavbarstvo in gradnja cest / Tehniške novosti in iznajdbe / Poljedeljska in gozdarska razstava / Avstrijska zimsko-sportna razstava.

Nobenega vizuma! S sejmisko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmiske izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmiske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII.

kakor tudi — v dobi lipskega jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig Oesterr. Messehaus in pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnike, Dunajska cesta 1 in podružnica Hotel »Miklič« vis a vis glavnega kolodvora.

VATA

tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in ceniki — TOVARNA VATE, Maribor, Dravska ulica 15.

Prva specialna

mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Postrežba točna, delo garantirano in 20% ceneje, kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER

Specialni mehanik — Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

SPALNICE, smrekove, poljubno pleskane, po 2900 Din, in hrastove, polirane, po 5700 Din nudi v najsolidnejši izdelavi pohištveno mizarstvo **ANTON BIZOVICAR**, Olince, cesta II štev. 1 (postaja cestne železnice).

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenec«, »Doma-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Mladi Jugoslovani so priuče nemšč ne

kakor tudi vseh trgovskih predmetov v dobro znani šoli Neue Höhere Handelschule in Kalwu ob reki Nagold, Južna Nemčija Schwarzwald. — Pension v krasni legi. Dobra hrana. Semester pričenja 9. oktobra. — Prospekte in pojasnila razpošilja direktor Zügel.

Pohištvo

prilpoto in najmodernejše. Vam audi: vrtdka po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvoru

Zavese, posteljna pregrinila, perilo monograme najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj

Br da žepni robei kom Din 2.—, batist beli in barvasi robei fino vezeni kom Din 6.—, Entel — azur — predtisk

Prva celotna izdaja I

Doktorja **Francisa Prešerna**

zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskomoti in inkasni menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzljavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo, če je priložila na znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Ant. Rud. LEGAT
Enoletni
TRGOVSKI TEČAJ
MARIBOR, VRAZOVA UL. 4
Začetek dne 9. sept. 1931

»Savski Tivoli«

kopališče in restavracija. Ježica, čez savski most levo, ima na razpolago kabine. V nedeljo godba »Zarja« pod vodstvom g. Franca Dolinarja. Na svidenje. Skrit posavski čar.

Kam pa kam?

Na stari Vič, 5 minut od elektr. železnice, v gostilno Marije Jalen, kjer je velik senčnat vrt in kjer dobite izvrstno kapljico ter dobra jedila. Za obilen obisk se priporoča Marija Jalen.

Jutri
Rašica

V nedeljo 16. avg., vsi na Rašico na izlet, kjer se vrši otvoritev nove, lepo opremljene gostilne z godbo. Krassen razgled, cena in dobra postrežba. Vabi Franc Knez, gostilničar.

Službe iščejo

Trgovski pomočnik
mlad, mešane stroke, išče mesto. - Petercel Alojzij, Podbrezje 13, Gorenjsko.

Absolventka

štiriindesetletna mešč. šola z malo maturo išče mesto praktikantke. Je zmožna slovenskega, nemškega in srbohrv. jezika. Obvlada tudi slovo. stenografsko in strojepis. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Prodajalka

začetnica išče mesto v trgovini mešanega blaga, najraje v mestu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Začetnica«.

Prodajalka

mešane stroke, dobra manufakturna izkušnja z dobrimi spricvali, ki bi v prostem času pomagala pri gospodinjstvu, želi nameščenja v večjem kraju. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9226.

Gospodinja

išče mesto k starejšemu gospodu ali dvema osebam. Ponudbe na naslov: M. Zupan, Križe 25, Gorenjsko.

15 letna deklica

z dežele, revnega stanu, bi se rada učila domaškega krojaštva v Ljubljani ali okolici, z oskrbo v hiši. Šla bi tudi kot pomoč gospodinj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9230.

Učenka

z enoletno učno prakso se želi izučiti v trgovini z mešanim blagom še ostalo učno dobo. Želi vstopiti v podjetje, kjer bo imela hrano in stanovanje v hiši. Šolske izobrazbe ima 3 razr. mešč. šole in 1 razr. trg. nadalj. šole. Službo želi najraje v mestu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9155.

Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred škofijo 15

Zaloga neprekinljivih švicarskih žepnih ur: »Schaffhausen«, »Omega«, »Tissot«, »Doxa«, »Cortebert«, »Jungheans«, »Langendorf«. Velika izbira: briljanti, zapetnice, uhani, verižice, prstani, obeski, doze za svajlje, poročni prstani. Električne stenske ure, budilke vseh vrst, srebrno jedilno orodje, krstna in birmenska darila. Konkurenčne cene, tudi na obroke.

Učenca

pridnega, poštenega, hrana in stanovanje v hiši, sprejme slaščičarna R. Goleš, Laško.

Perfektne kuharica

se išče k mlademu zakonskemu paru poleg službe in hišne. Ponudbe na baronico Adamovih, Velenje, grad pri Celju.

Pekovskega vajenca

sprejem z vso oskrbo. G. Tomšič, Višnja gora.

Delavca

mlajšega, pridnega, zanesljivega, se sprejme za gospodarskega pomočnika v trajno delo. Naslov pove uprava »Sl.« pod št. 9075.

Deklica

pridna in poštena, v starosti 14—15 let, se išče k boljši obitelji. Priložnost, da se nauči vseh hišnih opravil. Zaslugek prvo leto obkale in obute, dalje po dogovoru. - Naslov: F. Dobrinič, Zagreb, Palmotičeva ul. 13.

Učenec

s predpisano šolsko izobrazbo se sprejme v specialni trgovini C. Korošec, Poljanska cesta 33.

Kovaškega vajenca

ali pomočnika sprejme takoj z vso oskrbo v hiši J. Zalokar, kovaški mojster, Mojstrana.

Učenko

poštenih staršev, z 2 razred. mešč. šole, sprejme s hrano in stanovanjem Viktor Suša, trg, z meš. blagom, Zagorje ob Savi.

Varčno gospodinjstvo

veščo kuhe, šivanja in vseh domačih del, staro 30 do 40 let, išče trgovsko rodbino štirih oseb v Ljubljani. - Ponudbe pod »Pridna in poštena« na upravo »Sl.« pod št. 9158.

Učenko

se sprejme s potrebno šolsko izobrazbo za modno in manufakturno trgovino v Ljubljani. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« št. 9238.

Mlinarski pomočnik

pošten, priden in trezen, se takoj sprejme. V hiši ima prosto stanovanje in hrano ter mesečno plačo po pridnosti in sposobnosti. Ponudbe z navedbo starosti in dosed. službe poslati na naslov: Karl Goldschmidt, umetni mlin, Fram pri Mariboru. Istotam se sprejme tudi mlinarski učenec pod istimi pogoji.

Majer

kateri bi oskrboval srednje posestvo, se išče. - Prednost imajo zakoniki z 2—3 delovnimi močmi. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju.

Sprejme se

takoj priden in pošten fant za prekaževalnico (mesarijo). Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Iščemo

inženjerje in risarje

za gradbeno delo tovarne, ki naj po možnosti obvladujejo francoščino. - Prošnja s spricvali in zahtevki naj se naslovi na: Tvoronica Nitrate de Chaux, Dugirar, Primorska banovina.

Mesarski va enec

se sprejme, Karl Zdošek, Celje, Gaberje.

Glavobol,

omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brezspanje, živčno napetost ter kronični glavobol popolnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Steklenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se joči pri firmi D. M. Grozdica, Bjeovar, Savska banov.

Viničarska rodbina

se sprejme za vinograd v Framu. Vprašanja pri tv. Scherbaum, Maribor.

Mesarskega vajenca

sprejme takoj Jožef Plahuta, Maribor, Frankopanova 15.

Vajenca

za kovaški obrt sprejme takoj Franc Barič, Svabičeva ulica 13, Trnovo.

Služkinja

vajena vseh hišnih del, se sprejme k enemu otroku na Gorenjsko. Starost 25 do 30 let. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9242.

Služkinjo

pridno, pošteno, ki zna kuhati dobro meščansko hrano sprejme mala družina. Ponudbe pod »Zanesljiva in stalna« upravi.

Kuharica

gostilniška, samostojna, se sprejme. - Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na poštini predal št. 20, Jesenice na Gorenjskem.

Trgovskega vajenca

s prim. šolsko izobrazbo sprejem takoj v specialni trgovini. - Viktor Šober, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4.

Pekovskega vajenca

sprejme takoj parna pekarna Jože Jerko, Dunajska cesta 97.

Brivskega učenca

urnega in čistega, z vso oskrbo v hiši proti primernemu plačilu, pozneje brezplačno, sprejme Buk Ferdo, Novo mesto.

Vajenca(ko)

iz dobre, poštene hiše, sprejme boljša delikatesna in v specialni trgovini v Ljubljani. Hrana in stan pri starših. Naslov pove uprava »Sl.« pod št. 9259.

Hlapca

zanesljivega, nekadilca - sprejememo. Natančne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nekadilec«.

Vajenko

za šiviljski obrt sprejem takoj. Rotar Franja, Svabičeva 11.

Postrežnico

za hišna in vrtna dela sprejem. - Naslov pove uprava lista pod št. 9234.

Dva miz. pomočnika

za pohištvo - reflektira se samo na dobre moči, oskrba v hiši, nastop takoj - sprejme T. Jeglič, strojno mizarstvo, Radovljica.

Trgovska pomočnica

začetnica, ki se želi naučiti nemškega jezika, se sprejme v Avstriji v trgovino mešanega blaga. Naslov za informacije pod št. 9208.

Kuharica

katera opravlja tudi druga hišna dela, se sprejme Rimska cesta 18/II.

Mizar

oženjen, vajen nekoliko vrtnarje, se sprejme. Naslov na razpolago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9163.

Učenka

s primerno šolsko izobrazbo za tukajšnje trgovino mešanega blaga, s celotno lastno oskrbo - se išče. Pismene ponudbe pod »Poštenost po glavitna« na oglasni odelek »Slovenca«.

Pletilja

dobro izpujena za telovnike se takoj sprejme. - Hrana in stanovanje v hiši. Predovičeva ulica 15, Selo-Moste pri Ljubljani.

Širite »Slovenca«!

Zaslugek

500 dinarjev

tedensko plačamo zgornjim osebam s številnimi poznanstvi. - Perssons, Ljubljana, poštini predal 307. Znamko za odgovor.

Za prvotno prikrejvalno učno knjigo se takoj sprejmejo večje zastopnice

proti visoki proviziji. - Znanje prikrejvanja zaželjeno, vendar ne pogoj. Ponudbe na »Universals«, Celje, Glavni trg 15.

Za vse kraje Slovenije se iščejo agilni zastopniki (zastopnice)

s 1. sept. za dobro ideji predmet, ki se rabi v vsaki hiši. Dopisi pod zn. »Trajen zaslužek« na podružnico »Slov« v Celju.

Krajevni prodajalci

za prodajo vsakovrstnega blaga se iščejo. Blago damo na kredit. Potrebna garancija 10.000 Din. Vsak posestnik lahko postane trgovec. Ponudbe: Maribor, poštini predal št. 4.

Potnika

agilnega in poštenega, ki pozna dobro vse trgovce v Sloveniji, sprejme takoj domačo tovarno železninske stroke. Gospodje, ki potujejo z avtomobilom, imajo prednost. Ponudbe je poslati na upravo »Sl.« pod »Stalnost« št. 9250.

Zenitbe

Posestnik in obrtnik v Mariboru želi poročiti pridno in pošteno dekle. Šivilje imajo prednost. - Dopise s sliko in navedbo imovine je poslati na upravo »Slovenca«, Maribor, Aleksandrova c. 6, pod »Vrtnica«.

Denar

Družabnik

s kapitalom od ca. 20 do 30 tisoč dinarjev, se išče za prevzem večje in boljše restavracije v Belgradu. Prednost imajo samci, ki so v gostilničarski stroki dobro izveščani in po možnosti posedujejo tudi splošno osebnostno pravico. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Beogradska restavracija«.

Naložitev denarja

po 8—9% rentabilnosti posreduje samo svojim članom! (Strogo zaupno!) Vabimo k pristopu. Delež 20, pristopnina 10 Din, za odgovor znamka 3 Din. - Osr. gosp. zadruha, r. z. o. z., Ljubljana, Mestni trg 19-III. Uradne ure: v sredo in soboto od 15—17.

Razno

Za dobro vino

zamenjam kostanjeve kolje (4000). Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor, Aleksandrova 6.

Zanesljive nasvete

v gospodarskih, osebnih zadevah, vprašanih posojila, izbira počitnice, vnovčenja satja, grozljia, nakupa in prodaje posestev, zidanja itd., daje Posvetovalnica »Marston«, Maribor, Koroška cesta 10. (Priložiti 3 znamke.)

Grafolog in hirosol

N. Sadlueki, v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9—12 in od 2—7. Naslov: Ljubljana, hotel »Slon«, II. n., soba 64.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponj!

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana. Gospodarska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Instruktor

Starejši gospod s 6 gimn. razredi sprejme v pouk dijakov od I. do IV. gimn. razreda. Poučeval bi slovenski, latinski in nemški jezik. - Prevzame v prestavo tudi kako knjigo iz nemščine na slovenščino proti primerni nagradi. - Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Instruktor« št. 9247.

Dijaki

Poljska rodbina

sprejme dijakinje na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Slov.« št. 9231.

Dijakinja

se sprejme na hrano in stanovanje. Meljska cesta 33, I. nadst., Maribor.

Dva dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje. - Naslov pove uprava »Slov.«, Aleksandrova cesta 6, Maribor.

Dve dijakinji

sprejme učiteljica v vso oskrbo. Nemščino, klavir. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9235.

Dijakinjo

krščanskih staršev sprejme tričlanska družina. - Ponudbe na Slovenca pod »Dijakinja« št. 9239.

Dijak

šestošolec klasične gimnazije, išče stanovanje brez zajtrka. Najraje sam ali s tovarišem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9229.

Dijakinje

(najraje z učiteljico), iz boljših rodbin, sprejem v najboljšo oskrbo. Udobnosti in nadzorstvo. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Primerna cena« št. 9209.

Dva dijaka

srednješolca sprejem na stanovanje z vso oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9222.

Na hrano in stanovanje

sprejme večjo dijakinjo nemška učiteljska vdova, stanujoča blizu vseh šol. Krekova ulica 14/III. - Maribor.

Trije dijaki

(dijakinje) se sprejmejo na stanovanje, event. tudi hrano, pri krščanski družini. Kolodvorska ul. 23, pritličje.

Dijaki (-nje)

Udobna privatna stanovanja brezplačno posreduje Fink Ign., Poljanska cesta št. 15, III. stopnice.

Prvo- in drugošolca

sprejem v vso oskrbo po nizki ceni v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9255.

Pozor!

Dijak ali dijakinja se sprejme na hrano in stanovanje v poštini hiši, par minut od meščanske šole. Marija Hribaršek, Vojnik.

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po gl. boko znižanih cenah. - Se vljudno priporoča

Marija Rogelj, Sv. Petra cesta št. 26 Ljubljana

Dijakinjo

sprejme v vso oskrbo hišni posestnik k svoji hčerki učiteljici. Dobra hrana. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru.

Mlajša dijak

sprejem v zračno sobo in z dobro hrano. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9251.

Sprejme se

mlajšega dijaka ali dijakinjo na dobro hrano in solčno stanovanje. Cena 500—600 Din. Električna, nemška konverzacija, instrukcije, glasha. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 9252.

Vanovanja

Stanovanje

3 min. od elektr. železnice, obstoječe iz dveh sob, kuhinje, verande in pritlikin, oddam mirni stranki. Poizve se Vodmatska ulica 21.

Soba z balkonom

oddam s 15. avgustom. - Maribor, Tomšičev drevored, Srnceva ulica 5.

Lepa soba

prazna, s posebnim vodom, blizu cestne železnice, se odda. A. O. Glinice, cesta XIII. št. 7.

Stanovanje

udobno, vrtno, trisobno, se odda v Zitnikovi ulici z oktobrom. - Pojasnila: Dekleva, Jegličeva ul. 10, 2-1, dnevno do 9 ure.

Stanovanje

2 večji in 2 manjši sobi, soba za služkinjo, kuhinja in pritlikin, tik središča, se odda za 1. november. Natančne ponudbe z opisom rodbinskih članov pod zn. »Mesečno 1800« na upravo »Slovenca«.

Stanovanja

3—5 sob in PISARNE 2 sob v Ljubljani, Kranju in Kamniku išče mo za 1. september ali kasneje. - Ponudbe na upravo »Sl.« pod značko »Brez otrok«.

„POSEST“

Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Dvosobno, kopalnica ter komfort, pri klavirici, 800 Din, Podrožnikom 1000 Din, Sp. Šiška 600 Din, Bežigrad 950 Din, 800 Din, Stožice 500 Din, center 1000 Din, Moste 600 Din, Trisobno: center 1500 Din, 1300 Din, 1600 Din, Bežigrad 1300 Din, 1250 Din, Sp. Šiška 1300 Din, 1200 Din, Trnovo 1000 Din, Stožice 700 Din. Petosobno: center 2000 Din, 2500 Din. Enosobno: Sp. Šiška 400 Din, Zg. Šiška 400 Din, Moste 300 Din, 325 Din, 400 Din, Vič 300 Din, Stožice 300 Din, Bežigrad 400 Din, Trnovo 200 Din (samo za 1 ali

Vnajem

Lokal

priljubljen, 3 prostori, na Gosposvetski cesti, primeren za trgovino ali pisarno, se takoj odda v najem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9190.

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29, I. nadst., so se 1. sept. na razpolago. Poizve se istotam.

Dva lokala

trgovska, z večjo izlozbo, oddam s 1. oktobrom. A. Mulej, Jesenice, Krekov trg 2.

Kmečki mlin

vzajem v najem za septembru ali oktobrom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mlinar« št. 9085.

Lokal

ca. 40 kvadr. metrov, na prometni točki, za trgovino ali pisarno, blizu kolodvora, se odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Lokal 40« 9154.

Pekarijo in trgovino oddam v najem z vso opremo. Pri glavni in farni cerkvi. Ugodna cena. Javornik Jože, Ig št. 34.

Velik lokal

priljubljen za trgovino ali podobno obrt in stanovanje oddam na jako prometnem kraju. Jerica Pokorn, Kapucinsko predmestje 23, Skofja Loka.

V industrijskem kraju se odda v najem lep lokal. Sigurna eksistenca za dobrega krojača, urarja ali za delikatno trgovino. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 9265.

Trgovski lokal

priljubljen tudi za obrtnika, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9254.

Na Jesenicah

blizu glavne ceste in tovarne, se oddajo v najem trg. lokali s stanovanjem vred. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Jesenice pod »Trgovski lokali«.

Trgovino

z mešanim blagom, staro upeljano, dobro ideočo, z inventarjem ali brez, s stanovanjem, vzajem za daljšo dobo v najem. Samo resne ponudbe na upravo »Sl.« pod št. 9248.

Psa bernardinca do 1. leta starosti, kupim. Ponudbe s ceno pod zn. »Bernardinec« št. 9245 na upravo »Slovenca«.

Objave

Razpis

Krajev. šolski odbor Senkov Turn, srez Kamnik, p. Vodice, razpisuje dobavo 14 met. klafter bukovih drv. Pismene ponudbe je vložiti na gornji naslov do 21. avg. 1931. Zamen, predsednik.

Otvoritev

vinotočca

Naznanjam c. občinstvu, da sem otvorila danes vinotoč in delikateso na Vodovodni cesti. - Točila bom pristna domača vina. Se priporočam za obilen obisk. Jozefa Vrhovnik.

Posvetva

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Vila

blizu centra naprodaj. - Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 9082 na upravo »Slovenca«.

Stavbno parcelo

prodaj v bližini soseske teledvorišč pri Dunajski cesti. - Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 9228.

Lepo posestvo

v trgu, življenja zmožno za vsakega; zidana dvodružinska hiša, klet, hlev za 7 goved, velikost: 4 orale zemlje, prodaj Lenard Renuiti, Sv. Lenard 46 pri Mar.

Stavbno parcelo

5000 m², ob glavni cesti, tik pod Šmarno goro. - Poizve se: Robas, Tosen št. 66.

Enonadstropna hiša

na lepem kraju, v dobrem stanju, s šestimi stanovanji, elektr. razsvetljava in lepim vrtom, ki se dobro obrestuje, se takoj prodaj. Maribor, Pobrežje, Zerkovska cesta 3.

Penzijonisti, pozor!

V trgu Vojnik se prodaj radi odstopanja lepa hiša s pritlikinami, prahu prostaj; zraven je tudi lep vrt za zelenjavo. - Cena 34.000 Din. - Informacije daje iz prijaznosti Ivan Florjančič, trgov., Vojnik.

Hiša

davka prosta, visokoprtilična, ob Dunajski cesti, Stožice 92, naprodaj.

Posestvo naprodaj

velika hiša s kovačijo, ca. 3000 m² sveta, dalje dve njivi v izmeri preko 10 tisoč m², gozd in travnik. Prodajna cena 170.000 dinarjev. Poizve se pri g. Ivan Irt, kamnosek, Štepanja vas pri Ljubljani.

Prodaj hišo

z vrtom in gozdom v Sori pri Medvodah za ceno 26.000 Din. Ugodni plačilni pogoji. Hiša pripravljena za vstopočenja ali obrtnika. Informacije pri lastniku Hinku Ločnikar v Kranju.

Gostilno, mesarijo

nekaj posvetva, pri farni cerkvi, prodaj za 140.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Posestvo z vilo

24 oralo, v ravni, prodaj za 250.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Dobro ideočo gostilno mesarijo, s 7 orali posetva, v bližini Maribora, prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Majhno posestvo

z zidano hišo in gospodarskim poslopijem, vse v zelo dobrem stanju, prodaj v Veliki Nedelji pri Ormožu. - Pripravno za upokočenja. Cena po dogovoru. Vprašati pri Rakusa, Velika Nedelja.

„POSEST“

Kvalitetno pisarno, družba z o. z. LIUBLJANA Miklošičeva cesta št. 4

PRODA:

Vila, enonadst., podkleteno, dve štirisobni, eno dvosobno stanovanje, moderne pritlikline, 1000 m² vrta, Bežigrad, 480.000 D. - Vila, enonadst., 6 sob, kopalnica, gospodar, poslopja, dvorišče, ca. 6000 m² zemljišča, 20 min. od centra, 320.000 Din. - Hiša, enonadst., gospod. poslopja, 12 strank, veliko dvorišče, pri sv. Petru, 400.000 Din. - Letni domos 60.000 Din. - Hiša, vili sližno, dve trisobni, dve enosobni stanovanji, 800 m² vrta, Kodeljevo, 10% šteto obrestovanja, 320.000 Din. - Baraka, leseno, ometano, 1 soba, kuhinja, nedaleč od tramvaja, 30.000 Din. - Hiša, visokoprtilična, podkleteno, dvostanovanjsko, 500 m² vrta, Moste, Din 140.000. - Hiša, pritlič., 3 sobe, 2 kuhinji, 500 m² vrta, Zg. Šiška, 115.000 D. - Hiša, novozidana, enonadstropna, dvostanovanjska, 500 m² vrta, Zg. Šiška, 150.000 Din. - Hiša, visokoprtilična, dve sobi, kuhinja, pritličina, 500 m² vrta, Moste, 110.000 Din. - Hiša, novozid., 3 dvosobni stanovanji, 600 m² vrta, Rožna dolina, 190.000 D. - Hiša, lokal, dve stanovanji, sadni vrt, njiva, vsega 2000 m², Viš, 165 tisoč Din. - Gostilniško posestvo, hiša, gospodar, poslopja, 12 oralo, zemljišča, gostiln. inventar, 2 uri od Ljubljane, 125 tisoč Din. - Posestvo, 40 oralo, pri Mariboru, 450 tisoč Din. Potreben kapital 150.000 Din. - Vel. parcel 600-650 m², Podrožnikom, po 40 Din. - Parcela 714 m², Trnovo, po 35 Din. - Parcela - 1110 m², Dunajska cesta, po 35 Din. - Vel. parcel od 500-700 m², Bežigrad, 65 do 75 Din. - Poleg tega več drugih stanovanjskih, trgovskih, gostilniških hiš, kmečkih posetva, parcele itd. v največji izbiri, po najugodnejši ceni.

Vila v Mariboru

5 sob, kopalnica, prodaj za 135.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Hotel

17 opremljenih sob, na Dolenjskem, držav. uradi, prodaj za 700.000 Din Posredovalnica Maribor - Sodna ulica 30.

Naprodaj

je novozgrajena vila s 4 kompletnimi stanovanji. V isti je elektrika, vodo, kopalnice; vrt ograjen s fino izdelano ograjo. Nahaja se v Sušteršičevi ulici v Udmatu. Poizve se: I. Oražem, Moste

Nova hiša

trodružinska, se prodaj. - Električna, vodo, v hiši. Več pove Mišvelj, Ljubljanska ulica 37, Moste pri Ljubljani.

Vogalna parcela

400 in 800 m², se prodaj. Solčna lega, elektrika, vodo, pri tramvaju. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9158.

Hišo ob cesti

zidano leta 1920., z gospodarskim poslopijem in vrtom, pripravno za vsako obrt, se zaradi preselitve obrta ugodno prodaj v večjem kraju ob železnici in glavni cesti na Gorenjskem. Cena po dogovoru. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9153.

Stavbne parcele

lepa solčna lega, ob Dunajski cesti - naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8376.

Trgovska hiša

v bližini Domžal, 5 sob, trg. lokal, hlev, drvarnica, pod, šupa, kegljišče, vrt, vse zidano in v dobrem stanju, na promet. kraju, 5 minut od žel. postaje, naprodaj za 125.000 Din. Poizve se pri Franc Mavšar, Kamnik, Zaprice 45.

Parcele

pod Rožnikom po zelo ugodnih plačilnih pogojih naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9271.

Njivo

v bližini Sv. Križa takoj oddam v najem. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 9260.

Nova vila

lepa, na solčni strani, radi odstopanja poceni naprodaj. - Studenci pri Mariboru, Radvanjska c.

Parcelo

v Trnovem ugodno prodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9258.

Novo hišo

dvostanovanjsko, enonadstropno, v centru Vrhničke, z zelenjavnim vrtom in velikimi kletnimi prostori, ki so pripravljeni za vsakršno delavnico, ugodno prodaj. Voda in elektrika vpeljani. - Ponudbe in vprašanja na naslov: L. Rogelj, Vrhnička.

Vogalna hiša

s trgov. lokalom, vrtom, davka prosta, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9253.

Glasba

direktno iz
Tovarne
oz. tov. skladišča
Meinl & Herold
Maribor št. 102-A

Kupimo

Krojaški šivalni stroj v dobrem stanju, kupim proti takojšnjemu plačilu. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 9223.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Šelenburgova ulica 6. II. nadst.

Kupujem

bukova polena, oglje, apno - na vagon. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Gorivo« št. 9201.

Jabolka

lepa in zdrava - kupuje večje količine Draža Guštin, Ljubljana, Moste.

Krojačil

Kupujem vsako količino krojaških odrezkov. Ponudbe z najnižjo ceno in vzorcem na Industrijo volnenih izdelkov P. Majdič, Celje.

Kupim krojaško peč

z likalnikom. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 9224.

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Prodajmo

Krompir

rani in pozni, večja množina na razpolago. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9262.

Elektro-motor

7½ k. a., na vrtilni tok, se zaradi nabave večjega za ugodno ceno prodaj. - Vprašati: Ivan Završnik, Moste pri Kamniku.

Pekarija,

specerij, trgovina, prav dobro vpeljano, trafika, točenje alkoholnih pijač vseh vrst, naprodaj vsled bolezni. Franjo Skipala, Zagreb, Pazinska ulica 2.

Fiat 503

štirisedežen, v dobrem stanju, naprodaj za 17.000 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Zlato

v listih, 22 in 24 karatno, za podbarje, črkoslikarje, zlatarje, knjižgoveze, kamnoseke itd. ima vedno v različnih velikostih na zalogi ter ga največje oddaja Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30.

Brinjevo olje

15 kg, slivovko, borovničar, brinovce in tropinovec v raznih množinah prodaja Rozman Fr., Podstrmec 15, Vel. Lašče.

Prodaj

2 vagona 40 m³ borovih desk 50 mm, popolnoma suhih, za stavbeno pohištvo, ter 1 vagon desk, polovica črešnja, polovica oreh. Emil Koprivnikar, Litija.

Singer šivalni stroji in spec. overlaak z dvema nitima, prodaj. - Tovarniška ulica 27.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9237.

Lepa postelja

z nočno omarico ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9232.

Prodajmo več vagonov lepih, klanih

bukovih drv

lahko tudi rezana v poljubni dolgoti. - Stergar Ant., Kamnik.

Proda se

prvovrstna mestna restavracija z ljudsko pivnico, krasnim vrtom. Leži v centru zelo prometnega mesta v Sloveniji, popolnoma urejena z vsem komfortom, izredno dobro obiskana, prvovrstno udeležena, z bogatim inventarjem in osemletno najeminsko pogodbo, mesečna najemina 4000 dinarjev. Ima dve restavracijski dvorani, veliko kuhinjo z modernim štedilnikom, klubsko sobo, prekrasno pivnico, 3 sobe za osebo, 2 sobi za restavracijo, moder. pralnice itd. Promet alkoholnih pijač v letu 1930 je bil oblateno dokazan z 533 hl. Kuhinjski promet pol milijona Din. Proda se radi obolenja lastnika za 270.000 Din. Gostilniška poslovica M. S. Pavlekovič, Zagreb, Ilica št. 146-I.

Vino

rdečo in belo, prvovrstnih žlahtnih trt, čistega finega okusa, nudi vinogradnik po prav ugodni ceni. V zamenjavo kupi drva ali žaganice 3/4 in 1". - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9243.

Spalnico in kuhinjo

zelo poceni prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9207.

Novo spalnico

na hrastovo pleskano - prodaj. Cena 2200 Din. M. Cigole, Zg. Gameljne št. 22, p. št. Vid na Ljubljano.

Lepa pisalna miza

in kopalna banja naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9221.

Stružnice

za železo in kovino, rabljene, v raznih velikostih, kakor tudi razni drugi stroji za strojne tovarne i. t. d. so radi likvidacije velikega podjetja v zelo dobrem stanju poceni na prodaj. Več se poizve pri Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

la. sveže debele slive kg 4 Din pošilja franco vsaka železniška postaja po 25 kg G. Drechsler, Tuzla.

Prst (humus)

za vrtove v vsaki množini dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta št. 38 v Ljubljani.

Dve moški kolesi

sta poceni naprodaj pri Figovcu v garderobi.

Znižane cene

za dvokolesa, motorje, otroške vozičke najnovjših modelov in šivalne stroje. Tribuna, F. Batjel, tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov - Ljubljana, Karlovska c. 4.

Vrtna zaklopne stole prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Ugodno naprodaj

zaprt tovarni auto znamke »Benz« Nosilnost šasije 1200 kg, delazmožnost 18/45 H. P. Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod št. 9220.

Ladijska tla,

trame, mecesnove deske dobavljajo po najnižji ceni »Ilirija«, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telef. 28-20.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC - Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja.

Naprodaj:

dve veliki omari z oglealom in tri male omare. - Poizve se: Gerkman, Cankarjevo nabrežje 1.

Čevlji, šivalni stroj

Singer (Flachstapcarca) - prodaj. - Cena nizka. Sv. Petra cesta 47.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoinpolletno odplačevanje - »Persson«, Ljubljana - Poštni predal 307.

Otroški voziček

dobro ohranjen, se poceni prodaj. Sp. Šiška, Knezova ulica 36, pritličje.

Pisalni stroj

malo rabljen, naprodaj za polovično ceno 1500 Din v trafiki Pugeti, Miklošičeva cesta 34.

Sveže sadje

vsaki dan nudi na drobno in debelo družba »Proda«, Prečna ulica 6.

Sadjevec

pristni moškančkar, večjo količino, ceno prodaj. R. Križnič, Maribor, Danjkova ulica 10.

Volno za modroce

zelo poceni prodaja Šega, Cankarjevo nabrežje 5-L.

Obre

Vinočoč

»Halbärth« v Vinodolu (Wienergraben), Rošpohu pri Mariboru, odprt.

Terazo

se brusi najbolje s siliciumcarbidi bruski, ki se jih dobi v vseh različnih velikostih največje pri Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.</

MotvozGrosuplje

domači slovenski izdelek

Taverna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

Industrijalci in drugi podjetniki!

Vse vrste materiala za obveze najboljše kvalitete in ceno pri IVAN PEČAR, drože, kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11.

Prvovrsten kis

za vlaganje kumarci i. t. d. in najfinjši špirit najcenejše pri Ivan Pečar, drože, kemikalije, parfum, Maribor, Gosposka ulica 11.

RAZPRODAJA!

Vsled smrti se razproda cela zaloga različnih stenskih ur, budilk, žepnih ur, različnih verižic, prstanov, obeskov in drugo. Prodajalo se bo pod lastno ceno. — BERTA BENEDIČIČ, Škofja Loka, Glavni trg.

Državna bolnišnica za duševne bolezni v Kozinu (Banat) sprejme takoj 4 služabnike, in sicer:

- izučenega vrtnarja,
- izučenega krojača
- z dovršenim krojnim tečajem,
- izučenega čevljarja,
- izučenega brivca,

z mesečno plačo 500 Din, poleg tega brezplačno stanovanje in hrana, pranje perila in dve uniformi (za leto in za zimo).

Prednost imajo oni, ki so že služili v umobolnicah ali drugih bolnicah ali odslužili kaderski rok. Pogoji za sprejem: lepo vedenje, telesno in duševno zdravje in samski stan. Prošnjo je treba kolekovati s 5 Din ter priložiti običajne prepise spričeval (izvirniki naj se prinese seboj v slučaju sprejetja) in sliko letošnjega leta.

Direkcija državnega rudnika Velenje proda na dan 14. septembra 1931 ob 11 dopoldne

975 kom. praznih vreč

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije držav. rudnika Velenje, broj 8081-II.

Ljudje slabih živcev

Aza kake bolezni, preobremenjenosti, žalosti, razburjenja, kakor tudi stari, oslabei ljudje, ki jim pojmoma moč, prebava, ki radi poapnenja žil nimajo teka, si hitro opomorejo in se okrepe, če uporabljajo VINO ŽICANICA.

Cena steklenice 40 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20. Dobi se v vseh lekarnah.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani tem potom javlja, da je poverila vodstvo svoje podružnice v Celju gospodu

Alojziju Mihelčič-u

županu celjske okolice in posestniku.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Podpisani sem prevzel vodstvo podružnice Vzajemne zavarovalnice v Celju ter se priporočam cenjenemu občinstvu.

Mihelčič Alojzij

župan celjske občine in posestnik.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmelijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

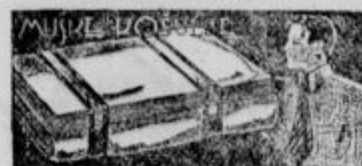
Izpraznitev letne zaloge

po globoko nižanih cenah pri trrdki

„Elite“ damska in moška konfekcija Prešernova ulica št. 7

Oglejte si izložbe in bogato izbiro v trgovini!

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali;

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in prečenite vzorce kos za kosom, nikdo Vas ne bo prigoval za nekaj, kar ne odgovarja Vašemu okusu. ZAHTEVAJTE NAŠO KOLEKCIJO

BLAGO ZA MOSKE SRAJCE

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu okusu. Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost Vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Ze pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odprema trrdka

Kastner & Ohler Zagreb.

Ako se nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

OTVORITEV

kopališča in restavracije

SAVSKI TIVOLI

(čez žrnuški most levo)

Črnuče št. 91, pošta Ježica pri Ljubljani, v nedeljo, dne 16. avgusta s vrtnim koncertom. Krasna solnčna lega, divni izprehodi, idealno savsko kopališče. Primerno tudi za otroke in neplačane. Pozimi sankališče in drsališče. Izborna domača hrana — vsako nedeljo ribe (forele). Najboljša dolenska in štajerska vina. Solidne cene, točna postrežba. Primerno za društvene sestanke in domače zabave. — Vsake pol ure avto-zveza Na željo avtotaksi po ugodni ceni. Telef. Ježica 3

PARKETE

hrastove in bukove ima stalno na zalogi po ugodni ceni A. Kanc, tvornica parketov — Mengeš.

U

4,000.000

je v rabi

pisalnih

strojev

UNDERWOOD

ker je neprekosljiv v trpežnosti, zato tudi najcenejši. — Zaloga:

LUDV. BARAGA - LJUBLJANA Šelenburgova ul. 6
Telefon šte. 29-80

116

Strahotno potovanje na luno

»Zakaj me tako mučite?«
»Za razlago je še vedno čas. Poglejte rajši skozi okno!«
Irena pogleda ven, pogleda na zemeljsko ploščo —
»Preokrenili ste, saj se nič več ne dvigamo.«
»Nič več.«
»Zemlje tudi nimamo več za hrbtom, ampak pod seboj.«
»Seveda.«
»Ali se mislite morda vrniti?«
Groza ji je posijala iz oči in jezil jo je smehljaj okrog Apelovih ustnic.
Tedaj bi vendar konico obrnil proti zemlji.
»Čemu pa potem vse to?«
»Prav ste uganila, zemljo obkrožamo.«
»Ali upate na tem potu najti raketo?«
»Lepo mirno se usedite, pa Vam razložim: Raketo sem že zagledal!«
»Kje?«
»Najbrž še šestdeset tisoč kilometrov nad nami, morda tudi nekaj tisoč kilometrov več ali manj.«
»In vendar se nič več ne dvigamo?«
»Saj prav to Vam hočem razložiti. Videti je, da Egonova raketa nima nobene oblasti več nad seboj. Najbrž jim je zmanjkalo pogonske snovi. Gotovi vzroki, ki jih pa sedaj seveda ne morem presojati, so Egonovo raketo z veliko brzino potisnili tangencialno na zemeljski tir, tam je postala nekakšen nov mesec, dasi majcen, in obkroža zdaj z prav izredno brzino zemljo.«
Ireni se je na obrazu brala groza. »Jož, potem je —«

»Potem ni še prav nič izgubljenega. Pobrigati se morava, da z raketnimi aparati in z gonilno snovjo, ki je imava še zelo velike zaloge, tudi midva doseževa, če le mogoče isto brzino, obenem pa se polagoma zavrtava v višino. Seveda pa morava z največjo skrbnostjo paziti, da se naši progji ne dotakneta prežgodaj.«
Irena je jela razumovati in videla, kako brzino-mer z vsako minuto narašča in kako obkrožajo zemljo hitreje in hitreje.
Egon in Korus sta se v kabini zopet prebudila, Egon zelo slab, Korusu pa je glava kar gorela.
Američan je ležal v nezavesti na tleh, kabina se je zopet ogrela, s tem je bil pa izčrpan poslednji akumulator. Izluščila sta All Righta iz odej in ogri- njal, mu postlala in pregledala rano, ki se je zopet odprla in zelo poslabšala. Tedaj pa se je osvestil in od bolečin zastokal.
Egon in Korus mu stisneta roko.
»To pot ste pa Vi nama rešili življenje.«
Mirilna sredstva so mu bolečine lajšala in Ame- ričan se je nasmehnil. »Nimamo si medseboj niti nič očitati, niti zahvaljevati. Vsi smo izvršili isto delo, najprej doktor, potem Korus in zdaj še jaz.«
»Kaj pa zdaj?«
Sedeli so in molčali.
Korus pa je odprl zadnjo steklenko sekta.
»Meramo se osvežiti.«
Čutili so, da so res vsi trije v svojih močeh do- gnani in Korus zopet vpraša: »Kaj pa zdaj?«
»Čakajmo, ako nam pošlje Apel drugo raketo.«
»In če to stori?«
»Čakati, da nas najdejo.«
»Torej čakati in čakati, zraven pa počasi izgub- liti namatle«

Zopet mu je začelo nalahno brleti v obeh. Tudi Korusa je prav vidno pretreslo in Egon sam bi bil najrajši na ves glas zakričal.
»Zdaj bomo pili in spali.«
Izpraznili so zadnje steklenke in tako so radi alkohola in radi izmučenosti zaspali.
*
Apelova raketa je brzela vedno hitreje okoli zemlje in tvorila vedno večje kroge. Tedaj je stala Irena pri oknu. Zopet je preteklo dvanajst ur, toda ne ona ne Apel ne bi mogla zatisniti očesa.
»Gospod Apel, ali vidite tamle?«
Ne prav visoko nad njima, vendar pa še vedno precej nad tisoč kilometrov, ju je prehitela druga raketa. Letela je tudi to pot še veliko hitreje, vendar pa ne toliko, da ne bi mogla čisto razločno videti njenih oblik.
Irena je na glas zajokala. Apel pa je še bolj vpregel šobe. Brzinomer se je stresel in trepetal in komaj še ugotavljal.
*
Egon se je zbudil prvi. Vstal je, stopil k malemu, okroglemu okencu in pogledal venkaj.
Premišljeval je. Kisik, kolikor so ga imeli, je bil zopet skoraj ves porabljen, užitna hrana je bila toliko kakor pri koncu, ker je marsikaj bilo pokvar- jeno, kuhati niso mogli nič več, izčrpan je bil ves električni tok.
Ako v nekaj urah ne pride pomoč, so vsi iz- gubljeni.
Trda poteza mu je legla okoli ust. Le odkod naj bi pomoč prišla? Zdaj je stal Korus poleg njega, Američan pa je spal.
»Korus, Vi ste moč.«
»Vem, kaj mi hočete povedati, na koncu smo.«
»Zelo verjetno. Zberite svoje moči!«
»Pripravljen sem. slab sem bil samo za hip.«

Prvovrstna prava

Najboljša kvaliteta!

Nizke cene!

Prvovrstna kolesa

„Adler“,

kolesa izdelek sloveče tovarne avtomobilov
in koles „Adlerwerke“ iz Frankfurta in

„Gritzner“

dobite samo pri turški **Jos. Petelinc, Ljubljana**, ker je ona edini zastopnik navedenih tovarov za Slovenijo.Sreča v
nesreči!Če krožnik mi z juho
se zmuze na tla,
kar malo pobližim,
se nič ne pozna. —Zaloga linolejskih preprog za jedilnice, za pred
umivalnike i. t. d.A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebr-
nino pri svetovnoznani turškiH. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana
tovarna ur v Švici.Razpošilja se na vse
kraje Evrope, Amerike,
Afrike, Avstralije in
Azije.Velika zaloga ur z znam-
kami Glashütte, J. W. C.Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines,
Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahteva te veliki
ilustr. cenik zaslon in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Najvarnejše in najboljše naložite svo. denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš
nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem

Naznanilo!

Usnjarno Jos. Bleha na Aleksandrovi c. 24 sem odkupil in jo opuščam;
vse tam dane kože v strojenje se dobijo za naprej priJOS. PIRICH, trgovina usnja in
Maribor, Aleksandrova c. 21Potrudil se bom vstreti vsako predelavo in strojenje kož, kakor tudi nakup
po najvišjih dnevnih cenah. Usnje, jermena vsake vrste vedno v zalogi.
S solidno in ceno postrežbo si nadejam pridobiti naklonjenost slavnega
občinstva. Se priporočam

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev
trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica
XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Pension Kalamota

na otoku Koločep - občina Dubrovnik

Najlepše peščeno morsko kopališče Dubrovnika. Veliko gozda,
divna priroda brez vročine in komarjev. Električna luč, tekoča
voda, velike solne terase, ping-pong, rusko kegljišče, radio,
motorni čolni, jadrnice, Slovensko podjetje. — Zahtevajte pro-
spekte. — Celokupen pension 65—75 Din.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, veže, trgovske
lokale, hotele, urade, industrije,
ni mrzel, se z lahkoto čisti, je trajen
in ne drag —
polaga

MATERIAL REG. DR. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16

Brzloavl. Material

Osvald Dobeic-Ljubljana

Pred Skolijo št. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega
blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C.
in C. M. S. predmetov.

Na de cior!

Na drobno!

Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvali-
tetne Nčevlje a višku so danes v
kvaliteti in izdelavi

„KARO“ gojzerji

Zahtevajte cenik od Karo-industrije
Maribor, Koroška cesta 19

Za vse večje kraje oddamo komisijsko- ali samoprodajo.

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

OD 6. DO 13. SEPTEMBRA 1931

SVETOVNI VELESEJEM

NA KATEREM SO ZASTOPANI

NARODI IN DRŽAVE

ZNIŽANA VOŽNJA

ZA BRZOVLAKE IN NAVADNE VLAKE

JUGOSLAVIJA 25 %

ČEHOSLOVAŠKA 33 %

AVSTRIJA 25 %

POJASNILA
IN LEGITIMACIJE
DAJE:ALOMA COMPANY, LJUBLJANA
ALEKSANDROVA
ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT
LJUBLJANA
„PUTNIK“ LJUBLJANA
DUNAJSKA

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem
hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/I.

Krajno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. — Za odgovor
prosimo znamko Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.Sode vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast
a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor
tudi za hrambo. — Solidna in trpežna izdelava. —
Sprejemem vsa v to stroko spadajoča popravila po na-
nižjih cenah.

Postrežba točna!

Delo solidno!

FRANJO REPIC

sodarsko podjetje

Ljubljana-Trnovo, Kolesarska ulica 16

Ljubljana

Elektroindustrija d. d.

„BOSCH-SERVICE“

Specialna delavnica za insta-
lacije in popravila, ter za oga-
magnetov, dinamo, el. ktr. nih
svetila za bicikle in avtomobile
mazike, merilne brisane za
staklo, trohli, vseh vrst svečle
ter akumul. orjev. Delavnica je
opremljena z najmodernejšimi
Bosch stroji in aparati, ter je
pod vodstvom v tvojih el. izveš-
tanih strokovnjakov. Največja
so dost. del. in zm. rne cene.
Bosch service Elektroindustrija
d. d., Gospodarska cesta 13,
d. r. i. s. c. Ljubljana

Zelo dobro vpeljana in dobro idoča

pekarna

v centru mesta Varaždina se radi bolezn. pod
ugodnimi pogoji da v najem. — Vprašati v upravi
„Slovenca“, podružnica Maribor.

Pozor fotoamaterji!

Materijalije najboljših sve-
tovnih tvrdk ravno kar došle

Stalno v zalogi

„Gevaert“ plošče filma, papir

„Anfa“ „ „ „

„Perutz“ „ „ „

„Kodak“ „ „ „

„Mimosa“ „ „ „

Lepa izbira fotoaparatorov!

Takošnja postrežba v izdelovanju

IVAN PEČAR

Fotomanufaktura — Kemik — Parfumerija

Maribor, Gosposka ulica

Bolezni želodca, slabo prebavo

in nepravilno vnetje urejue „FIGOL“
FIGOL pospešuje tek. čisti in osvježuje
kri, krepi telo. — Priporoča se odraslim in
otrokam.FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, po pošti go
razpošila proizvajalec: Lekarna Dr. Semelje
Dubrovnik 2/44, 3 stek. s pošt. no. 105 Din.
8 steklenic 245 Din 1 steklenica 40 Din

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000.—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu